

3 | 232 |

ZIELONA GÓRA marzec 2016

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ

ISSN 1644-7867

PROF. DR HAB. INŻ.

TADEUSZ KUCZYŃSKI

REKTOREM

UNIWERSYTETU
ZIELONOGÓRSKIEGO

na

KADENCJĘ 2016/2020

W Y B O R Y 2 0 1 6

POSIEDZENIE KOLEGIUM ELEKTORÓW

WYBÓR REKTORA

14 MARCA 2016

W numerze:

WYBORY 2016

- 4 __ EWA SAPEŃKO / Stare nowe władze rektorskie
- 4 __ Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. dr hab. inż. Tadeusz Kuczyński
- 5 __ Prorektor ds. studenckich prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski
- 5 __ Prorektor ds. jakości kształcenia prof. dr hab. inż. Magdalena Graczyk
- 6 __ Prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą prof. dr hab. Giorgi Melikidze
- 6 __ Prorektor ds. rozwoju dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ
- 7 __ DARIA KORONA / Z obrad Senatu
- 9 __ DARIA KORONA / Zarządzenia JM Rektora

SUKCESY NASZYCH PRACOWNIKÓW

- 10 __ PRACOWNICY UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO CZŁONKAMI KOMITETÓW POLSKIEJ AKADEMII NAUK:
Dr hab. Jarosław Kijak, prof. UZ
Prof. dr. hab. Piotr Rozmej
- 11 __ Nagroda naukowa PAN w dziedzinie pedagogiki
- 12 __ ANNA CEJMER-KAMIŃSKA / Wyróżnienie dla Oficyny Wydawniczej UZ na Wrocławskich Targach Książki Naukowej
- 13 __ EWA ADASZYŃSKA / Rodzaje wolnych licencji w otwartym dostępie do nauki
- 17 __ KRZYSZTOF BURDA / Pierwsza komercjalizacja w Parku Naukowo-Technologicznym UZ
- 18 __ Koncert Wiosenny z cyklu Koncerty Uniwersyteckie
- 19 __ DANUTA NOWAK, WIEŚLAW HŁADKIEWICZ / Uniwersytety Świata: Universität Augsburg

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

- 20 __ Wydział Artystyczny
- 29 __ Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska
- 32 __ Wydział Ekonomii i Zarządzania
- 34 __ Wydział Humanistyczny
- 37 __ Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki
- 38 __ Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii
- 41 __ Wydział Mechaniczny
- 42 __ Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii
- 45 __ EWA POPIŁKA / Nowości Wydawnicze
- 47 __ EWA SAPEŃKO / Koncert Big Band UZ i Przyjaciele

Dzieje się na naszym Uniwersytecie. Wybory są oczywiście najważniejszym wydarzeniem i o tym na pierwszych stronach numeru. Prezentujemy tam sylwetkę nowego (starego) rektora i nowych (starych) prorektorów, którzy już 1 września obejmą swoje funkcje na kadencję 2016/2020. Już w następnym numerze będziemy mogli zaprezentować nowe władze dziekańskie – a tutaj akurat zapowiadają się dość duże zmiany. Na 5 wydziałach, czyli prawie połowie wydziałów uniwersyteckich, zmiany będą obowiązkowe – bo albo z racji wpływającej drugiej kadencji, albo z racji wieku, dotychczasowi dziekani nie mogą pełnić swoich funkcji w kadencji nadchodzącej. Natomiast dotychczasowy dziekan Wydziału Fizyki i Astronomii - prof. G. Melikidze został właśnie jedynym „nowym” prorektorem (ds. nauki i współpracy z zagranicą) więc i na tym wydziale nastąpi zmiana. Liczymy na to, że będzie to dobra zmiana, bo w ciągu ostatnich 4 lat WFiA odniósł wiele spektakularnych sukcesów. Chociażby ten z ostatniej chwili – czyli drugie uprawnienie do nadawania stopnia doktora habilitowanego – tym razem z fizyki. Astronomia takie uprawnienie już posiada.

esa

REDAKTOR NACZELNA
Ewa Sapeńko

WSPÓŁPRACA
Anetta Barska, Tomasz Belica, Marek Dankowski,
Renata Grochowalska, Dorota Hebisz, Daria Korona,
Pola Kuleczka, Katarzyna Kwiecień-Długosz,
Alicja Lewicka-Szczegóła, Joanna Markiewicz-Stanny, Marcin
Mrugalski, Magdalena Steciąg, Joachim Syga, Janina Wallis

PROJEKT GRAFICZNY
Lucyna Andrzejewska

LAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jarosiński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniami autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni. Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych. Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adiustacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczane informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Oddano do druku w marcu 2016 r.

Nakład: 650 egz.

Druk: Zakład Poligrafii Uniwersytetu Zielonogórskiego

UNIwersYTET
ZIELONOGÓRSKI

REDAKCJA

ul. Licealna 9
65-417 Zielona Góra
tel. 68 328 2593, ~2592

miesiecznikUZ@uz.zgora.pl

STARE NOWE WŁADZE REKTORSKIE

14 marca 2016 r. na Uniwersytecie Zielonogórskim odbyły się wybory rektora na kadencję 2016/2020 - **nowo wybranym rektorem na kolejne 4 lata został pełniący dotychczas tę funkcję - prof. dr hab. inż. Tadeusz Kuczyński**. W głosowaniu brało udział 126 elektorów - prof. T. Kuczyński uzyskał 106 głosów.

Na tym samym posiedzeniu elektorów wybrano także prorektorów. W kadencji 2016/2020 ponownie swoje funkcje obejmą:

- Prof. dr hab. inż. Magdalena Graczyk - prorektor ds. jakości kształcenia (104 głosy),
- Prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski - prorektor ds. studenckich (110 głosów),
- Dr hab. inż. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - prorektor ds. rozwoju (115 głosów).

REKTOR UNIwersYTETU ZielonogóRSKIEGO

Prof. dr hab. inż. Tadeusz Kuczyński

Urodził się w 1951 r. we Wrocławiu. W 1976 r. ukończył Wydział Budownictwa Politechniki Wrocławskiej. W roku 2003 uzyskał tytuł naukowy profesora nauk rolniczych. Z zielonogórką uczelnią związany jest od 1999 r. W latach 2002-2008 był dziekanem Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska, a w 2008-2012 prorektorem ds. nauki i współpracy z zagranicą Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Ponieważ dotychczasowy prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą - prof. Zdzisław Wołk ze względów osobistych zrezygnował z kandydowania na kolejną kadencję - została zgłoszona i przegłosowana kandydatura prof. dr hab. Giorgi Melikidze (111 głosów), dotychczasowego dziekana Wydziału Fizyki i Astronomii.

Według kalendarza wyborczego do 6 kwietnia powinni zostać wybrani członkowie Rad Wydziałów i Rad Instytutów, natomiast do 25 kwietnia dziekani i prodziekani. Do 9 maja musi nastąpić wybór członków Senatu. Nowe władze obejmą swoje funkcje 1 września br.

esa

Członek Rady Naukowej Instytutu Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie od lipca 2007 r. do kwietnia 2010 r. Od 2004 r. do 2008 r. przedstawiciel Uniwersytetu Zielonogórskiego w Komitecie Sterującym, a od 2008 r. w Komitecie Zarządzającym 6 polskich uczelni (oprócz UZ są to Politechniki: Gdańska, Śląska, Wrocławska, Krakowska i Akademia Górniczo Hutnicza) oraz Electricite de France (EDF)-Polska i EDF Research and Development. Prezes Zielonogórskiego Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Energii Odnawialnej od czerwca 2007 r. do grudnia 2008 r. Koordynator Zadania 6 Projektu strategicznego NCBiR „Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków” w latach 2010-2012. Współkoordynator projektu partnerskiego „Zielona Energia” - FRAME - w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej - POWT Polska - Brandenburgia w latach 2012-2014.

Autor monografii i licznych artykułów z zakresu emisji zanieczyszczeń (głównie związków azotu) i ich wpływu na środowisko, efektywnego kształtowania mikroklimatu w budynkach inwentarskich, inżynierii odnawialnych źró-

deł energii, etyki środowiska, w tym środowiska zurbanizowanego. W latach 1994-2010 członek Zarządu II Sekcji Technicznej (Budownictwa Rolniczego) Międzynarodowej Organizacji Inżynierii Rolniczej (CIGR). Przedstawiciel Polski w Programie AFANET - SOCRATES w zakresie nauczania bioetyki zwierząt w latach 2001-2004; od 2003 r. udział w Komitecie Koordynującym Programu. Od 2004 r. udział w Komitecie Koordynującym Programu „Redefining the curricula for the multifunctional rural environment - agriculture, forestry and the rural society” (MRENet); także koordynator Grupy Roboczej WP2a Development of curricula which address the expectations of society - Ethics. Od 2002 r. udział w Komitecie Programowym Sieci Naukowej AGRORISK (Eliminowanie rolniczych zagrożeń zdrowia i środowiska). Od 2003 r. do 2008 r. ekspert w grupach roboczych działających w ramach UNECE CLRTAP TFEIP „Expert Group on Ammonia Abatement” oraz „Expert Panel on Agricultural Emissions”. Ekspert w zakresie energii i środowiska Krajowego Związku Pracodawców - Producentów Trzody Chlewnej od 2005 r. Od marca 2008 r. udział w grupie Task Force Reactive Nitrogen (TFRN-2). Od lutego 2009 r. w UNECE CLRTAP TFEIP Expert Panel on Mitigation of Agricultural Nitrogen. Od grudnia 2008 r. w Standing Committee on Agricultural Research (SCAR) Collaborative Working Group on Agriculture and Energy. Od października 2008 r. przedstawiciel polskich NGOs w pracach w Sewilli nad modyfikacją dokumentu BREF dotyczącego intensywnej produkcji trzody chlewnej i drobiu.

Ma żonę, córkę i trzy wnuczki.

Od 1 września 2012 r. pełni funkcję Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego.

PROREKTOR DS. STUDENCKICH

Prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski

Urodzony i wykształcony w Zielonej Górze, absolwent historii zielonogórskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej. Od 1984 r. zatrudniony w Instytucie Historii WSP. W 1990 r. obronił rozprawę doktorską, a w 1999 r. odbył kolokwium habilitacyjne (w zakresie historii nowożytnej) na Wydziale Historycznym UAM w Poznaniu. Od 2001 r. profesor Uniwersytetu Zielonogórskiego. W 2010 r. uzyskał tytuł profesora nauk humanistycznych, w następnym roku został zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego.

W prowadzonych od lat badaniach zajmuje się naukami pomocniczymi historii i dziejami wczesnonowożytnymi XVI-XVIII w. zwłaszcza w zakresie dziejów rodzin szlacheckich. Jest uznanym w Polsce ekspertem w zakresie heraldyki i sfragistyki. Opracował kilkadziesiąt projektów herbów i flag dla różnych jednostek samorządowych (w tym herbu i flagi województwa lubuskiego). Jest dwukrotnym lau-

reatem nagrody za najlepszą w Polsce książkę z zakresu heraldyki. W badaniach sfragistycznych zajmuje się pieczęciami szlacheckimi i miejskimi. W prowadzonych badaniach naukowych koncentruje się również na problematyce związanej z historią regionalną zwłaszcza w dziejów Śląska i Ziemi Lubuskiej oraz dziejów miast. Autor i współautor ponad 100 publikacji naukowych w tym siedmiu monografii. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Heraldycznego i niemieckiego Towarzystwa „Herold” w Berlinie.

Wypromował 6 doktorów, był promotorem ponad 100 prac magisterskich. Jest wielokrotnym recenzentem rozpraw habilitacyjnych i doktorskich, projektów badawczych i wydawniczych. Członek rad programowych i recenzent kilkunastu czasopism naukowych.

Od początku pracy zawodowej związany z zielonogórkami uczelniami najpierw z Wyższą Szkołą Pedagogiczną, następnie Uniwersytetem Zielonogórskim. Pełnił szereg funkcji organizacyjnych m.in. kierownika Zakładu Historii XVI-XVIII wieku, zastępcy dyrektora Instytutu Historii, następnie od 2002 r. do 2005 r. dyrektora Instytutu Historii. W latach 2005-2012 był dziekanem Wydziału Humanistycznego UZ.

PROREKTOR DS. JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

Prof. dr hab. inż. Magdalena Graczyk

Związana z zielonogórkim środowiskiem naukowym od 1975 r., ma za sobą 37-letni okres pracy naukowo-dydaktycznej w zielonogórkich uczelniach - najpierw w Wyższej Szkole Inżynierskiej, następnie Politechnice Zielonogórskiej, a od 2001 r. na Uniwersytecie Zielonogórskim. Stopnie naukowe - doktora nauk technicznych (1978 r.) oraz doktora habilitowanego nauk technicznych (1985 r.) uzyskała na Wydziale Inżynierii Środowiska Politechniki Wrocławskiej. Tam także zostało przeprowadzone postępowanie o nadanie jej tytułu naukowego profesora. Reprezentuje dyscypliny naukowe z pogranicza dwóch dziedzin - nauk technicznych i ekonomicznych zajmując się inżynierią i ochroną środowiska, oraz ekonomią środowiska i zarządzaniem środowiskowym na poziomie mikroekonomicznym.

Jej dorobek publikacyjny wynosi łącznie 139 pozycji. Jest autorem i współautorem 6 monografii, 24 rozdziałów w wydawnictwach zwartych, 109 artykułów opublikowanych w indeksowanych czasopismach o krajowym i międzynarodowym obiegu. Ponadto jest autorką 2 patentów i ponad 40 prac niepublikowanych (konceptyjnych projektów inżynierskich, ekspertyz i opinii wykonanych na rzecz przemysłu oraz samorządów). Za działalność naukową uzyskała wiele nagród i wyróżnień (m.in. nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, nagrodę Fundacji Prof. Go-

etla, wielokrotnie nagrody JM Rektora Wyższej Szkoły Inżynierskiej, Politechniki Zielonogórskiej oraz Uniwersytetu Zielonogórskiego). Jest odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi oraz medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Wypromowała 5 doktorów (w tym obszarze także konsekwentnie realizuje swoje zainteresowania naukowe na styku dziedzin - dwóch doktorów wypromowała w naukach technicznych i trzech w naukach ekonomicznych).

Pełniła także wiele funkcji poza Uczelnią (m.in. w latach 1994-1998 - funkcję eksperta w Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko przy Ministrze Środowiska, w latach 1999-2005 - funkcję wiceprzewodniczącej Rady Nadzorczej WFOŚiGW w Zielonej Górze). Jest wieloletnim członkiem Europejskiego Towarzystwa Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych. W kadencji obejmującej lata 2008-2012 pełniła funkcję dziekana Wydziału Ekonomii i Zarządzania, a w obecnej kadencji (2012-2016) pełni funkcję prorektora ds. jakości kształcenia.

PROREKTOR DS. NAUKI I WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

Prof. dr hab. Giorgi Melikidze

Urodził się w 1953 r. w Tbilisi (Gruzja). Studia wyższe w zakresie fizyki ukończył w roku 1975 na Uniwersytecie Stanowym w Tbilisi, gdzie w roku 1984 uzyskał tytuł kandydata nauk matematyczno-fizycznych. Giorgi Melikidze był przez większość swego zawodowego życia związany z Obserwatorium Astrofizycznym w Tbilisi, gdzie w latach 1993-1996 pełnił funkcję zastępcy dyrektora.

Stopień doktora nauk matematyczno-fizycznych uzyskał w 1996 r. w Gruzińskiej Akademii Nauk. Stopień ten został w roku 1998 uznany przez Radę Wydziału Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego za równorzędny ze stopniem naukowym doktora habilitowanego nauk fizycznych w Rzeczypospolitej Polskiej. 16 marca 2004 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał mu tytuł naukowy profesora nauk fizycznych.

Zainteresowania naukowe Profesora koncentrują się wokół zagadnień fizyki i astrofizyki plazmowej, w szczególności w zastosowaniu do promieniowania elektromagnetycznego w plazmie magnetosferycznej pulsarów. W tej dyscyplinie G. Melikidze uzyskał duże międzynarodowe uznanie.

Na zaproszenie prof. Janusza Gila przyjechał do Zielonej Góry i od 1996 r. związany jest z zielonogórską uczelnią. Początkowo zatrudniony został w Centrum Astronomii Wyższej Szkoły Pedagogicznej, a później w Instytucie Astronomii UZ. Na Uniwersytecie Zielonogórskim pełnił funkcję prodziekana ds. nauka w mijającej kadencji dziekana Wydziału Fizyki i Astronomii. Od momentu przyjazdu do Zielonej Góry Giorgi Melikidze ściśle współpracował z Januszem Gilem, publikując w tym okresie 46 recenzowanych prac (tzw. listy filadelfijskiej). Prace te są wysoko cenione

w środowisku naukowym i przełożyły się na międzynarodowe uznanie zielonogórskiego ośrodka fizyki pulsarów.

W tym czasie Profesor Melikidze wypromował również 3 doktorów.

Prof. G. Melikidze współpracował z wieloma zagranicznymi instytucjami naukowymi, takimi jak: Instytut Badań Kosmicznych w Moskwie, Instytut Fizyki im. Lebediewa w Moskwie, Ecole Polytechnique w Paryżu oraz Kalifornijski Instytut Technologiczny w Pasadenie, USA. Był kierownikiem lub głównym wykonawcą kilkunastu projektów badawczych.

PROREKTOR DS. ROZWOJU

Dr hab. inż. Andrzej Pieczyński,
prof. UZ

Urodził się w 1953 r. w Strzelnie, woj. Kujawsko-Pomorskie. Studiował w latach 1974 -1978 na Wydziale Elektrycznym w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Zielonej Górze. Stopień naukowy doktora uzyskał w roku 1985 na Wydziale Elektroniki Politechniki Warszawskiej, a habilitację w roku 2004 na Wydziale Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji Uniwersytetu Zielonogórskiego. Pracę na Wydziale Elektrycznym Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze rozpoczął jeszcze jako student V roku w 1977 r. (35 lat pracy w Zielonej Górze). Od 2006 r. pracuje na stanowisku profesora UZ.

Autor lub współautor 2 monografii, 6 rozdziałów w monografiach, 33 artykułów w czasopismach o zasięgu międzynarodowym oraz krajowym (w tym 6 z tzw. listy filadelfijskiej), 38 artykułów w materiałach konferencji zagranicznych i krajowych, redaktor 3 prac zbiorowych.

Specjalizuje się w dziedzinie sztucznej inteligencji, a w szczególności zastosowaniu logiki rozmytej w systemach ekspertowych oraz modelowaniu i diagnostyce procesów przemysłowych.

Autor wielu recenzji, w tym m. in.:

- 3 recenzje prac doktorskich
- 5 recenzji wydawniczych monografii profesorskich i habilitacyjnych,
- 4 recenzje artykułów w czasopismach o zasięgu międzynarodowym,
- 20 recenzji artykułów w konferencjach zagranicznych i krajowych.

Promotor 6 prac doktorskich w tym jedna obroniona (lipiec 2012).

Członek komitetów naukowych 3 konferencji o zasięgu międzynarodowym.

- Członek Komisji Cybernetyki Technicznej PAN oraz
- członek Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej (PTETiS),
- członek Lubuskiego Towarzystwa Naukowego (LTN),

członek Stowarzyszenia Elektryków Polskich (SEP),
członek Lubuskiego Towarzystwa na Rzecz Rozwoju Energetyki (LTnRRE).

Dotychczas pełnione funkcje kierownicze:

- kierownik Zakładu Sztucznej Inteligencji w Technice, 1993-1996;
- kierownik Zakładu Inżynierii Systemów, 1996-1999;
- prodziekan ds. studiów zaocznych, Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji, 2002-2005;
- dziekan, Wydział Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji, 2005-2012.

W okresie pełnienia przez prof. A. Pieczyńskiego funkcji dziekana na wydziale zrealizowano:

- uzyskanie uprawnień doktoryzowania w dyscyplinie automatyka i robotyka,
- przygotowanie 4 wniosków o tytuł,
- przeprowadzenie 8 postępowań nadania stopnia doktora habilitowanego,
- przeprowadzenie 60 procedur nadania stopnia doktora nauk technicznych,
- uzyskanie akredytacji na pełny okres dla kierunków elektronika i telekomunikacja, elektrotechnika,
- uzyskanie akredytacji z wyróżnieniem dla kierunku informatyka na okres 10 lat,
- uruchomienie studiów I i II stopnia na kierunku automatyka i robotyka,
- uruchomienie wraz z Wydziałem Mechanicznym studiów I i II stopnia dla kierunku inżynieria biomedyczna,
- rozwińnięcie zakresu studiów III stopnia (doktoranckich) z dyscypliny elektrotechnika na informatyka, elektrotechnika, automatyka i robotyka,
- rozwińnięcie międzynarodowej współpracy edukacyjnej i naukowej w ramach Studiów zintegrowanych realizowanych w ramach sieci uczelni europejskich - Niemcy (Technische Hochschule Mittelhessen), Ukraina (Politechnika Lwowska), Estonia (Politechnika w Tallinie), Polska(UZ) oraz Litwa (Uniwersytet Gedymina w Wilnie),
- udział w przygotowaniu założeń i uruchomieniu Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości,

udział w uruchomieniu Parku Naukowo-Technologicznego poprzez wsparcie udziału pracowników Wydziału w trzech centrach ulokowanych w Parku,

udział w uruchomieniu projektu Telemedycyna i jego pierwszym etapie Teleradiologia.

udział w uruchomieniu Parku Technologii i Logistyki Przemysłu Interior w Nowej Soli,

udział w uruchomieniu Kłastera Archiwizacji Cyfrowej w Parku Interior,

udział w budowanym klastrze Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji przy Lubuskim Parku Przemysłowym,

udział merytoryczny w przygotowaniu wniosku o uzyskanie środków na modernizację budynku dydaktycznego A-2,

realizacja projektu „Zróbmy coś razem”, którego założeniem było rozwińnięcie współpracy uniwersytetu z regionalnym przemysłem,

nawiązanie współpracy z wieloma przedsiębiorstwami przemysłowymi regionu,

nawiązanie współpracy z 5 szpitalami w regionie, w tym z Wojewódzkim Szpitalem w Zielonej Górze,

zorganizowanie Ogólnopolskiego Zjazdu Dziekanów Wydziałów Automatyki i Robotyki, Elektrotechniki, Elektroniki i Informatyki,

zorganizowanie Ogólnopolskich Dni Młodego Elektryka,

zorganizowanie finału Ogólnopolskiej Olimpiady Euro-elektra,

współudział w zorganizowaniu okręgowego finału Olimpiady Technicznej NOT,

dynamiczne rozwijanie procesu włączania przemysłu do realizacji procesu edukacyjnego studentów wydziału - uruchamianie kolejnych Akademii.

Stan cywilny: żonaty (żona Teresa, dwie córki: Karolina i Honorata oraz dwie wnuczki: Marysia i Michalina).

Hobby: majsterkowanie, uprawa ogrodu, historia nowożytna i muzyka poważna.

Z OBRAD SENATU

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 13 stycznia 2016 r. podjął następujące uchwały:

Treść uchwał dostępna jest na stronie internetowej UZ pod adresem: <http://www.uz.zgora.pl/ap/>

Nr 536 w sprawie zmian w Statucie Uniwersytetu Zielonogórskiego. Senat jednogłośnie przyjął wnioskowaną zmianę, po czym jednogłośnie podjął uchwałę nr 536 z dn. 13.01.2016 r. w sprawie zmian w Statucie Uniwersytetu Zielonogórskiego

Nr 537 w sprawie zatwierdzenia regulaminu wyborczego Uniwersytetu Zielonogórskiego. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 537 z dn. 13.01.2016 r. Częścią regulaminu wyborczego jest kalendarz wyborczy

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 27 stycznia 2016 r. podjął następujące uchwały:

Nr 538 w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunku studiów pierwszego stopnia filologia, specjalność *język francuski w komunikacji zawodowej*

z *drugim językiem romańskim* na Wydziale Humanistycznym. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 538 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 539 w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunku studiów pierwszego stopnia filologia, specjalność *filologia rosyjska z dodatkowym językiem angielskim* na Wydziale Humanistycznym. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 539 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 540 w sprawie wystąpienia o przyznanie uprawnień do prowadzenia studiów drugiego stopnia na kierunku *praca socjalna* i określenia efektów kształcenia dla tego kierunku. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 540 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 541 w sprawie utworzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *stosunki międzykulturowe* i określenia efektów kształcenia dla tego kierunku. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 541 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 542 w sprawie wystąpienia o przyznanie uprawnień do prowadzenia studiów drugiego stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* na Wydziale Lekarskim i Nauk o Zdrowiu. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 542 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 543 w sprawie utworzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *fizyka medyczna* i określenia efektów kształcenia dla tego kierunku. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 543 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 544 w sprawie utworzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *energetyka komunalna* na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska i określenia efektów kształcenia dla tego kierunku. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 544 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 545 w sprawie utworzenia na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii studiów podyplomowych *Nauczanie języków obcych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej* i określenia efektów kształcenia dla tych studiów. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 545 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 546 w sprawie utworzenia na Wydziale Humanistycznym studiów podyplomowych *Archiwistyka i koordynacja czynności kancelaryjnych* i określenia efektów kształcenia dla tych studiów. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 546 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 547 w sprawie zasad pobierania opłat za usługi edukacyjne związane z potwierdzaniem efektów uczenia się. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 547 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 548 w sprawie określenia wzoru umowy o warunkach odpłatności za przeprowadzenie potwierdzenia efektów uczenia się. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 548 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 549 w sprawie likwidacji kierunku studiów pierwszego stopnia *polityka publiczna* prowadzonych na Wydziale Humanistycznym. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 549 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 550 w sprawie zasad podejmowania i odbywania kształcenia przez osoby niebędące obywatelami pol-

skimi. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 550 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 551 zmieniającą uchwałę nr 471 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie przyjęcia warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2016/2017. Senat jednogłośnie przyjął wnioskowane zmiany, po czym jednogłośnie podjął uchwałę nr 551 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 552 w sprawie opinii dotyczącej zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 552 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 553 w sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 553 z dn. 27.01.2016 r.

Nr 554 w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej powołania Dyrektora Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 554 z dn. 27.01.2016 r.

Treść uchwał dostępna na stronie internetowej UZ pod adresem: <http://www.uz.zgora.pl/ap/>

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 24 lutego 2016 r. podjął następujące uchwały:

Nr 555 zmieniająca uchwałę nr 455 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie wymiaru pensum nauczycieli akademickich oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych. Senat jednogłośnie przyjął wnioskowaną zmianę, po czym jednogłośnie podjął uchwałę nr 555 z dn. 24.02.2016 r.

Nr 556 w sprawie przyjęcia planu inwestycyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego na rok 2016. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 556 z dn. 24.02.2016 r.

Nr 557 w sprawie przyjęcia planu potrzeb remontowych i konserwacyjnych Uniwersytetu Zielonogórskiego na rok 2016. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 557 z dn. 24.02.2016 r.

Nr 558 zmieniająca uchwałę nr 34 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 7 listopada 2012 r. w sprawie powołania Rady Wydawniczej. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 558 z dn. 24.02.2016 r.

Nr 559 w sprawie określenia liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych w Uniwersytecie Zielonogórskim na rok akademicki 2016/2017. Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 559 z dn. 24.02.2016 r.

Treść uchwał dostępna na stronie internetowej UZ pod adresem: <http://www.uz.zgora.pl/ap/>

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

JM Rektor wydał następujące zarządzenia:

Nr 1 z dnia 12 stycznia 2016 r. uchylające zarządzenie nr 79 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 października 2015 r. w sprawie powołania Dziekańskiej Komisji Stypendiów Doktoranckich na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii na rok akademicki 2015/2016

Nr 2 z dnia 12 stycznia 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 17 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 11 lutego 2013 r. w sprawie powołania Komisji ds. Orderów i Odznaczeń

Nr 3 z dnia 25 stycznia 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 82 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 października 2015 r. w sprawie powołania Dziekańskiej Komisji Stypendiów Doktoranckich na Wydziale Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki na rok akademicki 2015/2016

Nr 4 z dnia 27 stycznia 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 83 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 28 października 2015 r. w sprawie powołania Dziekańskiej Komisji Stypendiów Doktoranckich na Wydziale Mechanicznym na rok akademicki 2015/2016

Nr 5 z dnia 27 stycznia 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 81 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 27 października 2015 r. w sprawie powołania Dziekańskiej Komisji Stypendiów Doktoranckich na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii na rok akademicki 2015/2016

Nr 6 z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu oraz zmiany regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego

Nr 7 z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu przeciwdziałania mobbingowi w Uniwersytecie Zielonogórskim

Nr 8 z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie zasad organizowania konferencji na Uniwersytecie Zielonogórskim

Nr 9 z dnia 3 lutego 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 40 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 13 maja 2015 r. w sprawie limitów przyjęć na studia pierwszego i drugiego stopnia oraz na jednolite studia magisterskie w roku akademickim 2015/2016

Nr 10 z dnia 3 lutego 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 95 z dnia 1 grudnia 2015 r. w sprawie kalendarza rekrutacyjnego na semestr letni w roku akademickim 2015/2016 na studia drugiego stopnia

Nr 11 z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie wysokości opłat w postępowaniu związanym z potwierdzaniem efektów uczenia się w roku akademickim 2015/2016

Nr 12 z dnia 3 lutego 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 99 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on

Nr 13 z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie wysokości opłat za postępowanie związane z przyjęciem na studia pobieranych od cudzoziemców podejmujących kształcenie na Uniwersytecie Zielonogórskim

Nr 14 z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie wysokości opłat pobieranych od cudzoziemców podejmujących kształcenie na Uniwersytecie Zielonogórskim na zasadach odpłatności

Nr 15 z dnia 8 lutego 2016 r. w sprawie odstąpienia od ogłoszenia konkursów dotyczących stypendiów dla studentów i doktorantów

Nr 16 z dnia 18 lutego 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 95 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 grudnia 2015 r. w sprawie kalendarza rekrutacyjnego na semestr letni w roku akademickim 2015/2016 na studia drugiego stopnia

Nr 17 z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie zasad określenia wysokości wynagrodzeń dla członków komisji weryfikujących efekty uczenia się

Nr 18 z dnia 22 lutego 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 51 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 29 maja 2013 r. w sprawie dokumentów i procedur Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz wprowadzające tekst jednolity zarządzenia

Nr 19 z dnia 07 marca 2016 r. zmieniające zarządzenie nr 20 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w Uniwersytecie Zielonogórskim

Treść zarządzeń dostępna na stronie internetowej UZ pod adresem: <http://www.uz.zgora.pl/ap/>

Daria Korona
Biuro Prawne

Według kalendarza wyborczego

do 6 kwietnia

**powinni zostać wybrani
członkowie Rad Wydziałów**

i Rad Instytutów,

natomiast do 25 kwietnia

dziekani i prodziekani.

PRACOWNICY UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO CZŁONKAMI KOMITETÓW POLSKIEJ AKADEMII NAUK

__KOMITET ASTRONOMII PAN

FOT. Z ARCHIWUM J. KIJAKA

DR HAB. JAROSŁAW KIJAK, prof. UZ, zastępca dyrektora Instytutu Astronomii im. profesora Janusza Gila Uniwersytetu Zielonogórskiego został powołany na członka Komitetu Astronomii PAN na 4-letnią kadencję. Prof. J. Kijak jest astrofizykiem, radioastronomem, absolwentem (z 1990 r.) Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze. W 1994 r. uzyskał stopień doktora nauk fizycznych w zakresie astrofizyki

na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego, a w 2004 r. Rada Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego nadała Mu stopień doktora honoris causa.

Badania naukowe prof. J. Kijaka koncentrują się wokół pulsarów radiowych oraz zjonizowanego ośrodka międzygwiazdowego. Od ponad 20 lat przeprowadza obserwacje pulsarów przy użyciu największych radioteleskopów na świecie. Kierował kilkoma grantami naukowymi przyznawanymi przez Komitet Badań Naukowych oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Obecnie jest kierownikiem grantu Narodowego Centrum Nauki. Jego dorobek naukowy obejmuje 65 prac, w tym 40 opublikowanych w czasopiśmie z listy filadelfijskiej, które były cytowane przez innych autorów ponad 500 razy - Indeks Hirscha wynosi 14.

Od początku swojej kariery naukowej jest związany z zielonogórskim środowiskiem naukowym, najpierw z Wyższą Szkołą Pedagogiczną, a później Uniwersytetem Zielonogórskim. Obecnie zajmuje stanowisko profesora nadzwyczajnego na Wydziale Fizyki i Astronomii Uniwersytetu Zielonogórskiego.

W 1994 r. otrzymał 1,5-letnie stypendium Towarzystwa im. Maxa Plancka, a w 1998 r. nagrodę naukową Prezydenta Miasta Zielona Góra. Wypromował 3 osoby ze stopniem doktora, w tym jedną osobę z Indii. Jest członkiem Międzynarodowej Unii Astronomicznej oraz Polskiego Towarzystwa Astronomicznego.

Jest przedstawicielem UZ w konsorcjum POLFAR, zrzeszającym polskie instytucje naukowe zarządzające polskimi stacjami systemu LOFAR. Projekt budowy 3 polskich stacji tego systemu znalazł się w 2010 r. na pierwszej liście Polskiej Mapy Drogowej Infrastruktury Badawczej i jest jednym z pierwszych, który uzyskał pełne finansowanie.

W 2015 r. polskie stacje systemu LOFAR zostały oddane do użytku i włączone do międzynarodowej sieci tego typu radioteleskopów tworzących jeden duży radioteleskop (International LOFAR Telescope - ILT).

__KOMITET FIZYKI PAN

PROF. DR HAB. PIOTR ROZMEJA z Zieloną Górą jest związany od 2000 r. Jest absolwentem Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Stopień doktora nauk fizycznych uzyskał na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego (1975), habilitację (1987) oraz tytuł profesora (1997) uzyskał na UMCS w Lublinie.

Zainteresowania naukowe Profesora Rozmeja to: struktura jądra atomowego, reakcje jądrowe, optyka kwantowa, teoria chaosu deterministycznego, nieliniowe równania falowe. Jest autorem ponad siedemdziesięciu publikacji naukowych, w tym ponad czterdziestu artykułów w czasopiśmie z tzw. listy filadelfijskiej.

Profesor od lat jest zaangażowany w międzynarodową współpracę naukową. W charakterze pracownika kontraktowego, wizytującego profesora lub stypendysty seniora wiele lat spędził w znanych ośrodkach naukowych: w Zjednoczonym Instytucie Badań Jądrowych, Dubna (1 rok), w Gesellschaft für Schwerionenforschung, Darmstadt (w sumie ponad 5 lat), w Institute des Sciences Nucleaires, Grenoble (2 lata). Współpraca z GSI Darmstadt trwała 25 lat, z ISN Grenoble - 15 lat. Kilka krótszych parotygodniowych pobytów spędził w Instytucie Nielsa Bohra w Kopenhadze, Lawrence Berkeley Laboratory w Berkeley, w International Centre for Theoretical Physics w Trieście, gdzie miał okazję spotkać kilku laureatów nagrody Nobla z fizyki.

Wygłosił wiele zaproszonych seminariów i wykładów w różnych uniwersytetach i instytutach naukowych w Niemczech, Francji, Włoszech, Danii, Belgii, USA i Kanadzie. Wielokrotnie przedstawiał swoje wyniki na konferencjach międzynarodowych.

W Instytucie Fizyki UMCS był wieloletnim kierownikiem Zakładu Matematycznych Metod Fizyki, kierownikiem Studium

FOT. Z ARCHIWUM P. ROZMEJA

Doktoranckiego oraz zastępcą dyrektora instytutu. W Zielonej Górze pełnił funkcję prodziekana Wydziału Nauk Ścisłych zaraz po utworzeniu Uniwersytetu Zielonogórskiego. Po utworzeniu Wydziału Fizyki i Astronomii był przez kilka kadencji dyrektorem Instytutu Fizyki oraz w latach 2008-2012 dziekanem Wydziału. Od wielu lat kieruje Zakładem Metod Matematycznych Fizyki.

Wypromował czworo doktorów, w tym dwóch na Wydziale Fizyki i Astronomii UZ. Jako recenzent brał udział w wielu przewodach doktorskich i kilku habilitacyjnych. Za osiągnięcia naukowe otrzymał nagrodę Ministra Edukacji Narodowej oraz kilkanaście nagród rektorskich. Był kierownikiem trzech grantów KBN.

NAGRODA NAUKOWA PAN W DZIEDZINIE PEDAGOGIKI

8 grudnia 2015 r. w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie odbyła się uroczystość wręczenia nagród naukowych Wydziału I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN za

Na podkreślenie zasługuje również bardzo szczegółowe przedstawienie warsztatu badawczego: komplementarność teoretyczna i metodologiczna poszczególnych zmiennych oraz przedstawienie szerokiego kontekstu ich występowania. Odnosi się to zarówno do źródeł stawianych hipotez, metod ich statystycznej weryfikacji, jak interpretacji zgromadzonych danych. Dzięki temu wszystkie tomy, poza walorami poznawczymi w wymiarze merytorycznym, stanowią również cenne źródło inspiracji wybo-

wybitne i twórcze prace naukowe. Nagrodę w dziedzinie pedagogiki im. Władysława Spasowskiego otrzymał zespół badawczy pod kierunkiem prof. dr hab. Marii Dudzikowej (UAM w Poznaniu) w składzie: dr hab. Ewa Bochno (adiunkt na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii, w Zakładzie Pedagogiki Szkolnej, UZ), dr Ireneusz Bochno, dr Sylwia Jaskulska, dr Karina Knasiecka-Falbińska, dr Mateusz Marciniak, dr Renata Wawrzyniak-Beszterda za tryptyk longitudinalny *Doświadczenia szkolne I rocznika reformy edukacji a zmiany zasobów jego kapitału społecznego w warunkach szkoły wyższej*.

O tym, jak ważna jest to praca naukowa niech zaświadczy fragment recenzji prof. zw. dr hab. Marii Czerepaniak-Walczak (USZ) przygotowanej dla Wydziału I PAN¹:

„Książki są pionierskim i jak do tej pory jedynym kompleksowym teoretyczno-empirycznym studium o szerokiej perspektywie teoretycznej odkrywającym mechanizmy rządzące kształtowaniem kapitału społecznego w instytucjach edukacyjnych poszczególnych szczebli. Zarówno zamysł badawczy jak i sposób jego zrealizowania cechuje wysoki poziom oryginalności. Odnosi się to głównie do kategorii analitycznych, za sprawą których wyniki badań zamieszczone w kolejnych tomach noszą znamiona interdyscyplinarności.

ru paradygmatów badawczych oraz metod, technik i narzędzi.

Poprzez to są one tekstami kluczowymi dla nauk o wychowaniu w wymiarze teoretycznym i praktycznym. Ich znaczenie uwidacznia się w aspekcie merytorycznym (wiedzy o szkole i uczelni jako miejscach rozwoju osoby i kształtowania kapitału społecznego) oraz w aspekcie metodologicznym (badania panelowe w zintegrowanym paradygmacie ilościowo-jakościowym).

Mimo tego, że badania prowadzone są w jednym z czołowych polskich uniwersytetów, z pewną ostrożnością można ich wyniki ekstrapolować na całe środowisko akademickie. Ostrożność podyktowana jest z jednej strony zasobami kapitału społecznego i kulturowego, z jakim przychodzą studenci do renomowanej uczelni, z drugiej zaś warunkami, jakie tworzy UAM w zakresie dydaktycznej i pozadydaktycznej ak-

FOT. Z ARCHIWUM E. BOCHNO

1 <http://sliwki-pedagog.blogspot.com/2015/11/wydzia-i-pan-nauk-humanistycznych-i.html>

tywności studentów. Na tę ostrożność w tendencjach generalizowania wyników badań zwracają wszyscy autorzy tekstów w każdym z trzech tomów. Wskazuje to na zachowanie dużej dyscypliny i samoświadomości metodologicznej.

Wśród szczególnych walorów przedstawianego do nagrody dzieła podkreślam fakt, że książki te, ze względu na swoje walory poznawcze, mają fundamentalne znaczenie dla rozumienia badanych zjawisk w kontekście teorii kultury edukacji oraz teorii kapitału społecznego. W każdym z tomów zamieszczone są bogato udokumentowane, przejrzyste przedstawione dane ilościowe i pogłębione analizy jakościowe mające kluczowe znaczenie dla rozwoju pedagogiki, a w szczególności pedagogiki szkoły i pedagogiki akademickiej.

Dostarczają nowych kategorii analitycznych i metafor służących obrazowaniu procesów społecznych i edukacyjnych. Odświeżają nowe, nieznanne dotychczas mechanizmy funkcjonowania edukacji, w tym takie jak: przejawy i następstwa realnego zaangażowania podmiotów edukacji oraz warunki i przejawy tworzenia sieci społecznych. Weryfikują hipotezy dialektycznej relacji kultury szkoły i doświadczeń jej podmiotów.

Analizy i interpretacje danych z badań pozwalają formułować odpowiedzi na pytania o to, w jakim stopniu edukacja szkolna stwarzała pierwszemu rocznikowi reformy możliwość doświadczania sprawstwa, współpracy i reflek-

sji, jak bogaty kontekst rozwoju stwarzały szkoły trzech szczebli kształcenia w retrospekcji ich absolwentów, a także które doświadczenia i jak są pomnażane/tezauryzowane/pomniejszane w uczelni.

W ten sposób została wykorzystana niepowtarzalna historyczna szansa poznania kondycji kapitału społecznego młodzieży, pierwszych absolwentów reformowanej szkoły, którzy podjęli studia na UAM oraz tego, co dzieje się z tym kapitałem w uczelni. Jednoznacznie sformułowane założenia badawcze zostały konsekwentnie zrealizowane.

Jakkolwiek każdy z tomów ze względu na treść i strukturę, jest samodzielną monografią, złożone w cykl stanowią wielostronne przedstawienie przestrzeni, w której i poprzez którą tworzony jest kapitał społeczny. Odkrywane są również jego czynniki tkwiące w uczniach i studentach, ich habitusach oraz w różnych wymiarach funkcjonowania szkoły i uczelni.

Kolejną ważną cechą tych tomów jest to, że powstały one jako efekt zaangażowania zespołu badaczy pracujących na co dzień w różnych uczelniach. Jest to przykład umiejętności wykorzystania potencjału pracy zespołowej i kompetencji kooperacyjnych. Uwagę zwraca dyscyplina narracji zachowana przez wszystkich członków zespołu w całej trylogii".

WYRÓŻNIENIE DLA OFICyny WYDAWNICZEJ UZ NA WROCŁAWSKICH TARGACH KSIĄŻKI NAUKOWEJ

Anna Cejmer-Kamińska

Oficina Wydawnicza

We Wrocławiu, w dniach 16-18 marca 2016 r. już po raz dwudziesty drugi odbyły się Wrocławskie Targi Książki Naukowej. Uczestniczyło w nich około czterdziestu wystawców, w tym Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, która w konkursie na najtrafniejszą szatę edytorską książki naukowej zdobyła wyróżnienie za publikację dr. Marcelego Tureczka, *Campanae, quae in confinio sonant. Studium z dziejów ludwisarstwa na pograniczu śląsko-brandenbursko-pomorskim w XIII-XVIII wieku*. Główną nagrodę w tej kategorii zdobyła książka *Papież awangardy. Tadeusz Peiper w Hiszpanii, Polsce, Europie* pod redakcją Piotra Rypsona.

Komisja konkursowa oceniała książki pod względem adekwatnej do treści szaty edytorskiej, układu typograficznego, ilustracji i okładki.

Podczas targów odbyły się dodatkowo spotkania promujące książki Joanny Lamparskiej *Ślęza dla odkrywców* oraz *Złoty pociąg. Krótka historia szaleństwa*, Jacka M. Kowalskiego, Roberta J. Kudelskiego, Roberta Sulika *Lista Grundmanna. Tajemnice skarbów Dolnego Śląska* oraz Romualda

M. Łuczyńskiego *Szlacheckie i arystokratyczne rezydencje w Sudetach Czeskich. Sudety Wschodnie*.

Tradycyjnie już prof. Jan Miodek wystąpił z wykładem. W tym roku dotyczył on zachowań stylistycznych Polaków po roku 1989.

RODZAJE WOLNYCH LICENCJI W OTWARTYM DOSTĘPIE DO NAUKI

Ewa Adaszyńska

Biblioteka Uniwersytecka

Deklaracja Budapeszteńska przyjęta w 2002 r. sformułowała ideę Open Access - ruchu otwartego dostępu do treści naukowych, uznanego za jeden z najważniejszych kierunków rozwoju współczesnej komunikacji naukowej. Kolejne deklaracje, zawarte w 2004 r. w Berlinie i Betesdzie¹ określiły zasady szybkiego oraz darmowego dostępu do wiedzy naukowej, a także pomocne w tym działaniu organizacje. Deklaracja podjęta w Budapeszcie w 2012 r. w dziesiątą rocznicę poprzedniej, potwierdziła i uświadomiła znaczenie wolnego i powszechnego dostępu do nauki - idei realizowanej obecnie przez naukowców oraz jednostki badawczo-rozwojowe, uczelnie, biblioteki, redakcje czasopism naukowych i repozytoria².

Wolny dostęp do wiedzy oznacza powszechny, bezpłatny, wolny dostęp do publikacji elektronicznych o treści naukowej i edukacyjnej: czasopism, prac dyplomowych, materiałów konferencyjnych, raportów i wyników badań oraz publikacji naukowych, których podstawą prawną są otwarte, wolne licencje posiadaczy praw autorskich lub przejście utworu do domeny publicznej. Dzięki wykorzystaniu otwartych licencji twórca może szczegółowo określić formy wykorzystania publikacji³.

Masowe poparcie dla otwartości wyrażone w 2012 r. przez naukowców Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych, znane jako akademicka wiosna, to jednocześnie dezaprobatą dla tradycyjnego modelu publikacji i polityki niektórych wydawców⁴. To także działanie na rzecz prawnych zmian w regulacji dostępności i otwartości nauki. Dobrymi przykładami są: brytyjska polityka Research Councils (RCUK), zobowiązująca do otwartego publikowania materiałów naukowych powstałych ze środków publicznych; polityka otwartości przyjęta przez National Institute of Health, rozszerzona na kilkanaście innych instytucji badawczych; otwarta polityka UNESCO wspierająca ogólnosięciową wymianę wiedzy i innowacji; czy określona przez Polskę we

wrześniu 2015 r. polityka otwartości zawarta w *Kierunkach rozwoju wolnego dostępu do treści naukowych w Polsce*.

Polityki te zawierają zarówno rekomendacje dla wolnego dostępu, jak też wskazanie do stosowania wolnych licencji prawnoautorskich, w szczególności licencji Creative Commons - Uznanie Autorstwa. Daje ona najszerszy zakres wolności, gwarantuje dostępność wyników badań, wpływa na ich cytowalność, popularyzuje naukę.

W ofercie polskich uczelni w większości brak jest systemowego podejścia do wolnej nauki, świadomości jej znaczenia, środowiskowej edukacji dotyczącej polityki otwartości, często też odpowiedniej infrastruktury czy decyzji administracyjnych. Są jednak budujące przykłady, UMK, UMCS, AGH, UW, UMK i szereg innych, mają już wyznaczoną politykę, świadomą potrzeb i oczekiwań środowiska naukowego. Cele te przyświecają nie tylko uczelnianym repozytoriom, ale też takim projektom, jak Wirtualna Biblioteka Nauki, Biblioteka Otwartej Nauki Centrum Cyfrowego, BazTech, BazHum, Muzeum Historii Polski i wielu innym, również MNiSW⁵.

Według Petera Subera *dostęp do literatury Open Access musi być bezpłatny dla wszystkich użytkowników internetu. Wszystkie zastosowania służące celom naukowym, czyli czytanie, zapisywanie na dysku komputera, kopiowanie, dystrybuowanie, drukowanie, przeszukiwanie i linkowanie, jest dozwolone. Jedynym ograniczeniem narzuconym użytkownikowi jest poprawne cytowanie i określenie autorstwa pracy*⁶.

Open Access oparty jest na dwóch modelach prawnych:⁷

1. **Gratis Open Access - darmowy i otwarty dostęp** to rozpowszechnianie utworu lub przedmiotu prawa pokrewnego w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym, a także możliwość nieodpłatnego i nieograniczonego technicznie korzystania z nich, zgodnie z właściwymi przepisami o dozwolonym użytku lub innych wyjątkach przewidzianych w przepisach prawa.
2. **Libre open access - wolny i otwarty dostęp** to rozpowszechnianie utworu lub przedmiotu prawa pokrewnego w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym wraz z udzie-

1 Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities; Bethesda Statement on Open Access Publishing - zob. Przewodnik po otwartej nauce, aut. J. Hofmokl, A. Tarkowski, B. Bednarek-Michalska, K. Siewicz, J. Szprot, Warszawa: ICM UW, 2009, s. 20-21, dostęp: http://creativecommons.pl/wp-content/uploads/2012/06/Przewodnik_Po_Otwartej_Nauce.pdf

2 Zob. Kalendarium działań na rzecz otwartej nauki w Polsce http://www.ebib.pl/?page_id=887; kalendarium Open Access w Polsce na portalu Uwolnij Naukę <http://uwolnijnauke.pl/kalendarium-oa-w-polsce/>

3 Zob. B. Bednarek-Michalska, Open Access - nowy model komunikacji naukowej, Toruń, 2008.

4 Alok Jha, Academic spring: how an angry maths blog sparked a scientific revolution, *Guardian* 9/04/2012, dostęp: <http://www.guardian.co.uk/science/2012/apr/09/frustrated-blogpost-boycott-scientific-journals>

5 Zob. Wolne licencje w nauce: instrukcja, oprac. zbiorowe przygotowane w ramach booksprintu Biblioteki Otwartej Nauki 14/06/2013, s. 11-13.

6 Peter Suber, Praising Progress, Preserving Precision, „SPARC Open Access Newsletter”, nr 77, 2004, <http://www.earlham.edu/~peters/fos/newsletter/09-02-04.htm#progress>; Przewodnik po otwartej nauce, op. cit., s. 22.

7 Wdrożenie i promocja otwartego dostępu do treści naukowych i edukacyjnych, pod red. M. Niezgódki Warszawa 2011, s. 264-265, dostęp: https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/1545/20120208_EKSPERTYZA_OA_ICM.pdf?sequence=1; zob. też. K. Siewicz, Prawo autorskie i wolne licencje, Koalicja Otwartej Nauki, Fundacja Nowoczesna Polska 2010, dostęp: <http://koed.org.pl/wp-content/uploads/2014/09/siewicz-prawo-autorskie-i-wolne-licencje.pdf>

leniem każdemu licencji na nieograniczone, nieodpłatne i niewyłączne korzystanie z nich oraz z ich ewentualnych opracowań. Licencja może zawierać postanowienia nakładające na korzystającego zobowiązania nienaruszające istoty uprawnienia do nieograniczonego, nieodpłatnego i niewyłącznego korzystania, takie jak obowiązek przekazania odbiorcy informacji o twórcy, producencie lub wydawcy, przedmiocie licencji oraz o jej postanowieniach, lub obowiązek udostępnienia odbiorcom przedmiotu licencji lub jego opracowania na takiej samej licencji. **Open Access oparty jest na dwóch modelach dystrybucyjnych⁸**

1. Złotej drodze otwartego dostępu - publikowania prac naukowych w czasopiśmie dającym otwarty dostęp do wszystkich artykułów. Model ten stosuje wiele największych wydawnictw świata, np. Springer, Nature czy Elsevier oraz działające w Polsce wydawnictwo Versita Open Access.

2. Zielonej drodze otwartego dostępu - publikowania prac naukowych w repozytoriach otwartych, często opartych na samodeponowaniu (self-archiving).

Przepisy dotyczące polskiego prawa autorskiego reguluje *Ustawa z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych* (Dziennik Ustaw 1994 Nr 24, poz. 83 z późniejszymi zmianami).

Przedmiotem prawa autorskiego jest każdy utwór (art. 1) określony przez ustawę jako *każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia*. Utwór jest chroniony prawem autorskim od chwili powstania. **Twórcą** jest osoba fizyczna, która utwór stworzyła, jest ona zawsze jego autorem. Prawo do utworu może przysługiwać osobom fizycznym lub też osobom prawnym. **Prawa osobiste** (art. 16) chronią intelektualny związek autora z utworem i gwarantują mu oznaczenie dzieła nazwiskiem, decydując o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności, nienaruszalności treści i formy oraz rzetelności jego wykorzystania. **Autorskie prawa osobiste** (art. 16) są nieograniczone w czasie, niezbywalne - nie można się ich zrzec, czy przekazać komuś innemu. **Autorskie prawa majątkowe** (art. 17) to uprawnienia do korzystania oraz zarządzania utworem na wszystkich polach eksploatacji z prawem do wynagrodzenia. Twórca dysponuje dodatkowo uprawnieniami do zezwalania na korzystanie i rozporządzanie swoimi utworami (art. 2). Uprawnienia twórcy równoważone są prawami domeny publicznej oraz dozwolonego użytku. **Domena publiczna** to zasób dóbr niematerialnych, który nie podlega ochronie (idee, zasady, dokumenty i materiały urzędowe oraz dzieła, które nie mają charakteru twórczego), ale który obejmuje też utwory, do których prawa autorskie już wygasły (po 70 latach). Z dorobku intelektualnego i kulturowego całej ludzkości, który znajduje się w domenie publicznej mogą korzystać bez ograniczeń wszyscy. Osoby, których twórczość znajduje się w domenie publicznej, nie mogą odmówić do nich dostępu. **Dozwolony użytek** to zawarte w przepisach prawa autorskiego wyjątki od ochrony autorskiej. To wszelkie sposoby wykorzystania chronionych prawem utworów, którym twórca nie może się legalnie sprzeciwić⁹.

Korzystanie z utworu w zakresie szerszym niż dozwolony użytek jest możliwe na mocy licencji udzielonej przez podmiot praw autorskich. W większości używa się licencji standardowych, z których najpopularniejsze są licencje Creative Commons.

Creative Commons (CC) to międzynarodowy projekt oferujący darmowe rozwiązania prawne - modele licencji i inne narzędzia do zarządzania prawami autorskimi przez twórców. CC wspiera dzielenie się twórczością oraz propaguje współpracę i innowacje poprzez otwarte rozwiązania prawne. Oferuje gotowe wzory umów licencyjnych stosowanych w nauce, edukacji i kulturze. CC powstała w 2001 r. jako organizacja pozarządowa w Stanach Zjednoczonych¹⁰. Jej oddziały funkcjonują obecnie w ponad 70 państwach na całym świecie. **Oddział Polski** działa od 2005 r., partnerem instytucjonalnym jest Centrum Cyfrowe Projekt: Polska¹¹.

Podstawowym narzędziem Creative Commons są licencje prawne pozwalające zastąpić tradycyjny model „wszystkie prawa zastrzeżone” zasadą „ pewne prawa zastrzeżone” - przy jednoczesnym poszanowaniu zasad prawa autorskiego. Licencje Creative Commons oferują różnorodny zestaw warunków licencyjnych - swobód i ograniczeń. Dzięki temu autor może samodzielnie określić zasady, na których chce dzielić się swoją twórczością z innymi. Twórca określając warunki licencji, na jakich można korzystać z jego dzieła zawsze zachowuje do niego prawa autorskie. Jednocześnie pozwala innym na kopiowanie i rozpowszechnianie dzieła, tworzenie lub zakaz utworów zależnych od oryginału, działanie w celach komercyjnych, czy tylko niekomercyjnych.

Licencje Creative Commons umożliwiają swobodne dzielenie się twórczością w sieci zgodnie z prawem autorskim. Autor ma możliwość łatwego udostępniania i rozpowszechniania prac oraz określenia, na co pozwala odbiorcy. Dla użytkownika to drogowskaz, co z danym dziełem może zrobić. Licencje CC są nieodpłatne i niewyłączne, obowiązują każdego, kto z nich korzysta, bez ograniczeń czasowych i terytorialnych. Wszystkie licencje CC mają cechy wspólne (m.in. poszanowanie praw autorskich osobistych) oraz dodatkowe warunki wybrane przez licencjodawcę - czyli twórcę lub posiadacza praw autorskich. Twórca zawsze zachowuje prawa autorskie, a jednocześnie umożliwia innym kopiowanie i rozpowszechnianie swojego dzieła. Dodatkowo może określić, czy wykorzystywanie go może odbywać się wyłącznie w warunkach niekomercyjnych oraz czy zezwala na tworzenie utworów zależnych.

Licencje CC nie naruszają wolności, które prawo autorskie przyznaje wszystkim użytkownikom w ramach dozwolonego użytku i prawa cytatu. Pozwalają one na jednoznaczne określenie dodatkowych uprawnień użytkowników (licencjobiorców), którzy muszą zawsze dochować warunków licencji, ponieważ w przypadku ich naruszenia wygasną one automatycznie. Konieczne jest więc poprawne informowanie o autorze i jego prawach - (licencji, na jakiej dostępna jest treść utworu), pozostałe warunki wynikają z wyboru licencjodawcy¹².

Licencje CC tworzone są na podstawie czterech warunków¹³:

¹⁰ Zob. Strona Creative Commons, dostęp: <https://creativecommons.org/about/downloads/>

¹¹ Zob. Strona Creative Commons Polska, dostęp: <http://creativecommons.pl/>

¹² Zob. Wolne licencje w nauce, op. cit., s. 23-24.

¹³ Tamże s. 24.

⁸ Zob. Wolne licencje w nauce, op. cit., s. 19-20.

⁹ Zob. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Tekst ujednolicony. Dziennik Ustaw 1994 Nr 24, poz. 83 <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19940240083>; zob. też K. Siewicz, op. cit., s. 1-4.

 Uznanie autorstwa (attribution) BY - atrybut ten nakazuje, aby licencjobiorca przekazywał wraz z rozpowszechnianym utworem informacje o autorstwie, źródle oraz o samej licencji.

 Użycie niekomercyjne (non-commercial) NC - atrybut ten zawęża uprawnienia licencjobiorcy do korzystania z utworu i opracowań wyłącznie w celach niekomercyjnych.

 Na tych samych warunkach (share-alike) SA - atrybut ten oznacza rozpowszechnianie utworów tylko na tej samej licencji, co dzieło oryginalne.

 Bez utworów zależnych (non-derivatives) ND - atrybut ten zakazuje tworzenia utworów zależnych.

Jest sześć rodzajów licencji CC, które są kombinacjami czterech wymienionych warunków. Ich połączenie daje licencję określającą zasady korzystania z utworu¹⁴:

 Uznanie autorstwa (skrót BY - ang. attribution). Ten rodzaj licencji oznacza, że wolno kopiować, zmieniać, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać objęty prawem autorskim utwór oraz opracowane na jego podstawie utwory zależne, a także publikować na dowolnej licencji, pod warunkiem przywołania nazwiska autora pierwowzoru oraz podania źródła.

 Uznanie autorstwa - użycie niekomercyjne (NC - ang. non-commercial). Ten rodzaj licencji oznacza, że wolno kopiować, zmieniać, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać objęty prawem autorskim utwór oraz inne utwory opracowane na jego podstawie, a także publikować na dowolnej licencji, pod warunkiem przywołania nazwiska autora pierwowzoru oraz podania źródła, nie można też czerpać z tego tytułu korzyści finansowych.

 Uznanie autorstwa - na tych samych warunkach (SA - ang. share-alike). Ten rodzaj licencji oznacza, że wolno kopiować, zmieniać, rozprowadzać, przedstawiać oraz wykonywać utwory zależne jedynie na licencji identycznej jak ta, na jakiej udostępniono utwór oryginalny. Autor opracowania takiego utworu nie może bowiem zakazać innym korzystania ze swobód, których on sam jest beneficjentem.

 Uznanie autorstwa - bez utworów zależnych (ND - ang. non derivatives). Ten warunek oznacza, że wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać utwór jedynie w jego oryginalnej postaci, w celach komercyjnych lub niekomercyjnych, a tworzenie utworów zależnych nie jest dozwolone.

 Uznanie autorstwa - użycie niekomercyjne - bez utworów zależnych. Ten rodzaj licencji określa, że wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać utwór jedynie w jego oryginalnej postaci tylko do

celów niekomercyjnych, a tworzenie utworów zależnych nie jest dozwolone.

 Uznanie autorstwa - użycie niekomercyjne - na tych samych warunkach. Ten rodzaj licencji oznacza, że wolno kopiować, zmieniać, rozprowadzać, przedstawiać oraz wykonywać utwory zależne jedynie na licencji identycznej jak ta, na jakiej udostępniono utwór oryginalny, tylko w celach niekomercyjnych.

 Znak domeny publicznej 1.0 jest oznaczeniem, informującym o braku ograniczeń prawa autorskiego w stosunku do oznaczonego utworu. Za jego pomocą każdy może zidentyfikować dzieło należące do domeny publicznej, które nie podlega ochronie autorsko-prawnej. Nie jest to licencja.

 Oznacza przekazanie utworu do domeny publicznej, zrzeczenie się wykonywania wszelkich praw do utworu wynikających z prawa autorskiego, włączając w to wszelkie prawa powiązane i prawa pokrewne, w zakresie dozwolonym przez prawo, na obszarze całego świata.

Tylko dwie z sześciu licencji CC są w pełni wolne. Najlepszym prawnym rozwiązaniem dla otwartej nauki jest licencja CC BY - uznanie autorstwa oraz licencja CC BY-SA - uznanie autorstwa - na tych samych warunkach. Zgodnie z ich zapisami można: ponownie wykorzystywać materiały opracowane przez innych autorów, zmieniać, przekształcać, adaptować do swoich celów i potrzeb (np. tłumaczyć teksty), łączyć z innymi materiałami (np. remissować teksty z dźwiękiem), ponownie rozpowszechniać - dzielić się swoją pracą z innymi, popularyzować osiągnięcia poprzez komercyjne wykorzystanie. Wolne licencje są szczególnie ważne w nauce, ponieważ mogą być szeroko udostępniane i ponownie wykorzystywane, dzięki czemu rośnie ich zasięg oraz wpływ na naukę i badania. Wydawcy, którzy umożliwiają publikowanie wyłącznie na licencji CC NC - użycie niekomercyjne oraz CC ND - bez utworów zależnych, realizują jedynie postulat dostępności, a nie wolnego i otwartego dostępu¹⁵.

Licencje Creative Commons dostępne SA w 26 językach, między innymi angielskim, francuskim, niemieckim, rosyjskim, również polskim. Nie są jedynymi wolnymi licencjami stosowanymi przez autorów, Najstarsze związane są z oprogramowaniem, np. licencja GNU opracowana przez Richarda Stallmana, czy też Licencja Wolnej Sztuki oparta na prawie francuskim.

Jak działają i czym się różnią *licencje Creative Commons 3.0 Polska* pokazuje plakat Piotra Chuchli opracowany dla CC Polska¹⁶. Są to warianty licencji CC oparte na polskim prawie autorskim.

¹⁵ Zob. Przewodnik po otwartości, oprac. J. Hofmoki, K. Sawko, K. Śliwowski, K. Rybicka, Ł. Jachowicz, A. Tarkowski, Warszawa: Creative Commons 2013, s. 34-36 dostęp: <http://otwartengo.pl/przewodnik/>

¹⁶ Jak działają i czym się różnią licencje Creative Commons, dostęp: <http://creativecommons.pl/materialy/>

¹⁴ Zob. Strona Creative Commons Polska - Poznaj licencje: <http://creativecommons.pl/poznaj-licencje-creative-commons/>

Licencje Creative Commons działają w myśl zasady „Pewne prawa zastrzeżone” zamiast „wszystkie prawa zastrzeżone”. CC oferuje różnorodny zestaw warunków licencyjnych – swobodę i ograniczeń w ramach obowiązującego prawa. Dzięki temu autor może samodzielnie określić zasady, na których chce udostępnić swoją twórczość innym, a użytkownicy zyskują więcej praw do korzystania z jego utworów. Działamy nie dla zysku, wszystkie oferowane przez nas licencje i narzędzia są dostępne za darmo.

Ten utwór możesz za darmo:	kopować	zmieniać i remiksować	rozpowszechniać	przedstawiać i wykonywać	musisz tylko oznaczyć autora oryginału

Użycie utworu 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie pod warunkiem oznaczenia autora. Jest to licencja gwarantująca najszersze swobody licencjodawcy. <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>

Ten utwór możesz za darmo:	kopować	zmieniać i remiksować	rozpowszechniać	przedstawiać i wykonywać	ale musisz udostępnić go na tej samej licencji	i musisz oznaczyć autora oryginału

Użycie utworu-Na tych samych warunkach 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja. Jest to licencja szykana przez Wikipedię i jej siostrzane projekty. <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/pl/>

Ten utwór możesz za darmo:	kopować	zmieniać i remiksować	rozpowszechniać	przedstawiać i wykonywać	ale nie możesz na nim zarabiać	i musisz oznaczyć autora oryginału

Użycie utworu-Użycie niekomercyjne 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, remiksowanie, rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych. Warunek ten nie obejmuje jednak utworów zależnych (mogą zostać objęte inną licencją). <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/pl/>

Ten utwór możesz za darmo:	kopować	rozpowszechniać	przedstawiać i wykonywać	musisz zostawić go w oryginalnej postaci	i musisz oznaczyć autora oryginału

Użycie utworu-Bez utworów zależnych 3.0 Polska – Ta licencja zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu zarówno w celach komercyjnych i niekomercyjnych, pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych). <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/3.0/pl/>

Ten utwór możesz za darmo:	kopować	zmieniać i remiksować	rozpowszechniać	przedstawiać i wykonywać	nie możesz na nim zarabiać	musisz udostępnić go na tej samej licencji	i musisz oznaczyć autora oryginału

Użycie utworu-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz tak długo jak utwory zależne będą również objęte tą samą licencją. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/pl/>

Ten utwór możesz za darmo:	kopować	rozpowszechniać	przedstawiać i wykonywać	musisz zostawić go w oryginalnej postaci	nie możesz na nim zarabiać	i musisz oznaczyć autora oryginału

Użycie utworu-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska – Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych). Jest to najbardziej restrykcyjna z licencji. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/pl/>

projekt: www.pietrekuchnia.com

Plakat dostępny jest na licencji Creative Commons Użycie Atribucja 3.0 Polska

PIERWSZA KOMERCJALIZACJA W PARKU NAUKOWO-TECHNOLOGICZNYM UZ

Krzysztof Burda

Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o.

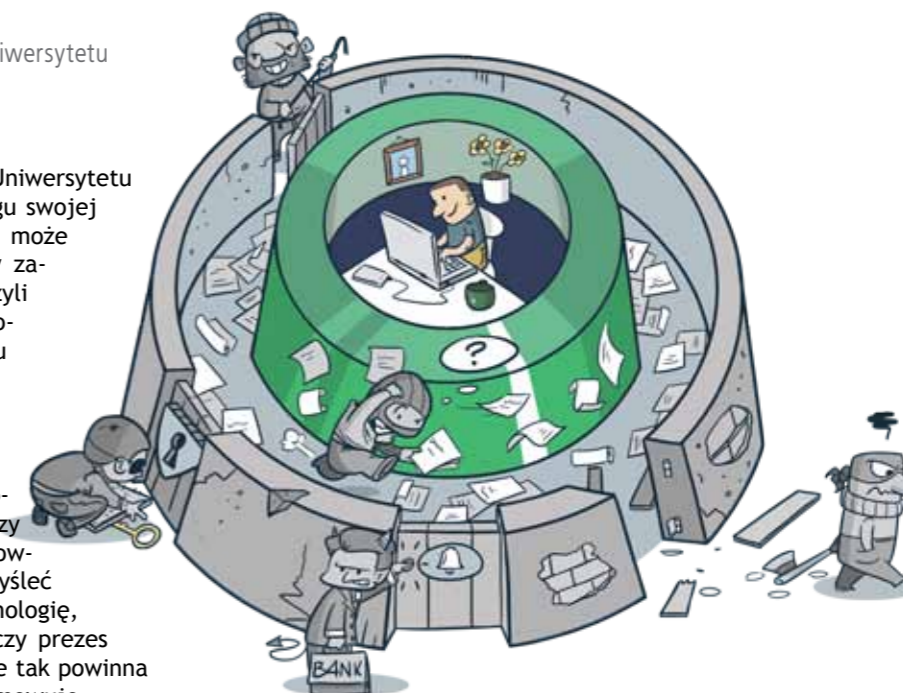
Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego Sp. z o.o. w ciągu swojej krótkiej historii funkcjonowania, może pochwalić się dużym sukcesem w zakresie komercjalizacji wiedzy, czyli wdrożeniem wyników prac naukowych. Jest jedynym tego typu ośrodkiem w województwie lubuskim, który zrealizował taki proces.

– Słowo komercjalizacja brzmi nieco skomplikowanie ale to prosty mechanizm przeniesienia wiedzy z laboratorium na rynek. Naukowcy prowadzą badania powinni myśleć o tym, jak stworzyć nową technologię, aby zrobić z tego biznes – tłumaczy prezes PNT dr inż. Roman Kielec - Właśnie tak powinna działać nowoczesna nauka – podsumowuje.

W ten sposób postąpił zajmujący się kryptologią dr inż. Janusz Jabłoński, autor *Systemu szyfratora z kluczem jednorazowym*. Swoją wynalazek opatentował, a jego dalszy rozwój powierzył Parkowi Naukowo-Technologicznemu UZ.

– Rozwiązanie zostało skomercjalizowane poprzez udzielenie ograniczonej licencji na badania przedwdrożeniowe w produkcji branży IT. Obecnie trwają prace nad integracją rozwiązania z nową usługą w gotowym produkcie. Wiele firm rodzimych, m.in. z polskiej „Doliny Lotniczej”, jak i firm zagranicznych, zainteresowanych jest kupnem licencji. Uznajemy za wysoce prawdopodobne, iż nasz patent znajdzie zastosowanie w administracji i obronności. Obecnie naszym głównym celem jest budowa sprzętowego prototypu systemu szyfrującego opartego na tym rozwiązaniu. Chcemy stworzyć urządzenie, które zespolone z komputerem umożliwi szyfrowanie i deszyfrowanie danych, takich jak sygnały wizyjne lub dźwiękowe. Będzie to rozwiązanie dające gwarancję najwyższego poziomu bezpieczeństwa prywatnych danych użytkownikom komputerów czy też smartfonów. Zachęcam więc wszystkich wynalazców i twórców patentów do współpracy z Parkiem i wspólnych badań nad nowymi technologiami – dodaje prezes R. Kielec.

– Proponowane rozwiązanie jako „system kryptograficzny z kluczami jednorazowymi” spełnia wymagania Rozpo-

ządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2015/1502 z dnia 8 września 2015 r. w zakresie „uwierzytelniania dynamicznego” i klucza szyfrowania ulegającego zmianie z każdym uwierzytelnieniem w systemie weryfikacji tożsamości danego podmiotu. Jest to raczej pierwsza taka propozycja wykorzystania kluczy jednorazowych w asymetrycznym systemie kryptograficznym. Światowi producenci rozwiązań z zakresu bezpieczeństwa i identyfikacji typu (2FA) oraz uwierzytelniania informują, iż pracują nad podobnymi rozwiązaniami i za kilka lat będą mogli zaproponować rozwiązania oparte na kluczach jednorazowych w uwierzytelnianiu. Ważne jest, aby w wyścigu rozwiązań i produktów dla cyberbezpieczeństwa województwo lubuskie było liderem w tego typu rozwiązaniach i jako pierwsze zastosowało proponowane rozwiązanie w administracji oraz przemyśle, tworząc tym samym nowe, bezpieczniejsze produkty dla ogromnego rynku ICT – podsumowuje autor systemu - dr inż. Janusz Jabłoński.

KONCERT WIOSENNY

Uniwersytet Zielonogórski i Zielonogórskie Towarzystwo Śpiewacze *Cantores* zapraszają na *Koncert Wiosenny* z cyklu **Koncerty Uniwersyteckie**, który odbędzie się 10 kwietnia br. (niedziela) o godz. 17.00 w Auli Rektoratu przy ul. Licealnej 9

Wykonawcy: Meccore String Quartet - Wojciech Koprowski, Jarosław Nadrzycki - skrzypce, Michał Bryła - altówka, Karol Marianowski - wiolonczela

W programie usłyszymy kwartety smyczkowe J. Sibeliusa, G. Ligetiego i E. Griega. Koncert poprzedzi wykład dr hab. Barbary Literskiej, prof. UZ.

Bilety: normalny 20 zł, ulgowy 10 zł - do nabycia przed koncertem.

Założony w 2007 r. Meccore String Quartet uznawany jest za jeden z najciekawszych kwartetów smyczkowych swojego pokolenia. Zespół od wielu lat zachwyca melomanów Europy i Ameryki, występując w ramach czołowych festiwalu, takich jak: Rheingau Musik Festival, Festspiele Mecklenburg-Vorpommern, L. van Beethoven Easter Festival, Budapest Spring Festival, Heidelberg Frühling Musikfestival, Kissinger Sommer Musikfestival, Festival Radio France Montpellier, Bregenz Festspiele, oraz w wielu prestiżowych salach koncertowych, jak chociażby Filharmonia Narodowa w Warszawie, Beethovenhaus w Bonn, Auditorio Nacional de Música w Madrycie, Wigmore Hall w Londynie, Musikverein w Wiedniu czy Frick Collection w Nowym Jorku. W 2014 r. Meccore String Quartet miał zaszczyt wystąpić jako pierwszy polski kwartet smyczkowy podczas obchodów Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu w berlińskim Bundestagu.

Kwartet był wielokrotnie nagradzany podczas prestiżowych konkursów muzyki kameralnej. W roku 2014 oraz 2012 otrzymał nagrodę Irene Steels-Wilsing Stiftung. W kwietniu 2012 r. zdobył II miejsce oraz nagrody za najlepsze wykonanie kwartetów W. A. Mozarta, J. Haydna, jak również utworu obowiązkowego B. Deana podczas Wigmore Hall String Quartet Competition w Londynie.

W roku 2011 otrzymał Nagrodę Finalisty i Nagrodę Specjalną podczas Międzynarodowego Konkursu Kwartetów Smyczkowych „Premio Paolo Borciani” w Reggio Emilia. W 2011 r. Meccore String Quartet otrzymał nominację do nagrody „Paszport Polityki” w kategorii muzyka poważna m.in. za śmiałe łamanie konwenansów i stereotypów. W roku 2010 kwartet został laureatem I miejsca na Międzynarodowym Konkursie Muzyki Kameralnej w Weiden (II i III nagrody nie przyznano), a w roku 2009 zdobył I Nagrodę na Międzynarodowym Konkursie Muzyki Kameralnej im. Maxa Regera w Sondershausen.

W latach 2012 i 2015 Meccore String Quartet otrzymał nagrodę w konkursie Irene Steels-Wilsing Sti-

ftung, dzięki której ukazała się debiutancka płyta CD zespołu oraz drugi album wydany nakładem Polskich Nagrań i Warner Music Polska.

Muzycy dokonali licznych nagrań radiowych oraz telewizyjnych dla Bayerischer Rundfunk, BBC Radio 3, Rai3, Radio Stephansdom, Radio Merkury, NDR Kultur, ZDF, Phoenix oraz WQXR. Realizacja Kwartetu smyczkowego F. Schuberta „Śmierć i Dziewczyna” dla TVP Kultura, została nominowana do nagrody „Gwarancje Kultury” 2011.

Zespół kształcił się początkowo u członków kwartetu Camerata, a w latach 2009-2014 studiował w klasie kameralistyki Artemis Quartett w Universität der Künste w Berlinie. W roku 2012 kwartet uzyskał również stypendium na studia w mistrzowskiej klasie kameralistyki Queen Elisabeth Music Chapel w Brukseli. Meccore String Quartet doskonalił swoje umiejętności podczas kursów mistrzow-

skich (m.in. Reggio Emilia String Quartet Festival, Beethoven Haus Masterclass w Bonn, Jeunesses Musicales w Weikersheim), prowadzonych przez wybitnych artystów takich jak: Gerhard Schulz (Alban Berg Quartet), Cuarteto Casals, Vogler Quartett, Kuss Quartett, Barthold Kuijken, Heime Müller, Antonello Farulli, Peter Cropper (Lindsay String Quartet). Ważnym wydarzeniem w życiu artystycznym zespołu było uczestniczenie w kursie interpretacji muzyki Ludwiga van Beethovena prowadzonym przez Alfreda Brendela.

Kwartet oraz indywidualnie każdy z jego członków jest stypendystą Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i programu „Młoda Polska”. Dzięki wsparciu MKiDN Meccore String Quartet ma szansę na spełnienie swojej misji,

jaką jest propagowanie muzyki kameralnej w miejscach o ograniczonym dostępie do dóbr kultury, kładąc szczególny nacisk na koncerty w szpitalach dla dzieci i młodzieży.

Od roku 2010 Meccore String Quartet jest gospodarzem i organizatorem odbywającego się co roku w Poznaniu Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Kameralnej „Q'arto Mondì”, w ramach którego prezentuje polskiej publiczności czołowych artystów światowej sceny kwartetowej.

Członkowie zespołu prowadzą również działalność pedagogiczną, kierując klasami kameralistyki i skrzypiec w Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu oraz Uniwersytecie Muzycznym im. F. Chopina w Warszawie.

zebrata Redakcja

UNIVERSITÄT AUGSBURG

Danuta Nowak

Wiesław Hładkiewicz

Wydział Humanistyczny

W starożytności przez teren dzisiejszej Bawarii przebiegała granica Imperium Rzymskiego. Obszar ten był pograniczem kultury rzymskiej i germańskiej, widoczne były też wpływy Celtów. W roku 1949 Bawaria weszła w skład Republiki Federalnej Niemiec. Bawaria, największy z 16 krajów związkowych Niemiec, jest podzielona na siedem okręgów regencyjnych. Mieszkańcy każdego z 7 regionów posiadają odrębną kulturę i charakterystyczny akcent językowy. Stolicą rejencji Szwabii jest starożytne miasto Augsburg. Najstarszą w mieście, renesansową budowlą jest pałac Fuggerów. Odbywały się w nim przesłuchania Marcina Lutera oraz koncerty Wolfganga Amadeusza Mozarta. Interesującym zabytkiem jest XVI-wieczne osiedle komunalne tzw. Fugierówka. W roku 1516 Jakob Fugger, najbogatszy obywatel Augsburga, wykupił fragment miasta i rozpoczął budowę dzielnicy mieszkaniowej o charakterze socjalnym. Odbudowane po wojnie 52 domy są do dziś zamieszkałe, a za wynajem pobierane są symboliczne opłaty.

W Bawarii znajduje się około 30 szkół wyższych i uniwersytetów. Założony w 1970 r. Uniwersytet w Augsburgu jest jednym z najnowszych uniwersytetów w Bawarii. We wrześniu 1978 r. w kursach Międzynarodowej Szkoły Letniej na Uniwersytecie w Augsburgu brał udział Wiesław Hładkiewicz,

obecnie profesor na Uniwersytecie Zielonogórskim. Na siedmiu wydziałach tej uczelni studiuje ok. 20 tysięcy osób.

Uniwersytet oferuje wszystkie specjalności w zakresie prawa, ale szczególnie kierunkami są: prawo europejskie, międzynarodowe i prawo ochrony środowiska.

Na Uniwersytecie w Augsburgu zagraniczni studenci mogą liczyć na duże wsparcie. W ramach programu „Witamy na Uniwersytecie w Augsburgu” można uregulować pobyt w Niemczech bezpośrednio na uczelni. Jest to jedno z nielicznych miast studenckich, które posiada Akademisches Auslandsamt, czyli urząd do spraw obcokrajowców. Do zadań tego urzędu należy m.in. legalizacja pobytu obcokrajowców w Augsburgu. W wyniku współpracy akademickiego urzędu do spraw obcokrajowców z innymi uczelniami m.in. stworzono „Treffpunkt international” czyli miejsca, w których zagraniczni studenci mogą spotykać się z niemieckimi studentami. Inną propozycją są kursy wprowadzające i przygotowujące do studiów, podczas których przekazywana jest specyfika studiów w Niemczech, pomoc w zakresie językowym oraz prezentowane są techniki skutecznej nauki. Akademisches Auslandsamt organizuje dzień wprowadzający, podczas którego udzielane są niezbędne informacje i rozdawane broszury. W przypadku trudności z nauką do dyspozycji jest też studencki centralny urząd doradczy oraz dział spraw studenckich Studentenwerk Augsburg, oferujący konsultacje społeczne i psychologiczne. Inną pomocą dla zagranicznych studentów jest wspólna inicjatywa Uniwersytetu w Augsburgu, Hochschule Augsburg oraz działu spraw studenckich, tzw. stowarzyszenie „Faust”, które zebrane przez siebie fundusze przeznaczają na pomoc finansową najbardziej potrzebującym zagranicznym studentom. Na Uniwersytecie w Augsburgu dobrze funkcjonuje program „Tutor” oferujący pomoc niemieckim studentom. A studencka inicjatywa ASTA organizuje tanie wycieczki i spotkania dla Erasmusów.

Jest to jedno z nielicznych miast studenckich, które posiada Akademisches Auslandsamt, czyli urząd do spraw obcokrajowców. Do zadań tego urzędu należy m.in. legalizacja pobytu obcokrajowców w Augsburgu.

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

82 GALERIA grafiki
Biblioteki Sztuki

Wydział
Artystyczny
Uniwersytetu
Zielonogórskiego

8 kwietnia (piątek) 2016 r. o godz. 11.00 w Galerii Grafiki Biblioteki Sztuki odbędzie się wernisaż wystawy Oskara Gorzkiewicza z Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Artysta zaprezentuje grafiki wykonane w technikach metalowych z cyklu *Widoki Miast*. Wystawie będzie towarzyszył wykład odautorski. Wystawę będzie można zwiedzać do 15 maja 2016 r.

Janina Wallis
kurator wystawy

Podróże wyobraźni Oskara Gorzkiewicza

Już podczas studiów w Pracowni Techniki Włóki i Drukarskiej prowadzonej przez prof. Krzysztofa Wawrzyniaka z moją pomocą, Oskar Gorzkiewicz wyróżniał się jako pasjonat warsztatu i twórczych eksperymentów w poszukiwaniu nowych rozwiązań formalnych i technologicznych. Igit do tatuazu jako narzędzia graficzne czy matryca wykonana z folii samoprzylepnej, to tylko niektóre z oryginalnych wynalazków młodego adepta grafiki. Jego ulubioną techniką pozostała jednak klasyczna akwaforta - technika wymagająca dobrego warsztatu rysunkowego, cierpliwości i skupienia w wielogodzinnej pracy nad pokrytą werniksem blachą.

Nabyte podczas studiów doświadczenia Oskar Gorzkiewicz kontynuuje z dużym powodzeniem w samodzielnej pracy twórczej, prezentowanej na licznych wystawach w Polsce i za granicą oraz w swoich badaniach zmierzających do realizacji pracy doktorskiej. W trakcie studiów ujawnił także talenty organizacyjne i dydaktyczne, jako prezes Koła Naukowego „Eksperymentarium”, w którym aktywnie działał organizując warsztaty graficzne i wystawy prac studentów. Jako nauczyciel grafiki doskonale sprawdził się w roli asystenta podczas organizowanych w łódzkiej Akademii Letnich Międzynarodowych Kursów Grafiki i Tkactwa Artystyczna (PATA) oraz podczas rocznego stażu w Pracowni Podstaw Grafiki Warsztatowej. Obecnie uczy rysunku jako asystent w Pracowni Rysunku prowadzonej przez dr. Tomasza Musiała.

Źródłem inspiracji dla Oskara Gorzkiewicza są jego podróże - te rzeczywiste - do różnych miast polskich, do Stuttgartu, Urbino, czy Rzymu, jak i te wyobrażone czy też oglądane z daleka oczami podróżników, którzy zamieszczają swoje wrażenia w internetowych albumach fotograficznych. Autor odbywa własne wirtualne podróże, korzystając z dostępnych baz fotografii z całego świata, lecz w jego grafikach nigdy nie znajdziemy cytatów wziętych wprost. Inspirujące obrazy autor przekształca, kadruje, zestawia w nowe oryginalne całości. Zrobione własnoręcznie zdjęcia łączą

z gazetowymi czy internetowymi wycinkami, dorysowuje brakujące elementy, by stworzyć nową całość. Technika kolażu pozwala na swobodne operowanie różnorodnymi w charakterze elementami miejskiej przestrzeni. Fotografie i własne szkice są jedynie punktem wyjścia do stworzenia projektu grafiki. Następnie całość musi być precyzyjnie narysowana na blasze - żmudny etap ręcznego rysowania każdego centymetra kwadratowego grafiki to proces twórczy, wymagający wynajdywania coraz to nowych cięć i faktur dla oddania bogactwa tworzonego fragmentu świata.

W prezentowanych na wystawie wizjach miasta - z których część należy do kolekcji grafik dyplomowych - można odnaleźć fragmenty architektury pochodzące z miejsc w rzeczywistości odległych od siebie o tysiące kilometrów. Odnajdujemy echa polskich miast, takich jak Kraków, Poznań, Warszawa, Łódź, ale też miast portowych północnej Norwegii, rozpoznajemy wieżowce Hong Kongu czy Nowego Jorku, oglądamy slumsy Rio de Janeiro. Pojawiający się często motyw muru pruskiego jest zapewne efektem czasu spędzonego w Stuttgarcie, gdzie autor podczas studiów odbył rezydencję artystyczną w Galerii GEDOK w ramach praktyk zawodowych w programie wymiany międzynarodowej Erasmus. W grafikach odnajdujemy też echa włoskiej architektury, którą mógł obserwować podczas swojego dwukrotnego udziału w Sympozjum Graficznym Pracowni Techniki Włóki i Drukarskiej w Międzynarodowym Centrum Sztuki KAUS w Urbino.

Graficzne kolaże Oskara Gorzkiewicza to swoista gra iluzji, do której wciąga widza. Na pierwszy rzut oka klasyczny pejzaż po bliższej analizie okazuje się widokiem niemożliwym, kojarzącym się z marzeniem sennym raczej niż z rzeczywistością. Inspirujące dla artysty są z jednej strony zabytkowe budowle, takie jak strzeliste gotyckie katedry czy oparte na harmonii liczbowych proporcji renesansowe bazyliki, ale także przestrzenie zaniedbane, pozornie chaotyczne, takie jak slumsy, pustostany czy zdemolowane bloki.

Elementem kubistycznego sposobu odzwierciedlenia rzeczywistości jest połączenie w jednym obrazie kilku punktów widzenia i celowo stosowane zniekształcenia perspektywy - swoista zabawa formą i treścią zarazem. W jednym obrazie oglądamy widok z góry - w tzw. perspektywie lotniczej czy też ptasiej - w której pejzaż przybiera formę niemal płaskiej mapy. Innym razem, widzimy monumentalne wieżowce czy tunele ujęte z dołu - w tzw. perspektywie żabiej. Narastające warstwowo budynki to współczesna wersja perspektywy rzędowej.

Futurystyczne zainteresowanie miastem i maszyną widoczne jest między innymi w industrialnych motywach zaczerpniętych z łódzkich dziewiętnastowiecznych fabryk, czy też z zabytkowej huty w czeskich Vitkovicach. Jego grafiki można także czytać jako swoiste „rozwiniecie” miasta w przestrzeni, jakby to określił Boccioni. Wrażenie to potęgują nieregularne kontury wielu grafik, dobrze oddające charakter wciąż rozrastającej się miejskiej tkanki.

Grafiki Oskara Gorzkiewicza tworzą jego osobisty atlas miejsc i przestrzeni, niemożliwych do znalezienia w świecie realnym, lecz poruszających naszą wyobraźnię i uderzających swoim monumentalizmem i oryginalnością. Paradoksalnie, pejzaże te zaskakują swoją prawdopodobnością. Narysowane i wytrawione kwasem linie kreuja labirynty przypominające słynne *Więzienia* czy też *Starożytności rzymskie* Piranesiego. Z tym artystą łączy łódzkiego grafika nie tylko technika, ale też sposób ujmowania rzeczywi-

stości - tworzenie fantazji architektonicznych, kaprysów, w których rzeczywiste i wyobrażone elementy tworzą jedną całość. Surrealistyczne zestawienie w jednym obrazie kopuły bazyliki św. Piotra i swojskiej stodoły, pośród dzieł innych budowli z różnych zakątków świata, skłania do refleksji nad miejscem człowieka w świecie, nad sensem jego wędrówki. Kalejdoskop miejsc, bardziej lub mniej rozpoznawalnych, stawia nas - widzów tego wyreżyserowanego przez artystę spektaklu - w roli pielgrzymów, tułaczy czy po prostu ciekawych świata podróżnych.

Mam nadzieję, że goście cieszącej się znakomitą sławą Galerii Grafiki Biblioteki Sztuki na Wydziale Artystycznym UZ przyjmą z życzliwym zainteresowaniem graficzne efekty podróży wyobraźni Oskara Gorzkiewicza.

Alicja Habisiak Matczak*
Łódź, 7 marca 2016 r.

* Autorka jest adiunktem w Pracowni Techniki Włóki i Drukarskiej prowadzonej przez prof. Krzysztofa Wawrzyniaka, na Wydziale Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi.

OSKAR GORZKIEWICZ

Urodził się w 1988 roku w Koluszkach. Jest absolwentem Zespołu Szkół Plastycznych im. Tadeusza Makowskiego w Łodzi. Uzyskał tytuł licencjata sztuki na Wydziale Technologii Materiałowych i Wzornictwa Tekstyliów w Instytucie Architektury Tekstyliów na kierunku wzornictwo Politechniki Łódzkiej. Absolwent Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi na Wydziale Grafiki i Malarstwa na kierunku Grafika. W latach 2012-2013 brał udział w Międzynarodowych Sympozjach Graficznych w Międzynarodowym Centrum Grafiki Artystycznej KAUS w Urbino we Włoszech. W roku 2013 odbył praktyki w fundacji GEDOK Stuttgart w ramach 25 rocznicy współpracy miast partnerskich Łodzi i Stuttgartu.

Asystent podczas Międzynarodowych Letnich Kursów Grafiki Artystycznej PATA 2014-2015 w Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi. W latach 2014-2015 pełniący obowiązki asystenta w Pracowni Podstaw Grafiki Warsztatowej w Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi. Od października 2015 student Doktoranckich Studiów Środowiskowych na Wydziale Grafiki i Malarstwa w Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi.

Nagrody:

2015_Nagroda rzeczowa od Firmy Gart - Zaopatrzenie artystów plastyków, Łódź; **2014**_Wyróżnienie w Konkursie na najlepsze prace dyplomowe studentów Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi - PRIME TIME 2014; **2014**_Nagroda Międzynarodowego Centrum Grafiki Artystycznej KAUS Urbino w 31. edycji Konkursu im. Wł. Strzemińskiego - Sztuki Piękne; **2013**_Sztuki Piękne, 30. edycja Konkursu im. Wł. Strzemińskiego; **2013**_Nagroda Muzeum Miasta Łodzi; **2013**_Nagroda Galerii 526; **2013**_Nagroda Fundacji Kultury i Biznesu

Wystawy indywidualne

2016_Oskar Gorzkiewicz - Grafika, Galeria 144 Grafiki ASP Łódź, Łódź; **2015**_Moje Wizje Miasta II, Galeria Rynku Sztuki, Łódź; **2015**_Vermis, Galeria 526, Poleski Ośrodek Sztuki, Łódź; **2014**_Moje wizje miasta, Muzeum Miasta Łodzi, Łódź; **2013**_Wystawa grafik „Point of view” Oskar Gorzkiewicz i Anja Klafki, Rathaus, Stuttgart, Niemcy oraz w Galerii 87, Łódź; **2013**_Wystawa grafiki w Kit Karson Gallery, Hammerfest, Norwegia

Wystawy zbiorowe:

2016_Miesiąc Grafiki Łódzkiej, Galeria Po 111 Schodach MDK2, Lublin; **2016**_Nowa przestrzeń. Druga wystawa prac studentów ASP w Łodzi, Filharmonia Łódzka im. Artura Rubinsteina, Łódź; **2015**_Wielodruk. Wystawa studentów i pedagogów z Katedry Grafiki Artystycznej, ASP Łódź, Galeria Aula Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, Poznań; **2015**_Drugi Niezależny Salon Łódzkich Młodych Twórców, Galeria Urzędu Miasta Łodzi, Łódź; **2015**_Drugi Niezależny Salon Łódzkich Młodych Twórców, Centralne Muzeum Włókiennictwa, Łódź; **2015**_Wystawa Studentów i Pedagogów z Katedry Grafiki Artystycznej ASP im. Wł. Strzebińskiego w Łodzi, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, Warszawa; **2015**_Wystawa 9. Biennale Grafiki Studenckiej, Galeria Miejska Arsenał, Poznań; **2015**_Prime Time 2014, Wystawa najlepszych dyplomów Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, Łódź; **2015**_8. konkurs na małą formę graficzną dla studentów Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzebińskiego w Łodzi, Galeria Amcor Flexibles Reflex, Łódź; **2014**_„Rhinos are coming”. Sala de exposições do Centro Cultural CEEE Erico Verissimo, Galeria Kobra, Strzebiński Academy of Fine Arts Łódź, Torre de Belém Galeria da FBAUL Goethe Institut, Centre for African Studies Gallery, University of Cape Town; **2014**_„Wtajemniczeni – wtajemniczeni. Mistrzowie i adepci grafiki artystycznej” Galeria Kobra, Akademia Sztuk Pięknych, Łódź; **2014**_Pracownia Obrazu Cyfrowego, Wystawa prac studentów Wydziału Grafiki i Malarstwa, Galeria Ogród Sztuki, Konstancinów Łódzki; **2014**_Wystawa prac studentów i pedagogów Katedry Grafiki Warsztatowej Wydziału Grafiki i Malarstwa ASP w Łodzi, Galeria Koridor, Ostravska Univerzita v Ostrave, Mariánské Hory, Ostrava, Czechy; **2014**_7. konkurs na małą formę graficzną dla studentów Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzebińskiego w Łodzi,

Galeria Pomiedzy, ASP, Łódź; **2014**_Sztuki Piękne - XXXI konkurs im. Wł. Strzebińskiego, Miejska Galeria Sztuki, Łódź; **2013**_VI Graficzny Biały „biaŁÓDZstok”, Hala Wydziału Architektury Politechniki Białostockiej; **2013**_7. konkurs na małą formę graficzną dla studentów Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzebińskiego w Łodzi, Galeria Amcor Flexibles Reflex, Łódź; **2013**_„The Rape of Europe” Galeria Kobra, Akademia Sztuk Pięknych, Łódź; **2013**_„Urbino dal giardino pensile II” Miejska Galeria Sztuki, Łódź, Wystawa Grafiki Studenckiej Pracowni Technik WkŁęsdrukowych, Galeria Grafiki Studenckiej „Pomiedzy”, Akademia Sztuk Pięknych, Łódź; **2013**_Wystawa Symposium Flash Drawing Tour 2013 Urbino - Roma - Fano, sala mostre Collegio Raffaello, Urbino; **2013**_Ptaki, dziobaki i inne skrzydlate cudaki, Wystawa grafiki, Galeria POSpieszna, Poleski Ośrodek Sztuki, Łódź; **2013**_Sztuki Piękne - XXX konkurs im. Wł. Strzebińskiego, Miejska Galeria Sztuki, Łódź; **2013**_Wystawa prac studentów Pracowni Obrazu Cyfrowego, Wydziału Grafiki i Malarstwa, Galeria Ogród Sztuki, Konstancinów Łódzki; **2012**_6. konkurs na małą formę graficzną dla studentów Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzebińskiego w Łodzi, wystawa pokonkursowa, Galeria Amcor Flexibles Reflex, Łódź; **2012**_Wystawa prac studentów Pracowni Technik WkŁęsdrukowych z lat 2010-2012, Galeria Pomiedzy, ASP, Łódź.

Credo

Grafika jest wyrazem emocji i uczuć. Ideałem moim jest obraz, w którym treść poetycka łączy się z doskonałością rzemiosła. Sama poetyka nie decyduje o całkowitej wartości dzieła, podobnie jak samo rzemiosło może prowadzić do odtwórczego odzwierciedlenia rzeczywistości. Nieprzemijające piękno powstaje poprzez umiejętne i zrównoważone połączenia obu tych elementów.

Instytut Sztuk
Wizualnych
UZ

Uczelnia miejscem sztuki

red. naukowa_A. Pastuszek
red. graficzna_A. Lewicka-Szczegółta
Wydawnictwo Instytutu Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2015
druk_oficyna Wydawnicza UZ

Publikacja *Uczelnia miejscem sztuki* stanowi zwieńczenie projektu, w ramach którego na przestrzeni lat 2012-2014 podjęto interdyscyplinarne badania obejmujące obszar nauk humanistycznych, społecznych oraz sztuki, dotyczące zarówno

konkrecji edukacji artystycznej, jak i perspektywy kształcenia w tym zakresie, zwłaszcza w kontekście modyfikowanych programów i celów nauczania. Ten typ refleksji towarzyszy współcześnie nie jedynie edukacji na uczelniach i wydziałach artystycznych - dotyka on wielu obszarów życia akademickiego i jest związany z procesami, które mają bardziej uniwersalny charakter: pojawiają się bowiem w kontekście inicjowanej standaryzacji i parametryzacji kształcenia. Odrębną kwestią poruszaną przez autorów zawartych w zestawieniu analiz jest upowszechnianie wiedzy dotyczącej twórczości artystycznej oraz problem jej przydatności.

To jednak nie tylko zbiór tekstów dokumentujący teoretyczny wysiłek oraz podsumowujący prowadzone badania dotyczące niewątpliwie odmiennej - wskutek kolejnych reform oraz zmiany preferencji i perspektyw studiów - pozycji, a także znaczenia sztuki w programach nauczania wyższych uczelni. Nie jest to także jedynie próba refleksji syntetyzującej wielość narracji o sztuce, ale zarazem efekt przeprowadzonych w ramach projektu działań twórców zaangażowanych w proces kształcenia i zaniepokojonych skutkami unifikacji działań edukacyjnych, które w obszarze sztuki - zwłaszcza zaś w przypadku kształtowania artystycznych postaw i sublimowania estetycznej wrażliwości - pozostawiają wiele do życzenia. Wątpliwości zwłaszcza budzi coraz bardziej powszechne przekonanie, że uczelnia powinna być wyłącznie miejscem edukowania,

poszerzania wiedzy i rozwijania umiejętności przydatnych na rynku pracy, zaś wszelkie niestandardowe, niekonwencjonalne poczynania stanowić mogą przeszkodę w urzeczywistnieniu wizji absolutnej efektywności.

Bez wątpienia wpisanie sztuki w porządek dydaktyczny implikuje rygor podporządkowania się obowiązującemu, powszechnemu modelowi przekazywania kompetencji, marginalizuje zaś kształtowanie otwartych postaw twórczych. Czy jest zresztą możliwe standaryzowanie takich wartości jak kreatywność - i nie chodzi tutaj jedynie o twórcze myślenie, dla którego można odnaleźć kognitywny wzorzec, ale także o zdolność alternatywnego względem rozwiązań dyskursywnych, przelamującego istniejące schematy działania - oryginalność, nieszablonowość, czy spektakularność powoływanych do istnienia artefaktów?

W prezentowanym zbiorze znalazły się także obrazy prac, które powstały w ramach realizowanych warsztatów oraz towarzyszących projektowi ekspozycji. Potwierdzają one potrzebę funkcjonowania sztuki jako żywiołu twórczego, który swą obecność manifestować może również w ramach pedagogicznego procesu oraz stanowić autorski komentarz - zarówno prowadzących pracownię, jak i studentów - do wyrażanej częstokroć wątpliwości, czy doskonalenie warsztatu powinno być tym celem edukowania, który ze względu na łatwość weryfikowania rezultatów zastąpi kształtowanie świadomej postawy twórczej i artystycznej wrażliwości. Są też konsekwencją wyjściowego pytania o miejsce sztuki w tak odmiennej rzeczywistości, gdzie tradycyjną relację mistrz-uczeń zastąpiła pragmatyka realizacji wskazanych efektów kształcenia. Tym obrazom towarzyszą zarówno teksty sceptyczne wobec postulowanej w nowym modelu nauczania standaryzacji działań edukacyjnych i związanych z nią podnoszeniem efektywności studiów artystycznych, jak i wskazujące takie strategie, które mogą sprzyjać otwartości modelu tychże studiów na zachodzące w obszarze sztuki transformacje oraz pozwalające do praktyki edukacyjnej wprowadzać aktualne działania artystyczne. Oczywiście, otwarte pozostaje cały czas pytanie, czy sztuka ze względu na swój transgresyjny profil w ogóle poddaje się instytucjonalnej kontroli?

Artur Pastuszek

„Peripheral Expressionism?” Obiektywna fotografia i konstruowana historiografia sztuki. Pokaz - wspomnienie wystawy *Bunt - Ekspresjonizm - Transgraniczna awangarda*

Międzynarodowa wystawa *Bunt - Ekspresjonizm - Transgraniczna awangarda*, której partnerem organizacyjnym był Instytut Sztuk Wizualnych, uczestnikami zatrudnieni tu artyści - prof. Piotr Szurek (dziekan Wydziału Artystycznego), prof. Andrzej Bobrowski (kierownik Zakładu Grafiki) i mgr Maryna Mazur, a kuratorką dr Lidia Głuchowska - stała się znakomitą okazją nie tylko do promocji sztuki, lecz również naszego Uniwersytetu. Autorka koncepcji i aranżacji niestrudzenie informowała o wieńczącym jej wieloletnie badania przedsięwzięciu na międzynarodowych konferencjach - *Avantgarde Migrations* w Lizbonie, której była współorganizatorką (Universita Nuova, Foundation Gulbenkian, XI 2015) i *Peripheral Expressionism* w Bremie (Jacobs University Bremen, XII 2015)¹, a także w swych wykładach

zagranicznych w Dreźnie i Berlinie oraz w Bydgoszczy, na muzealnym sympozjum towarzyszącym tamtejszej ekspozycji (w którym uczestniczył też prof. Bobrowski).

Także w Instytucie Sztuk Wizualnych odbyła się prelekcja i prezentacja filmu dokumentującego to międzynarodowe tournée (3.XI 2015). Okazją ku temu stał się również wernisaż *Retrospektywy Zakładu Grafiki* w Galerii Biblioteki Uniwersyteckiej i finał *III Dni Polsko-Niemieckich* na UZ. Nie bez powodu. Obie zainicjowane w Zielonej Górze wystawy - ta objazdowa, poświęcona międzywojennej i współczesnej awangardzie oraz *Retrospektywa* weszły bowiem do programu *Międzynarodowego Triennale Grafiki* w Krakowie, gdzie również rozstawiły naszą uczelnię.²

3

4

5

6

7

8

FOTOGRAFIE:

1. WYSTAWA WSPOMNIENIE „BUNTU”. OBIEKTYWNA FOTOGRAFIA I KONSTRUOWANA HISTORIOGRAFIA SZTUKI, GALERIA EFKA, INSTYTUT SZTUK WIZUALNYCH UZ (I-III 2016), FOT. MAREK LALKO
2. FRAGMENT KOLEKCJI PROF. ST. KAROLA KUBICKIEGO W BERLINIE – PRACE JANKIELA ADLERA Z GRUPY JUNG JIDYSZ, FOT. ANNA KRAŚKO
3. WYSTAWA BUNT – EKSPRESJONIZM – TRANSGRANICZNA AWANGARDA WE WROCŁAWIU. FRAGMENT PREZENTACJI ICH 7. PROF. P. SZUREK I PROF. A. BOBROWSKI PRZED SWYMI PRACAMI AUTOPORTRET (2013) I LUKSOR (2009), FOT. MARYNA MAZUR
4. FRAGMENT PREZENTACJI ULOTKA (2015) Z PRACĄ M. MAZUR, SEPARACJA, AKWATINTA, FOT. M. MAZUR
5. WYSTAWA „WSPOMNIENIE „BUNTU”, ISW UZ. WIDOK NA FOTOGRAFIE: ARTYSTÓW GRUPY JUNG JIDYSZ, ABSTRAKCYJNĄ FOTOGRAFIĘ R. HAUSMANNNA, A TAKŻE RZEZBY P. LINDENFELDÓWNY I O. KRISCHERA (OK. 1919), ZNISZCZONE PRZEZ W RAMACH AKCJI „SZTUKA ZWYRODNIŁA” W ATELIER M. I S. KUBICKICH. FOT. MAREK LALKO
6. WYSTAWA WSPOMNIENIE „BUNTU”, ISW UZ, M.IN. PLAKAT Z FRAGMENTEM GRAFIKI TRANSFORMACJA M/S PROF. A. BOBROWSKIEGO, FOT. MAREK LALKO
7. INSTALACJA PRZENIKANIE (2015) K. LUDWICZAK I M. STACHOWIAKA. WYKŁAD DR L. GŁUCHOWSKIEJ W MUZEUM J. I. KRASZEWSKIEGO W DREŹNIE 4.X.2015, FOT. MARIOLA NEHREBECKA
8. WYSTAWA BUNT – EKSPRESJONIZM – TRANSGRANICZNA AWANGARDA W BYDGOSZCZY. FRAGMENT POKAZU GRAFIKI, W TLE DWA STELAŻE PREZENTACJI ULOTKA I CZĘŚĆ ARANŻACJI KAWIARNIA, FOT. LIDIA GŁUCHOWSKA

Po zakończeniu międzynarodowego tournée część obiektów z wystawy trafiła do Instytutu Sztuk Wizualnych. (fot. 1) Jako, że jest to fragment - wspomnienie wielkiego pokazu obejmującego ponad 150 dzieł sztuki, warto zasygnalizować jak wyglądała całość koncepcji. Każda z odsłon wystawy miała odmienne oblicze. W Muzeum Narodowym w Poznaniu (IV-V 2015) po raz pierwszy prezentowano łącznie berlińską kolekcję prac Buntu, stanowiącą zasadniczy korpus wystawy honorującej donację prof. St. Karola Kubickiego dla polskich muzeów. Odbita się tam też premiera logotypu autorstwa prof. Bobrowskiego - linorytu *Transformacja M/S* i filmu *Refleks Marka Glinkowskiego*³. Atrakcją odsłony w Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego w Dreźnie (IX-XII 2015)⁴ stała się z kolei prezentowana na tle okna niczym awangardowy witraż monumentalna instalacja ze szkła Karoliny Ludwiczak i Marcina Stachowiaka *Przenikanie* (fot. 7).

Ostatniej edycji - w galerii Ośrodka Kultury i Sztuki we Wrocławiu - Dolnośląskim Centrum Fotografii „Domek Romański” (XI-XII 2015) zorganizowanej w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Artystycznego - towarzyszył rozbudowany pokaz grafiki wielkoformatowej i rzeźby pt. *Ich 7* (fot. 3). Ukazywał on nie tylko inspiracje programem i estetyką grupy Bunt w sztuce współczesnej, lecz również zmianę paradygmatu odbiorczego grafiki - dominującej we współczesnej ikonosferze, a jednocześnie stanowiącej autonomiczne medium artystyczne⁵. Ponadto odbyła się tu premiera filmu *BUNT re-wizje. 100 lat BUNT-u* Anny Kraśko (absolwentki Instytutu Sztuk Wizualnych) i Lidii Głuchowskiej oraz prezentacja publikacji towarzyszących.

Koncepcji kuratorskiej najbardziej bodaj odpowiadała odsłona w Muzeum Okręgowym im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, które ze względu na swe zasługi dla pro-

mocji grafiki oraz fakt, iż w latach 30. minionego stulecia w mieście tym mieszkał jeden ze zBUNTowanych, Stefan Szmał, podobnie jak Muzeum Narodowe w Poznaniu - centrum polskiego ekspresjonizmu - stało się beneficjentem donacji syna współzałożycieli grupy Bunt, prof. St. Karola Kubickiego.

W Bydgoszczy, gdzie obecnie przygotowany jest powstający w kontekście wystawy tom pokonferencyjny, po raz pierwszy dzieła przedwojennego ekspresjonizmu pokazywano łącznie z prezentacjami sztuki współczesnej - *Ulotka* i *Ich 7*, a także pierwszą częścią filmu *Bunt - Rewizja*. Dopiero tu pojawiły się też obiekty, które niedawno trafiły do Zielonej Góry, a które składały się na trzy segmenty aranżacji - *Ulicę* i *Kawiarnię międzywojnia* (fot. 8, 4) oraz *Kino* - i tworzą obecną prezentację w galerii EFKA, w Instytucie Sztuk Wizualnych (zrealizowaną we współpracy z dr Janiną Wallis).

Aurę *Ulicy* symbolizują stylizowane słupy ogłoszeniowe. Z jednej strony ewokują one atmosferę miasta jako przestrzeni wymiany idei artystycznych w okresie dwudziestolecia międzywojennego, z drugiej zaś - na niewielkiej powierzchni - prezentują materiał dokumentacyjny, ukazujący historię grupy Bunt i kontekst jej transgranicznej działalności na terenach byłych trzech zaborów i w Europie.

Wśród reprodukowanych na słupach archiwaliów znajdują się plakaty wystaw stowarzyszenia i współpracujących z nim, bądź działających w tym samym czasie ugrupowań artystycznych. Ponadto prezentują one przedruki z publikacji artystów Buntu i ich kręgu, zamieszczane „Der Sturm”, „Der Weg”, „Die Bücherkiste”, „Jung Jidysz”, „Blok”. Jest to sygnał tego, iż w okresie międzywojennym w znacznie większym niż obecnie stopniu periodyki takie stanowiły medium cyrkulacji programów i wzorców estetycznych, których nośnikiem stały się dostosowane do niego pod względem wymiarów i techniki prace graficzne - głównie drzeworyt i linoryt.

Wśród reprodukowanych na zaaranżowanych słupach dokumentów znajdują się też archiwalne fotografie oraz listy i inne rękopisy autorstwa artystów środowiska, którego dotyczy wystawa *Bunt - Ekspresjonizm - Transgraniczna awangarda*. (por. fot. 2, 5).

Na pokaz - wspomnienie o międzynarodowym tournée wystawy donacyjnej w Zielonej Górze złożyła się także prezentacja *Bunt - transgraniczna awangarda. Obiektywna fotografia i konstruowana historiografia sztuki* (fot. 1, 5, 6), po raz pierwszy ekspozowana także w Bydgoszczy w obrębie fragmentu aranżacji *Kawiarnia międzywojnia*. Jej koncepcję kuratorka obszernie wyjaśniła w katalogu⁶ oraz swej najnowszej monografii dotyczącej jednego z przywódców polskiego ekspresjonizmu *Stanisław Kubicki - in transitu*⁷. Na zielonogórskiej wystawie umieściła planszą o treści przytoczonej poniżej.

Miejmy nadzieję, że nadarzą się i dalsze okazje do promocji dokonań grupy Bunt oraz nawiązujących do ich programu artystów, w tym pracowników Zakładu Grafiki Instytutu Sztuk Wizualnych. Autorki filmu dokumentującego tournée mają w planach przygotowanie jego udźwiękowionej wersji. Wyobrażenie o różnych obliczach wystawy i o historii donacji daje już teraz jego krótka wersja w internecie.⁸

Janina Wallis

Artyści grupy Bunt (1918-1922) uwzględniali w swej działalności zarówno narodową jak i ponadnarodową perspektywę, budując najszerszą sieć kontaktów artystycznych spośród wszystkich ówczesnych polskich ugrupowań twórczych. Z łamów czasopisma „Zdrój”, które współtworzyli wiadomo, iż utrzymywali kontakty ze środowiskami twórczymi nie tylko Niemiec - jak się powszechnie uważa, lecz także Francji, Belgii, Włoch, Rosji, Czech, Indii a nawet Islandii. Imponujące rozległością międzyzaborowe i międzynarodowe inicjatywy wystawiennicze oraz wydawnicze tych artystów potwierdza także ich korespondencja. Dokumentacja fotograficzna zachowała się tylko fragmentarycznie, warto więc poświęcić jej szczególną uwagę.

Zaskakujący jest fakt, iż członkowie Buntu nie stworzyli żadnego portretu grupowego. Nie uwiecznili nawet swej słynnej pierwszej wystawy, opisywanej jako strategiczny *succès du scandale*, w aurze bliskiej wystąpieniom zuryjskich dadaistów czy modernistycznych wystaw w Paryżu. Jedyna fotografia uchylająca kulis ich działalności, ukazuje wydawcę ich pisma, Jerzego Hulewicza w centrum ich działalności, jego dworzec w Kościankach tylko w towarzystwie pierwszego nieformalnego redaktora „Zdroju”, Stanisława Przybyszewskiego. W tej sytuacji ich swoistym portretem zbiorowym *au rebours* powstałym w tym kręgu jest utrzymana w konwencji groteski fotografia separatystów kongresu Międzynarodowej Unii Artystów Postępowych w Düsseldorfie z 1922 r. Spośród członków Buntu uczestniczyli w nim bowiem tylko Margarete i Stanisław Kubicy. Co znamienne - ona, która ocalała w czasach faszyzmu z wiele dzieł grupy, nie pozowała do tej quasi dadaistycznej fotografii.

Śledząc dokonania artystów Buntu natrafic można na fotografie poświadczające ich kontakty ze łódzką grupą „Jung Idysz”, tak istotną w multikulturowej mozaice artystycznej polskiego międzywojnia. Sugestywne są np. wizerunki twórców obu ugrupowań ze słynnej serii fotograficznej Augusta Sander *Ludzie XX wieku* (1929), utrzymane w na pozór obiektywnej konwencji Nowej Rzeczowości.

Wirtuozerią gry światłocienia urzeka stworzona przez ex-dadaistę, Raoula Hausmanna foto-replika jednego z ekspresjonistycznych linorytów publikowanych w „Zdroju” i „Die Aktion” - *Autoportretu* Kubickiego z 1918 r. Choć artysta ten stał się modelem mistrzów kamery swych czasów, nie utrwalili oni jego spotkań z teoretykiem suprematyzmu - Kazimierzem Malewiczem. Poświadczają je jednak ślady ich dyskusji na temat paradoksu sztuki proletariackiej w czasopiśmie „a bis z”.

Swoistym *memento mori* czasów faszyzmu są fotografie potwierdzające istnienie dzieł skazanych na banicję z oficjalnego życia artystycznego i wyparcie ze zbiorowej pamięci w ramach kampanii „sztuka zwyrodniała”. Są to ikonograficzne dokumenty takich awangardowych prac jak rzeźby - *Żeńskie torso* Ottona Krischera czy *Matka i dziecko* Poli Lindenfeldówny (fot. 5) - zdewastowanych przez SA i SS podczas przeszukiwań w berlińskim domu Kubickich.

Fotografie wywołują z mroku dziejów także powstały w Poznaniu pomnik *Ku wiecznej pamięci* Józefa Piłsudskiego i jego legionistów. To jedyne, stworzone na zamówienie i klasycyzujące dzieło Stanisława Kubickiego, dokumentuje nie tylko kult Marszałka w 1934 r., w obliczu rosnącego w siłę sowieckiego i faszystowskiego totalitary-

zmu, lecz i fascynację środowiska „Zdroju” ideą zjednoczenia kraju w duchu unii jagiellońskiej, sięgające jeszcze czasów I wojny światowej.

Fotografie - głosy do dziejów transgranicznych kontaktów i patriotycznych fascynacji członków grupy Bunt - pomimo że nieobiektywne i zachowane tylko w nikłym stopniu - wyraziście ukazują ambiwalencję ich postawy oscylującej między afirmacją „nowego państwa” polskiego a awangardową utopią internacjonalistycznej „nowej wspólnoty”.

Lidia Głuchowska

Poprzednie relacje o wystawie zamieściliśmy w miesięczniku UZ, 2015, nr 6 i 2015/2016, nr 9-1.

PRZYPISY:

- 1 M.in. Lidia Głuchowska, „Poznań Expressionism” in the Orbit of the *International Avant-Garde*, w: *Expressionisms beyond Expressionism*, red. Isabel Wünsche (Jacobs University Bremen 2015, w przygotowaniu).
- 2 Por. miesięcznik UZ z listopada 2015 oraz Retrospektywa *Zakładu Grafiki Instytutu Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego*, red. Lidia Głuchowska, Janina Wallis Zielona Góra: Instytut Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego, Biblioteka Uniwersytecka 2015.
- 3 Lidia Głuchowska, „Nicht unsere Werke sind wichtig, sondern das Leben”. *Performative Manifestationen der Gruppen Bunt und Die Kommune*, *Expressionismus*, 2015, nr 2, s. 15-36.
- 4 Por. Christian Ruf, *Als Rebellion wie Versöhnung in der Luft Laugen*. *Die Ausstellung „Bunt“ zeigt im Kraszewski-Museum polnische Expressionisten aus der Sammlung von Karol Kubicki*, *Dresdner neueste Nachrichten (Kultur)*, nr 247 z 23.10.2015, s. 10; Holger Jakob, *Ein expressionistischer Aufbruch*. *Ausstellung in Dresden: Polen und Deutsche fanden sich in der Künstlergruppe Bunt zusammen*, *Tag des Herrn (Augenblicke)*, nr 43, z 25.10.2015, s. 16; *Bunte Revolte*. *Expressionismus aus Polen im Kraszewski-Museum*, *Museen in Dresden* 2015, nr 2, s. 8.
- 5 <https://ewamaria2013texts.wordpress.com/2015/11/26/exhibition-bunt-expressionism-transborder-avant-garde-in-wroclaw/>; <http://www.prw.pl/articles/view/46725/Sztuki-Wizualne-w-Radiu-Wroclaw-Kultura-POSLUCHAJ>
- 6 Lidia Głuchowska, „Obiektywna” fotografia i konstruowana historiografia sztuki? Głosy do dziejów kosmo-patriotycznej grupy BUNT, w: *Bunt - Ekspresjonizm -- Transgraniczna awangarda/Bunt - Expressionismus - Grenzübergreifende Avantgarde*, red. Lidia Głuchowska, Poznań: Muzeum Narodowe, 2015, s.133-189.
- 7 Lidia Głuchowska, *Stanisław Kubicki - In transitu*. *Ein Poet übersetzt sich selbst Poeta tłumaczy sam siebie*, Wrocław: Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu, 2015, s. 12-25, 108-166, 202-270.
- 8 *Bunt und Bunt and also the Revolt*, <https://ewamaria2013texts.wordpress.com/2015/12/11/bunt-und-bunt-and-also-the-revolt/>; Anna Kraško, *BUNT - Re-wizje*. *100 lat BUNT-u [teaser]*, <https://www.youtube.com/watch?v=9aBhkqYQY1M&feature=youtu.be>

KOLEKCJA Katarzyny Muzolf w Galerii PWW

28 stycznia 2016 r. w Galerii PWW Instytutu Sztuk Wizualnych przy ul. Ogrodowej 52A odbył się wernisaż wystawy Katarzyny Muzolf zatytułowanej *Kolekcja*. Artystka jest absolwentką ISW. Dyplom obroniła w 2014 r. na kierunku *malarstwo* w pracowni dr. hab. Normana Smużniaka. Prace Kasi odwołują się w bezpośredni sposób do natury, do tego co w niej pierwotne i podstawowe, nie skażone działaniem człowieka. Część prac wykonanych w technice wodno-olejnej przedstawia kamienie jako proste formy stworzone przez przyrodę. Drugą część kolekcji tworzą prace wykonane ekoliną na papierze. Inspiracją tych obrazów jest fauna i flora głębin oceanicznych. Zarówno w jednym jak i drugim przypadku przyroda jest pretekstem do stworzenia własnej, indywidualnej i bardzo spójnej wypowiedzi wizualnej.

Temat podjęty przez artystkę zdaje się być pretekstem do badania możliwości ekoliny i techniki olejnej. Korzysta ona z obu technik w bardzo świadomy i przekonujący sposób.

Jarek Jeschke

KATARZYNA MUZOŁF, FRAGMENT WYSTAWY KOLEKCJA, FOT. J. JESCHKE

PLAKAT WYSTAWY

KONSEKRACJA XX

W lutym br. w Nowotomyskim Ośrodku Kultury miała miejsce wystawa rzeźby Jarosława Dzieścielewskiego z Instytutu Sztuk Wizualnych UZ zatytułowana *KONSEKRACJA XX*. Warto tu powiedzieć, że w swoich rzeźbach prezentowanych na wielu wystawach indywidualnych, artysta konsekwentnie kontynuuje indywidualny i charakterystyczny dla siebie rodzaj sztuki. Dzieła Jarosława Dzieścielewskiego ewoluują - proste formy prezentowane w początkowych cyklach *KONSEKRACJI*, stają się z czasem bardziej lapidarne i oszczędne. Kompozycje oscylują pomiędzy symetrią a równowagą, proporcje są niezwykle wyczułe, a użyte środki formalne są oszczędne. Skala staje się bardziej ludzka, prywatna. Nowe obiekty, które podobnie jak starsze, nieodmiennie wywołują uczucia z obszaru leżącego na pograniczu religii i wiary są bardziej kameralne. Szare, proste formy dopełnione nieznacznymi akcentami parafinowych brył, w dalszym ciągu są artystycznym zapisem i odpowiedzią na ludzką potrzebę określenia bytu boskiego. Przez swoją formę i skalę wpisują się w nurt kulturowy, który od setek lat wypełniał wnętrza polskich domów obiektami prywatnego kultu.

W marcu 2015 r. zakończył się przewód doktorski Edyty Roli-Marcinowskiej, w którym Jarosław Dzieścielewski był promotorem (obrona odbyła się w Uniwersytecie Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu). Tytuł rozprawy doktorskiej brzmiał: *Atawistyczna potrzeba tworzenia. Fascynacja włóknem zwierzęcym i fenomen autyzmu dziecięcego*.

Jarosław Dzieścielewski od 1992 r. pracuje na Uniwersytecie Zielonogórskim (wcześniej Wyższej Szkole Pedagogicznej) w Instytucie Sztuk Wizualnych Wydziału Artystycznego. W latach 1992-2001 pracował na stanowisku asystenta w II Pracowni Rysunku prowadzonej przez prof. Izabellę Gustowską oraz równolegle w latach 1995-2001 w Pracowni Rysunku prof. Andrzeja Banachowicza.

W latach 1998-1999, prowadził Pracownię Rzeźby oraz wykładał zagadnienia i tendencje sztuki współczesnej w Studium Sztuk Plastycznych w Głogowie.

W 2000 r. uzyskał pierwszy stopień kwalifikacyjny w zakresie rzeźby w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku i od tego też roku pracował na stanowisku adiunkta w tym samym Uniwersytecie Zielonogórskim. Od 2002 r. samodzielnie prowadzi Pracownię Rzeźby i Kształtowania Przestrzeni oraz Pracownię Struktur Wizualnych i Mechanizmów Percepcji Wzrokowej. W 2008 r. uzyskał habilitację w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie i od tego też czasu prowadzi w Instytucie Sztuk Wizualnych wykłady z psychofizjologii widzenia. Od tego roku aż do chwili obecnej jest przewodniczącym Wydziałowej (Wydział Artystyczny) Komisji Rekrutacyjnej na Uniwersytecie Zielonogórskim.

W 2011 r. uzyskał stanowisko profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Zielonogórskiego. Od 2013 r. jest kierownikiem Zakładu Architektury Wnętrz i Rzeźby Instytutu Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego i od tego też roku prowadzi wykłady pt. rzeźba współczesna.

Szczególnie istotna jest jego działalność pozadydaktyczna, a zwłaszcza organizacyjna. Już w latach 1995-1997 prowadził uczelnianą Galerię G1 w Zielonej Górze. W roku 1997 był współzałożycielem, i nadal jest członkiem, Towarzystwa Przyjaciół Sztuki Współczesnej w Zielonej Górze.

W latach 2012-2014 był koordynatorem Festiwalu Nauki (Uniwersytetu Zielonogórskiego) w Instytucie Sztuk Wizualnych. Od uzyskania habilitacji był opiekunem Koła Naukowego - Pracownia Wolnego Wyboru zrzeszającego studentów Wydziału Artystycznego. Koło to w 2014 r. za swe osiągnięcia otrzymało Nagrodę Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Od trzech lat jest opiekunem i kuratorem Galerii Rektorat (Uniwersytetu Zielonogórskiego), w której to z jego inicjatywy odbywają się liczne wystawy zbiorowe i indywidualne oraz spotkania twórcze środowiska artystycznego zarówno związane z miejscową uczelnią, jak też z innych ośrodków.

Od 2013 r. jest członkiem i recenzentem (w przewodach habilitacyjnych) Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów Naukowych.

Piotr Szwiec

Nowe Miasto. Sztuka w działaniu

W lutym rozpoczął się cykl debat „Nowe Miasto. Sztuka w działaniu”, organizowany przez Instytut Sztuk Wizualnych, BWA Zielona Góra oraz Fundację Salony. W ramach tej inicjatywy zastanawiamy się nad możliwością zaangażowania narzędzi kultury w procesy miejskie. Pytamy o związki sztuki z rewitalizacją, jej rolę w kształtowaniu postaw obywatelskich, a także możliwość angażowania mieszkańców w sprawy miasta. Zastanawiamy się nad metodami działania w przestrzeni publicznej oraz nad kwestią współpracy międzysektorowej. Mówimy o polityce kulturalnej przyjaznej tworzeniu oddolnych inicjatyw i aktywizacji lokalnych społeczności. Wspólnie z zaproszonymi ekspertami rozmawiamy także o zagrożeniach związanych z działalnością artystów w przestrzeni publicznej, takich jak gentryfikacja, pogłębienie wykluczenia niektórych grup społecznych, fasadowej rewitalizacji. Dyskusji poddajemy także konkretne narzędzia, które pomagają nam uniknąć niepowodzeń i tworzą warunki do oddolnej twórczo-

SPOTKANIE W ISW - NOWA KULTURA REWITALIZACJI. DYSKUSJA, W GŁĘBI OD LEWEJ: ALINA CZYZEWSKA (LUDZIE DLA MIASTA/GORZÓW WLKP), MARTA GENDERA (FUNDACJA SALONY), KRZYSZTOF KALISZUK (Z-CA PREZYDENTA MIASTA ZG). FOT. M. LALKO

SPOTKANIE W ISW - KULTURA NA PODWÓRKACH. DYSKUSJA, OD LEWEJ: JOANNA LEGIERSKA-DUTCZAK (ISW UZ), ADA STYK (STUDENTKA ISW), ANNA KRAŚKO (F13 CENTRALA TWÓRCZA), MARTA STAWIŃSKA (STUDENTKA ISW), MARTA GENDERA (FUNDACJA SALONY). FOT. M. LALKO

ści mieszkańców. Ważnym elementem naszych debat jest otwarcie spotkań na głos publiczności.

Do tej pory odbyły się dwa spotkania poświęcone kulturze w procesie rewitalizacji. Zbiegły się one z konsultacjami prowadzonymi przez Miasto Zielona Góra w sprawie aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Wierzymy, że wypracowane przez nas podczas spotkań wnioski mogą stać się elementem miejskiego programu.

Lutowe spotkanie „Nowa kultura rewitalizacji” z udziałem Aliny Czyżewskiej z gorzowskiego ruchu miejskiego Ludzie dla Miasta poświęcone było ustawie o rewitalizacji wprowadzonej w życie w listopadzie 2015 r. Na przykładach poszczególnych działań rozmawialiśmy o roli kultury w ożywianiu obszarów zdegradowanych. Ważnym zagadnieniem była również partycypacja i dialog społeczny, które muszą być obowiązkowym elementem procesów rewitalizacyjnych.

Kolejne spotkanie uzupełniło dyskusję o przykłady działań na lokalnych podwórkach. Wspólnie z Anną Kraśko z nieformalnej grupy F13 Centrala Twórcza i Joanną Legierską-Dutczak rozmawialiśmy o mniejszych zdegradowanych przestrzeniach, które za sprawą artystów stają się przestrzenią aktywności mieszkańców.

Marta Gendera

Między sztuką, wzornictwem a ergonomią

25 lutego 2016 r. w Nowotomyskim Ośrodku Kultury została otwarta moja indywidualna wystawa pt. *Mebel II*. Ekspozycja jest kontynuacją prezentowanej wystawy w Galerii Uniwersyteckiej REKTORAT w czerwcu 2015 r. pt. *...a jednak mebel*.

W Instytucie Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego na Wydziale Artystycznym prowadzę Pracownię Projektowania Mebla. Zawodowo zajmuję się projektowaniem mebli unikatowych oraz do produkcji seryjnej, stąd tematyka moich wystaw.

Prezentowane na wystawie cztery obiekty-meble-siedziska pełnią funkcję elitarnego znaku w przestrzeni. Uzupełnione zostały zdjęciami przedstawiającymi siedziska w nietypowym wymiarze, sytuacji, przestrzeni. Zdjęcia prezentują indywidualne podejście do formy oraz okoliczności w jakich występują.

Obiekty zaprojektowane są zgodnie z najnowszymi zasadami nowoczesnej ergonomii, są funkcjonalne, przystoso-

wane do indywidualnych potrzeb użytkownika. Ascetyczne, niektóre rachityczne, kubiczne formy wyróżniają się w przestrzeni odważną kolorystyką są lekkie wizualnie i w dosłownym tego słowa znaczeniu.

Ekspozycja *Mebel II* oraz *...a jednak mebel* to reminiscencje na temat kondycji dzisiejszego wzornictwa w Polsce. W ostatnich czasach dziedzina związana z projektowaniem między innymi mebli stała się tematem zauważalnym w naszym kraju. Zrozumiano, czym jest DESIGN naprawdę. Istnieją duże szanse, że w najbliższej przyszłości wzornictwo będzie uznane za jeden z elementów wspierających gospodarkę, kulturę, posłuży jako dziedzina promująca Polskę.

Jeden z obiektów zaprojektowanych przeze mnie nie przypadkowo został wykonany w narodowych barwach. *Białe czerwone* siedzisko jest symbolem wsparcia polskiego designu, utożsamiania się z nim, działania w jego imieniu...

Anna Owsian-Matyja

ANNA OWSIAN-MATYJA, FRAGMENT WYSTAWY MEBEL II, FOT. ARCHIWUM AUTORKI

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA, ARCHITEKTURY I INŻYNIERII ŚRODOWISKA

Wspomnienie o Profesorze Janie Kmicie Rektorze Politechniki Wrocławskiej (18.02.1922 r. - 10.12.2015 r.)

Profesorze, mój Mistrzu, mój Przyjacielu...

Ciężko mi bardzo wspominać Twoje odejście z tej naszej wspólnej rzeczywistości, jeszcze trudniej wyrazić swoje przeżycia minionych lat w Twojej obecności.

Minionych lat znajomości było wiele - ponad 40, choć spotkań, czasu wspólnie spędzonego nie było aż tak dużo. Ale krótka chwila spotkania z Tobą była dla mnie wartością samą w sobie, przeżyciem.

Poznaliśmy się pod koniec 1963 r., w czasie Twojej wizyty w Politechnice Poznańskiej, dokładniej w czasie zwiedzania przez Ciebie laboratorium badania konstrukcji budowlanych. Przedstawił mnie prof. Andrzej Ryżyński. Zapamiętałem Twoje uznanie dla prowadzonych przeze mnie badań i słowa prof. Andrzeja Ryżyńskiego „- O nim jeszcze usłyszysz”.

W 1971 r. zadzwoniłem do Profesora z prośbą o spotkanie. Bez wahania zaproponował mi termin spotkania. Przyjechałem do Wrocławia, przedstawiłem cel mojego przyjazdu - poprosiłem o opiekę nad moim przewodem habilitacyjnym. Po przedstawieniu mojego dotychczasowego dorobku i stanu zaawansowania pracy habilitacyjnej Profesor bez wahania zgodził się, choć nie omieszkał powiedzieć „- A co na to prof. Mitzel powie?”. Praca bowiem dotyczyła konstrukcji zespolonych z uwzględnieniem wpływu zjawisk reologicznych na stan nośności.

Od tego czasu dość często przyjeżdżałem do Profesora, przedstawiając wyniki swoich studiów naukowych i stan zaawansowania pracy habilitacyjnej. Często byłem na zebraniu Zakładu Mostów, miałem zakładowe i instytutowe wystąpienia seminaryjne.

Profesor czuł się równie mocno związany z Wydziałem Budownictwa i Inżynierii Środowiska na uczelni zielonogórskiej. Był nam bardzo bliski. Wielu pracowników Politechniki Wrocławskiej podjęło pracę w naszej uczelni, część z nich za przychylnym pośrednictwem Profesora. Dzięki Jego autorytetowi nasza konferencja *Konstrukcje zespolone*, której od początku był przewodniczącym Komitetu Naukowego, uzyskała pełną akceptację krajowego środowiska naukowego. Stała się „sztandarową” konferencją kierunku *budownictwa* i na stałe została wpisana do kalendarza konferencji patronowanych przez KILiW PAN. W 2014 r. odbyła się Jubileuszowa X Konferencja *Konstrukcje zespolone*, niestety po raz pierwszy bez udziału Profesora, bez Jego wystąpienia wprowadzającego, bez podsumowania konferencji, bez przedstawienia wniosków końcowych.

Wspólnie uczestniczyliśmy w posiedzeniach Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN, wspólnie jego członkom przekazywaliśmy naszą książkę *Dorobek nauki polskiej w zakresie konstrukcji zespolonych*, razem organizowaliśmy seminaria poświęcone problematyce konstrukcji zespolonych. Profesor wielokrotnie był prywatnie w moim domu. W czasie jednej z wizyt zaproponował żonie i mnie, abyśmy mogli zwracać się do siebie po imieniu. Czuliśmy się wielce wyróżnieni, zdanie to do dzisiaj jak żywe pozostaje mi w pamięci.

Profesor Jan Kmita wywarł na moją osobowość, na moje życie, wielki wpływ. Był dla mnie autorytetem naukowym i moralnym. Cenilem sobie każde spotkanie z Nim. W ostatnim okresie Jego życia chciałem się jeszcze spotkać, chociaż po jeden uścisk dłoni, było to już jednak niemożliwe.

Tadeusz Biliński

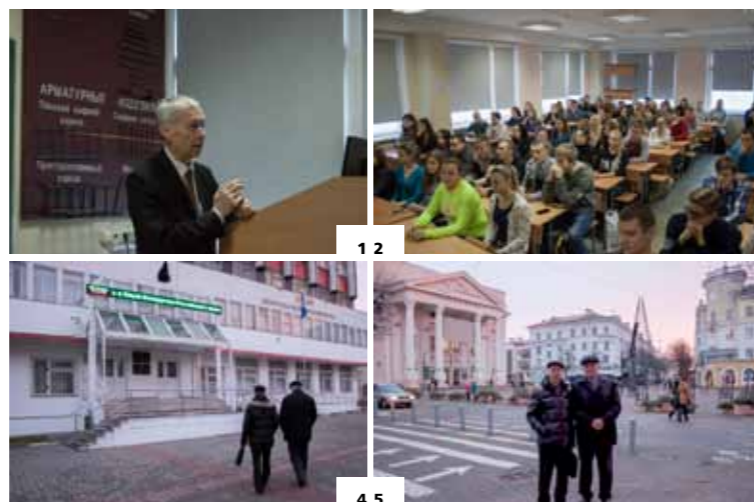
Współpraca międzynarodowa Uniwersytetu Zielonogórskiego i Uniwersytetu Białorusko-Rosyjskiego w Mohylewie

Od 2 do 5 grudnia 2015 r. prof. dr hab. inż. Piotr Alawdin na zaproszenie strony przyjmującej został delegowany przez Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego do Uniwersytetu Białorusko-Rosyjskiego (BRU) w Mohylewie, który znajduje się na wschodzie Białorusi.

W tym okresie profesor Alawdin wygłosił dla pracowników i studentów BRU dwa wykłady, pierwszy na temat: *Projektowanie i optymalizacja konstrukcji budowlanych według Eurokodów*, i drugi pt. *Zagadnienia optymalizacji konstrukcji i metody ich rozwiązywania*.

Wykłady zostały wysłuchane i przyjęte z zainteresowaniem (fot. 1, 2). Studenci i pracownicy zadawali wiele pytań, w tym o możliwości odbycia stażu i studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim. Rozmowy były owocne i konstruktywne.

Prof. dr hab. inż. Sława Semeniuk, kierownik Katedry Konstrukcji Budynków i Budowli BRU zainicjował rozmowy na temat współpracy w dziedzinie nauki i dydaktyki między Uniwersytetem Białorusko-Rosyjskim i Uniwersytetem Zielonogórskim. Osiągnięciem Katedry było stworzenie szkoły naukowej: Doskonalenie analizowania konstrukcji budowlanych i metod numerycznych dotyczących budynków i bu-

dowli. W tym zakresie pracują trzech profesorowie, trzech docentów, trzech doktorantów na studiach stacjonarnych i dwóch na niestacjonarnych.

Przeprowadzono bezpośrednie rozmowy z rektorem BRU prof. dr. hab. inż. Igozem Safronovem. JM rektor mówił o osiągnięciach naukowych i dydaktycznych pracowników uczelni. Wymienić należy innowacje naukowców BRU w zakresie zespolonych elementów nośnych dla konstrukcji budowlanych, jak również technologii fitoremediacji zanieczyszczonych gleb. Rektor prof. I. Safronov pozytywnie ocenił szanse na wzajemną współpracę z Uniwersytetem Zielonogórskim. Obie strony doszły do wniosku o celowości zawarcia umowy o współpracy.

Pomysł wzajemnej współpracy międzynarodowej pomiędzy BRU i UZ został opracowany przez dziekana Wydziału Budownictwa, docent Olę Golushkovą. Pani dziekan obszerne i ciekawie opowiadała o głównych wynikach i planach dalszego rozwoju i o szczególnych osiągnięciach Wydziału

Wizyta była ciekawa. Profesor Semeniuk pokazał budynki Uniwersytetu BRU, sprzęt Wydziału i Katedry, wykazał ogólny kierunek badań i kształcenia specjalistów, a także atrakcje miasta Mohylew.

Główny budynek uczelni robi wrażenie (fot. 3).

Ciekawe są sposoby marketingowe w celu pozyskania studentów z absolwentów liceum, organizowanego jako jednego z oddziałów Uniwersytetu, co zapewnia stabilność rekrutacji. Liceum znajduje się w pobliżu BRU (fot. 4). Uczniowie liceum zawsze mogą udać się do Katedr oraz laboratoriów Wydziałów Uniwersytetu, skonsultować się z nauczycielami w sprawach akademickich. Uczniowie mogą również zapoznać się z perspektywami dalszego kształcenia w BRU i dalszych możliwościach ich zatrudnienia.

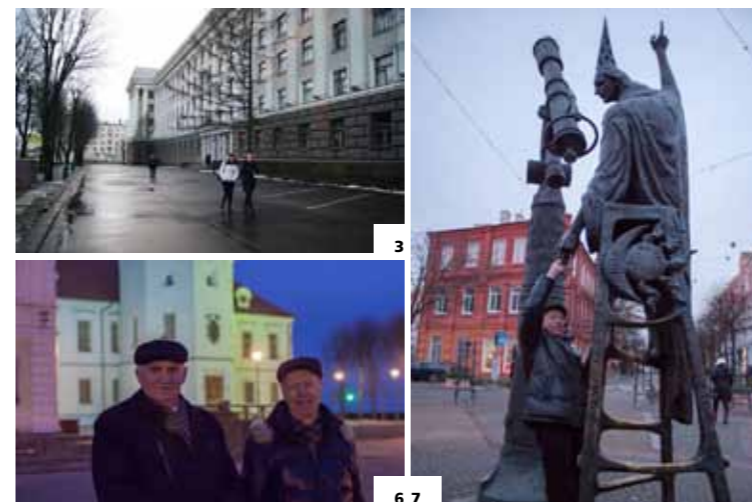
Pierwsze nasze wrażenia z poznania miasta Mohylew to kontrasty architektoniczne. Istnieje wiele wysokich budynków (fot. 5).

Wraz z nimi widoczny jest budynek sowieckiej architektury - kinoteatr «Radzima/Ojczyzna» (fot. 6), a także cerkiew prawosławna.

Na deptaku w centrum miasta znajduje się ciekawa metalowa figura Astrologa. Według powszechnej opinii, jeśli dotknąć tej figury i pomyśleć sobie życzenie, to ono się spełni (fot. 7).

Podróż do Mohylewa okazała się skuteczna i użyteczna dla rozwoju międzynarodowych więzi naukowych i edukacyjnych, między BRU i UZ.

Piotr Alawdin

FOT. Z WYDZIAŁU

Otrzęsiny przyszłych architektów 2015/2016

2 marca 2016 r. w Klubie Muzycznym 4 Róże dla Lucienne w Zielonej Górze odbyły się kolejne Otrzęsiny studentów I roku kierunku *architektura* WBAiIŚ UZ. Zaproszonymi uczestnikami byli zarówno pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału, członkowie Koła Naukowego „Architektura w Przestrzeni Zrównoważonej”, studenci starszych lat kierunku *architektura* oraz właściciwi bohaterowie wieczoru - „Pierwszaki Architektury”.

Wydarzenie odbyło się dzięki wsparciu władz Uczelni i Wydziału: prorektora ds. studenckich - prof. dr. hab. Wojciecha Strzyżewskiego, dziekana WBAiIŚ - dr. hab. inż. Jakuba Marcinowskiego, prof. UZ oraz kierownika Katedry Architektury i Urbanistyki WBAiIŚ UZ - prof. dr. inż. arch. Zbigniewa Bacia.

Wzorem lat ubiegłych wydarzenie miało artystyczny charakter, a tegoroczny temat przewodni „Czarny golf - zainspiruj się (architekturą i jej twórcami)” zapowiadał atmosferę i był wskazówką dla uczestników, aby w kreatywny sposób podejść do zagadnienia architektonicznego dress-code'u. Wśród wielu ciekawych pomysłów na przebranie prawdziwym przebojem okazały się wykonane przez studentów kolorowe kotyliony oraz literactwo na zaprojektowanych

koszulkach i golfach. Okolicznościową dekorację klubu przygotowali studenci kierunku *architektura*. Na sztalugach i ścianach zaprezentowane zostały wykonane w różnych technikach prace plastyczne związane z tematem przewodnim.

Otrzęsiny oficjalnie zostały otwarte przemówieniem dziekana WBAiIŚ prof. Jakuba Marcinowskiego oraz kierownika KAIU - prof. Zbigniewa Bacia. Niepowtarzalną atmosferę zapewnił występ duetu studentów Instytutu Muzyki UZ: Natalii Zielonki (wokół) i Jakuba Gościńskiego (pianino), którzy umilili zaproszonym gościom czas programem artystycznym złożonym z przebojów wykonanych w smooth-jazzowej aranżacji. Kontynuacją oficjalnej części otrzęsin było symboliczne pasowanie studentów pierwszego roku przez prof. Zbigniewa Bacia tradycyjnie wykonane profesorską skalówką, po którym stali się oni pełnoprawnymi członkami społeczności studenckiej.

Integrację studentów zapewniły zabawne konkursy multimedialne i rysunkowe. Ich zwycięzcy oraz uczestnicy nagrodzeni zostali ufundowanymi przez pracowników naukowo-dydaktycznych nagrodami w postaci książek o tematyce architektonicznej, przyborów plastycznych, jak i własnoręcznie wykonanych prac graficznych z dedykacją. Otrzęsiny zakończyła zabawa w tanecznych rytmach.

Kontynuowane od 2009 r. otrzęsiny studentów kierunku *architektura* stanowią już tradycję i są niewątpliwie istotnym wydarzeniem społeczności akademickiej o znaczącym wkładzie w życie kulturalno-artystyczne naszego kierunku, Wydziału oraz Uczelni.

Tegoroczne otrzęsiny zostały zorganizowane przez Komitet Organizacyjny Studentów II roku *architektury* (Marta Dylewska - przewodnicząca, Ewelina Stępkowska, Marta Skotnicka, Anna Kawalek) we współpracy z Kolem Naukowym „Architektura w Przestrzeni Zrównoważonej” (Joanna Śmietańska - przewodnicząca Koła). Studenci mogli także liczyć na pomoc organizacyjną i wsparcie ze strony wykładowców: prof. Zbigniewa Bacia, mgr inż. arch. Justyny Juchimiuk - opiekun Koła Naukowego „Architektura w Przestrzeni Zrównoważonej”, mgr Małgorzaty Czerniawskiej oraz innych nauczycieli.

Zapraszamy do zapoznania się z fotorelacją z tegorocznego wydarzenia dostępną na www.aiu.uz.zgora.pl oraz www.apz.wbais.uz.zgora.pl.

Do zobaczenia w przyszłym roku na „Otrzęsinach Architektury”!

Ewelina Stępkowska

FOT. J. JARCHYNA, J. JUCHIMIUK

WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA

Wydział Ekonomii i Zarządzania uzyskał prawa doktoryzowania

Z satysfakcją informujemy, że Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, podjęła decyzję o przyznaniu z dniem 25 stycznia 2016 r. Wydziałowi Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego uprawnień do nadania stopnia doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Wniosek o uprawnienia został złożony pół roku temu - w maju 2015 r. Pozytywne rozpatrzenie wniosku ocenianego przez niezależnych recenzentów Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Centralnej Komisji, jest wielkim osiągnięciem młodego, ale dynamicznie rozwijającego się Wydziału. Uchwała Centralnej Komisji otwiera drogę do dalszego rozwoju naukowego samodzielnych i niesamodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych pracujących na naszym Wydziale. Dla absolwentów Wydziału oznacza to możliwość otwierania przewodów doktorskich na macierzystej uczelni.

Poniżej krótka rozmowa z Profesorem Janiną Stankiewicz, Dziekanem Wydziału.

Pani Dziekan, jakie należało podjąć starania w celu uzyskania praw doktoryzowania?

Chcąc uzyskać prawa doktoryzowania w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu należało pozyskać profesorów tytułarnych posiadających dorobek naukowy, związanych nie tylko z prowadzeniem prac doktorskich, ale również, a nawet przede wszystkim, z recenzowaniem prac habilitacyjnych i wniosków w postępowaniu o nadanie tytułu profesora oraz posiadających znaczący dorobek publikacyjny. Pozyskanie samodzielnych pracowników spełniających wymagania, określone procedurą ubiegania się o tego rodzaju uprawnienia, wymagało stworzenia odpowiednich warunków zatrudnienia. Było to możliwe dzięki wsparciu naszych działań przez Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego, Pana Profesora Tadeusza Kuczyńskiego. Bardzo ważnym obszarem, oprócz wspomnianej kadry pozyskanej z zewnątrz, był rozwój naszych młodych doktorów, który zaowocował pięcioma nowymi habilitacjami.

Zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie trybu zgłaszania wniosków o przyznanie uprawnienia do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego (tj. Dz. U. 2013.0.485) przygotowano obszerny wniosek liczący blisko 400 stron, który został złożony w maju 2015 r., a już w styczniu następnego roku uzyskaliśmy uprawnienia

do nadania stopnia doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu.

Co oznacza dla Wydziału uzyskanie praw doktoryzowania?

Uzyskanie praw doktoryzowania dla Wydziału oznacza podniesienie jego rangi, zarówno w aspekcie naukowym, jak i w środowisku wewnętrznym oraz zewnętrznym, w tym również - w otoczeniu biznesowym. O istotnym zapotrzebowaniu na kształcenie na poziomie trzeciego stopnia z nauk o zarządzaniu świadczą liczne zapytania kierowane do mnie i kolegów przez osoby zainteresowane uzyskaniem stopnia naukowego doktora. Prowadzę rozmowy i konsultacje, staram się poznać ich zainteresowania naukowe i skierować ich do właściwego pracownika naszego Wydziału - potencjalnego promotora pracy. Nie możemy jeszcze uruchomić studiów doktoranckich, ze względu na fakt, że nie posiadamy praw doktoryzowania na dwóch kierunkach. Będą to indywidualne przewody doktorskie włączane dla zainteresowanych kandydatów. Dla naszych pracowników oznacza to możliwość dalszego rozwoju naukowego poprzez pełnienie roli promotora, czy też promotora pomocniczego. Pierwsze jest bardzo ważne dla samodzielnych pracowników, starających się o tytuł naukowy profesora, drugie - dla pracowników niesamodzielnych, ubiegających się o nadanie stopienia naukowego doktora habilitowanego.

Jakie działania byłyby istotne dla Wydziału w przyszłości?

Postępuje rozwój naukowy naszych pracowników w dyscyplinie ekonomia - oczekujemy na kolejne habilitacje oraz rozpoczęliśmy działania zmierzające do zatrudnienia kadry profesorskiej z zewnątrz, co umożliwi uzyskanie praw doktoryzowania z ekonomii. Posiadanie uprawnień do doktoryzowania w dziedzinie ekonomia w dwóch dyscyplinach (nauki o zarządzaniu i ekonomia) daje możliwość prowadzenia studiów doktoranckich na Wydziale i to jest nasz priorytetowy cel na kadencję 2016-2020.

Serdecznie gratuluje i dziękuje za rozmowę

Rozmawiała Anetta Barska

Profesor Stanisław Urban członkiem Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN!

Miło nam poinformować, że prof. zw. dr hab. inż. dr h. c. Stanisław Urban został wybrany na członka Komitetu Nauk Ekonomicznych na Wydziale I Nauk Humanistycznych i Społecznych Polskiej Akademii Nauk na kadencję 2015-2018, będzie również członkiem jego Prezydium. Pan Profesor od lat współpracuje z Wydziałem Ekonomii i Zarządzania UZ, gdzie również od 2014 r. pracuje w Katedrze Ekonomii Międzynarodowej.

Panie Profesorze od kiedy jest Pan zaangażowany w prace Polskiej Akademii Nauk?

Byłem przez 16 lat członkiem Komitetu Ekonomiki Rolnictwa PAN, w którym to zainaugurowałem swoją pierwszą kadencję w tym środowisku naukowym. Wcześniej, jeszcze jako młody pracownik naukowy, uczestniczyłem w pracach zespołu badawczo-rozwojowego ds. postępu w rolnictwie przy ówczesnym Wydziale Nauk Rolniczych PAN. Natomiast w ostatniej kadencji 2012-2015 byłem członkiem Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN i jego Prezydium, podobnie będzie w najbliższej kadencji.

Jaką rolę pełni Komitet Nauk Ekonomicznych PAN?

Komitet Nauk Ekonomicznych PAN jest to komitet dziedzinowy, tzn. skupia w swoim gronie uczonych reprezentujących wszystkie dyscypliny zaliczane do dziedziny nauk ekonomicznych. Prawo wyboru mają samodzielni pracownicy naukowci z całego kraju, których liczba wynosi 2168 osób. W drodze wyborów wybranych zostało do Komitetu 29 osób zamiast 30, gdyż 3 ostatnie osoby z miejsc 30-32, otrzymały taką samą liczbę głosów i zgodnie z *Regulaminem trybu wyboru członków komitetu naukowego i jego organów* - wyboru spośród osób o równej liczbie głosów dokonuje zebranie plenarne wydziału w drodze głosowania.

Komitety naukowe Polskiej Akademii Nauk są samorządną, współpracującą z wydziałami ogólnokrajową reprezentacją poszczególnych dyscyplin naukowych lub ich grup oraz międzydyscyplinowych problemów naukowych, służącą integrowaniu uczonych z całego kraju. Bardzo często w celu wykonania określonych zadań naukowych, Prezydium Akademii, na wniosek Prezesa PAN, tworzy na okres swojej kadencji komitety problemowe, określa ich zadania i strukturę w drodze regulaminu oraz powołuje ich członków.

Jak przebiegały prace Komitetu w ubiegłej kadencji?

Ubiegłą kadencję Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN 2012-2015 należy zaliczyć do bardzo pracowitych i udanych. W trakcie jej trwania odbyło się 16 posiedzeń plenarnych połączonych z wykładami wybitnych naukowców oraz 18 posiedzeń Prezydium. W ramach pracy Komitetu przygotowane zostały liczne uchwały, opinie, wnioski, stanowiska i raporty. We współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi zorganizowana była międzynarodowa konferencja ekonomistów PAN i RAN pt. *Formy i mechanizmy integracji ekonomicznej*. W sympozjum uczestniczyli przedstawiciele placówek badawczych, wyższych uczelni, centralnych organów administracji gospodarczej, przedsiębiorcy oraz studenci. Na sesji obecni byli także przedstawiciele Ambasady Federacji Rosyjskiej w Polsce. Wspólnie z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym zostały wydane 24 numery czołowego polskiego czasopisma naukowego „Ekonomista”.

Jaka jest najbliższa inicjatywa Komitetu?

Już 9 marca na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu odbyło się posiedzenie Komitetu Nauk Ekonomicznych PAN połączone z seminarium naukowym pt. *Procesy migracyjne i rynek pracy w Polsce*.

Dziękuję za rozmowę i życzę udanej kadencji.

Rozmawiała Anetta Barska

Profesor Dariusz Rosati na Wydziale Ekonomii i Zarządzania

W dniach 20-21 lutego 2016 r. odbyły się zajęcia na temat *Polityki pieniężnej w unii walutowej i Perspektywy integracji walutowej w Europie* dla słuchaczy studiów podyplomowych Mechanizmu funkcjonowania strefy Euro, które poprowadził prof. dr hab. Dariusz Rosati.

OD LEWEJ: PROF. UZ P. KULYK, PROF. D. ROSATI, DR Z. BINEK, MGR M. WASYLKOWSKA, DR P. SZUDRA (FOT. PAULINA ANT CZAK)

SŁUCHACZE VII EDYCJI STUDIÓW PODYPLOMOWYCH MECHANIZMU FUNKCJONOWANIA STREFY EURO Z PROF. DARIUSZEM ROSATI (FOT. PRZEMYSŁAW DULEWICZ)

Prof. Dariusz Rosati to polski ekonomista i polityk, minister spraw zagranicznych (1995-1997), członek Rady Polityki Pieniężnej (1998-2004), poseł do Parlamentu Europejskiego VI i VIII kadencji, poseł na Sejm VII kadencji. Po ukończeniu studiów i uzyskaniu dyplomu magistra nauk ekonomicznych w 1969 r. rozpoczął pracę w SGH jako asystent. W 1973 r. obronił pracę doktorską z zakresu teorii podejmowania decyzji, a w 1978 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk ekonomicznych na podstawie pracy na temat prognozowania w handlu zagranicznym. Od 1990 r. profesor tytułarny w SGH. Specjalista w dziedzinie polityki makroekonomicznej, integracji europejskiej, finansów i handlu międzynarodowego. Autor ponad 260 prac naukowych, w tym pięciu książek, oraz wielu innych publikacji wydanych w języku polskim, angielskim, rosyjskim i innych. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim OOP (1989) i Srebrnym Krzyżem Zasługi (1981). Odznaczony Orderami Zasługi Francji, Włoch, Grecji, Ukrainy i Litwy.

Projekt studiów podyplomowych Mechanizmu funkcjonowania strefy euro realizowany jest przez Wydział Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Zielonogórskiego wspólnie z Narodowym Bankiem Polskim.

Paweł Szudra

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Języki rządu

W dniach 1 i 2 grudnia ub.r. w Instytucie Filologii Germańskiej oraz w Instytucie Neofilologii Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się druga edycja Dni Języków Obcych. Ta cykliczna impreza ma na celu zarówno integrację naukową badaczy reprezentujących różne języki (angielski, niemiecki, rosyjski, hiszpański, włoski, francuski, polski) oraz dyscypliny humanistyczne (literaturoznawstwo, językoznawstwo, dydaktyka, translatoryka, filozofia i inne), jak i promocję oferty filologicznej Uniwersytetu Zielonogórskiego wśród uczniów z Zielonej Góry i regionu.

Tym razem obchody przebiegły pod znakiem słów znanego filozofa i logika, Willarda Van Ormana Quine'a, „Język jest sztuką zaangażowaną społecznie”, a krajowa konferencja naukowa pod tym samym tytułem przyciągnęła prelegentów - pracowników nauki, doktorantów i studentów - nie tylko z Uniwersytetu Zielonogórskiego, ale także z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademii Ignatianum w Krakowie, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, a także z Wyższej Szkoły Ekonomiki w Moskwie.

Uroczystość otwarcia uświetnili: prorektor ds. studenckich, prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski, który objął patronat honorowym DJO II, dziekan Wydziału Humanistycznego, dr hab. Sławomir Kufel, prof. UZ oraz dyrektorzy obu Instytutów organizujących przedsięwzięcie - prof. dr hab. Andrzej Ksenicz i dr hab. Paweł Zimniak, prof. UZ. Spośród organizatorów należy wspomnieć koordynatorów prac poszczególnych sekcji. I tak pracami germanistów kierowali mgr Johanna Hinz i dr Wolfgang Brylla, rusycystów - mgr Jolanta Fainstein, romanistów - dr Ewa Tichoniuk-Wawrowicz, a anglistów - dr Małgorzata Karczewska.

W trakcie obrad słuchacze mogli dowiedzieć się, między innymi z wystąpienia mgr Katarzyny Fligier, jak tłumaczy się nieprzetłumaczalne, czyli elementy językowe typowe dla danego języka bądź kultury; z prelekcji dr. Wolfganga Brylli - w jaki sposób kanon literatury niemieckiej jest wykorzystywany w tekstach zespołu Rammstein; z prezentacji dr Małgorzaty Karczewskiej - jaki charakter mają najnowsze zapożyczenia w języku włoskim lub - z multimedialnego wykładu dr Soni Szramek-Karcz - jakie są czynniki warunkujące prawidłowy przebieg dwujęzyczności nienatywnej. Audytorium mogło również poznać np. tajniki polskiego i rosyjskiego żargonu studenckiego (mgr Natalia Warszawska), odmiany francuszczyzny na świecie (Agnieszka Równanek), zasady tłumaczenia dialogów filmowych (mgr Anita Żytowicz) oraz rolę języka w filozofii Willarda Van Ormana Quine'a i Ludwiga Wittgensteina (dr Carl Humphries), a także Karla Raimunda Poppa (dr Joanna Kapica-Curzytek). W sumie we wszystkich sesjach tego spotkania naukowego wzięło udział 28 uczestników z 9 ośrodków.

W trakcie konferencji uczestnicy mogli wziąć udział w debacie *Docendo discimus - seminarium w absolutnie alternatywnej perspektywie kształcenia językowego*,

FOT. KATARZYNA RUCHNIEWICZ

FOT. KATARZYNA RUCHNIEWICZ

FOT. ALEKSANDRA WIECZÓREK

FOT. ALEKSANDRA WIECZÓREK

FOT. ALEKSANDRA WIECZÓREK

zorganizowanej przez mgr. Zbigniewa Adaszyńskiego. Zaś Aleksandra Wieczorek, Ambasadorka Kariery UE w Polsce, studentka naszych dwóch filologii: germańskiej i angielskiej, wyjaśniła, w jaki sposób znajomość języków obcych może pomóc w rozwoju kariery zawodowej, również w strukturach unijnych. Z kolei Hanna Piechowiak omówiła tajniki wyjazdów zagranicznych w ramach programów Erasmus i DAAD. Słuchacze mogli także zapoznać się z ofertą Biblioteki Obcojęzycznej Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki im. C. Norwida, przedstawioną przez mgr Agnieszkę Ginko-Humphries.

W obradach uczestniczyli pracownicy i studenci wspomnianych wcześniej ośrodków akademickich. Bardzo liczną grupę wśród gości DJO stanowili również uczniowie zaproszeni do udziału w konkursie kulturoznawczym przygotowanym i przeprowadzonym przez studentów filologii germańskiej. Konkurs sprawdzał wiedzę o krajach, których języki można studiować na kierunkach filologicznych UZ. Odwiedzili nas uczniowie z Liceum Ogólnokształcącego nr 1 w Głogowie, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Nowej Soli, Publicznego Gimnazjum w Drzonkowie oraz ze szkół zielonogórskich: V Liceum Ogólnokształcącego im. Krzysztofa Kieślowskiego, Zespołu Szkół Akademickich oraz Zespołu Szkół Katolickich. Zwycięzcą konkursu została drużyna z Zespołu Szkół Akademickich w składzie: Marlena Głosińska, Marta Serowy oraz Mateusz Potrzeba pod opieką mgr. Jana Stecyszyna. Drugie miejsce zajęła drużyna z Głogowa, a trzecie - Zespół Szkół Katolickich.

Oprócz konkursu uczniowie wzięli udział w warsztatach językowych. Oferta obejmowała pierwszą lekcję języka greckiego, tureckiego, holenderskiego, włoskiego, hiszpańskiego, rosyjskiego, czeskiego i hebrajskiego prowadzoną przez wykładowców lub studentów UZ, również będących rodzimymi użytkownikami danego języka. Zajęcia te cieszyły się dużym powodzeniem, a inicjatywa ta będzie kontynuowana w czasie kolejnych edycji Dni Języków Obcych. Okazją do poznania języków były również projekcje filmów o tematyce społecznej, które można było obejrzeć w ramach Kina obcojęzycznego.

Podobnie jak ich kwietniowa odłona, Dni Języków Obcych II pozwoliły na konsolidację środowiska filologicznego zarówno w obrębie wszystkich naszych filologii: rosyjskiej, germańskiej, angielskiej i romańskiej z całym bogactwem ich języków i badań w nich prowadzonych, jak i z przedstawicielami innych ośrodków. Była to także z jednej strony okazja do popularyzacji oferty językowej UZ wśród uczniów, zaś z drugiej - do zaznaczenia obecności Uniwersytetu Zielonogórskiego na naukowej mapie Polski, jak również zaistnienia miejscowych filologii w lokalnej świadomości, dzięki informacjom o DJO II w mediach (m.in. Gazecie Lubuskiej, TVP Gorzów Wlkp., Radiu Zachód).

Dziękujemy wszystkim pracownikom i studentom zaangażowanym w organizację wydarzenia. Mamy nadzieję, że kolejna edycja imprezy, planowana na przyszły rok akademicki, będzie cieszyła się jeszcze większym zainteresowaniem. W końcu języki obce rządzą na UZ (i nie tylko).

Wolfgang Brylla
Małgorzata Karczewska
Ewa Tichoniuk-Wawrowicz

Potyczki z polszczyzną, czyli o obchodach Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego to idealna okazja, żeby sprawdzić, czy faktycznie „polska język to trudna język”. 4 marca 2016 r. goście, studenci i pracownicy Uniwersytetu wzięli udział w obchodach zorganizowanych w Bibliotece Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Inicjatywa obfitowała w rozmaite atrakcje, m. in. konkursy dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Młodzież z Sulechowa, Świebodzina, Szprotawy, Wolsztyna i Zielonej Góry wzięła udział w turnieju pod nazwą *Potyczki z polszczyzną*. Drużyny zmagaly się z językowymi quizami i zagadkami. „Każda konkurencja wymagała wiedzy, zarówno teoretycznej jak i praktycznej. Trochę gramatyki, trochę słowotwórstwa, to była mieszanka” - mówi uczeń z Zespołu Szkół Zawodowych z Wolsztyna.

Kolejnym punktem programu był wykład otwarty prof. UZ Piotra Kładocznego, zatytułowany *Świat dźwięków w języku*. Zainteresowani, którzy wzięli udział w prelekcji, mieli okazję zapoznać się z nie tak łatwo nazywalnymi dźwiękami, które otaczają nas na co dzień, jak śpiew ptaków, odgłosy tętniącego życiem miasta, czy odgłosy alarmów i instrumentów.

FOT. ZWIYDZIAKU

Organizatorzy nie zapomnieli też o publiczności. Przygotowali dla niej konkurencję, która polegała na napisaniu wiersza zawierającego trzy wyrazy: dzierzyc, Oblęgorek, Bohun. Na autora najlepszego utworu także czekała nagroda rzeczowa.

Na zakończenie zwycięskie drużyny otrzymały nagrody. Pierwsze miejsce zajęło Liceum Ogólnokształcące z Zielonej Góry, za nim uplasowały się szkoły średnie z Sulechowa i Szprotawy. Wśród nagradzonych znalazła się także studentka II roku *dziennikarstwa i komunikacji społecznej* (niżej podpisana), która zdobyła pierwsze miejsce w konkursie dla publiczności.

Obchody MDJO zorganizowali pracownicy Instytutu Filologii Polskiej UZ i członkowie zielonogórskiego oddziału Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego. W przygotowania zaangażowali się także studenci Wydziału Humanistycznego oraz Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii.

Michalina Korzeniowska

__ Sukces Lubuszan na Olimpiadzie Wiedzy o Mediach

W dniach 18-19 marca w Warszawie uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z okręgu lubuskiego wzięli udział w centralnych rozgrywkach Olimpiady Wiedzy o Mediach. Wynik - znakomity! Spośród 10 uczestników z naszego województwa 6 zostało laureatami; Lukasz Kowalski z Gorzowa Wielkopolskiego doszedł na finał finałów i zajął 9 miejsce w tym ogólnopolskim konkursie, w którym wzięło udział 160 zwycięzców etapów okręgowych z całego kraju. Wszystkim gratulujemy sukcesu!

Uniwersytet Zielonogórski jako jedna z 16 uczelni w Polsce od początku bierze udział w organizacji olimpiady, która dzieli się na trzy etapy. Pierwszy etap polega na wykonaniu przez uczniów pracy na jeden z podanych przez Komitet Główny tematów. Prace mogły mieć formę eseju, krótkiego filmu, nagrania audio, fotoreportażu lub fotoka-

stu. Komisja Okręgowa na Uniwersytecie Zielonogórskim ocenia poprawność merytoryczną nadesłanych prac, a także ich oryginalność, pomysłowość ujęcia tematu oraz umiejętność wyrażania własnej oceny zagadnienia poruszanego w temacie pracy.

Drugi, okręgowy etap, odbył się jednocześnie w 16 uczelniach na terenie kraju 10 grudnia 2015 r. i polegał na rozwiązaniu testu z zakresu wiedzy o mediach. Etap ten został zorganizowany przez Instytut Filologii Polskiej UZ, wzięło w nim udział 21 uczniów z woj. lubuskiego. Wszyscy uczniowie otrzymali nagrody rzeczowe (książki oraz gadżety promocyjne Uniwersytetu Zielonogórskiego). Do zawodów centralnych zakwalifikowało się 10 uczestników, którzy uzyskali najlepsze wyniki z testu.

Trzeci, centralny etap, odbył się w stolicy. W gmachu głównym Uniwersytetu Warszawskiego na Krakowskim Przedmieściu uczestnicy ze wszystkich regionów w Polsce pisali test z wiedzy o mediach, a następnego dnia rywalizowali w quizie. Uczniowie z naszego regionu, dzięki wsparciu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, Wydział Promocji Portu Lotniczego Zielona Góra/Babimost, odbyli podróż do stolicy samolotem. Podczas wyjazdu opiekowała się nimi dr hab. Magdalena Steciąg, prof. UZ, kierowniczka Pracowni Dziennikarstwa w IFP.

Magdalena Steciąg, Kaja Rostkowska

FOT. Z WYDZIAŁU

WYDZIAŁ INFORMATYKI, ELEKTROTECHNIKI I AUTOMATYKI

__ Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej

11 lutego 2016 r. odbyło się kolejne z cyklu seminariów naukowo-technicznych, organizowanych przez Instytut Inżynierii Elektrycznej oraz Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej, Oddział w Zielonej Górze. Tym razem na Uniwersytecie Zielonogórskim gościliśmy pracowników Głównego Urzędu Miar (GUM). Celem seminarium *Innowacyjne układy pomiarowe w energetyce* była prezentacja potencjału badawczego oraz dotychczasowych osiągnięć Instytutu Inżynierii Elektrycznej (IIE) w kontekście planowanego uczestnictwa Instytutu w programie EMPIR (The European Metrology Programme for Innovation and Research). Projekty EMPIR współfinansowane są ze środków Programu Ramowego Unii Europejskiej Horyzont 2020 i w nadchodzących latach będą obejmowały m.in. zagadnienia związane z pomiarami w systemach energetycznych.

Prezentacje seminaryjne poprzedziła wizyta pracowników GUM w laboratoriach naukowo-badawczych IIE. Seminarium, na którym wygłoszono cztery referaty, otworzył przewodniczący Oddziału PTETiS w Zielonej Górze prof. dr hab. inż. Grzegorz Benysek. Główne idee programu EMPIR oraz zasady uczestnictwa w projektach przygotowywanych w ramach tego programu przybliżyli w swoich wystąpieniach nasi goście: Elżbieta Michniewicz, dyrektor Zakładu Elektrycznego GUM, Zbigniew Ramotowski, dyrektor Zakładu Długości i Kąta GUM oraz Łukasz Litwiniuk, dyrektor Zakładu Promieniowania i Drgań GUM, natomiast reprezentujący IIE dr hab. inż. Robert Smoleński, prof. UZ, przedstawił wyniki badań wpływu zaburzeń elektromagnetycznych na niezawodność systemów pomiarowych AMI (Advanced Metering Infrastructure).

Wymiernym efektem seminarium jest włączenie Instytutu do dwóch wniosków aplikacyjnych, przygotowanych w ramach EMPIR przez międzynarodowe konsorcja. Pierwszy z nich *Metrology to support EMC standardization activities in radio disturbance and immunity measurements*, którego liderem jest Laboratoire National de Métrologie et d'essais (Francja), dotyczy kompatybilności elektromagnetycznej systemów elektroenergetycznych w zakresie pomiarów emisji elektromagnetycznej i badań odporności urządzeń na zaburzenie elektromagnetyczne. W drugim wniosku *Characterisation of Electrosmog*, złożonym przez

konsorcjum kierowane przez Federal Institute of Metrology METAS (Szwajcaria), podejmuje się zagadnienia związane z monitoringiem środowiska elektromagnetycznego. Badania takie mają na celu systematyczną kontrolę zaburzeń elektromagnetycznych przewodzonych i promieniowanych, wprowadzanych przez systemy energetyczne oraz układy kontrolno-pomiarowe z komunikacją przewodową i bezprzewodową.

Z zadowoleniem zauważyliśmy, że proponowana przez wiodące europejskie ośrodki badawcze tematyka projektów jest zbieżna z kierunkami prowadzonych w IIE badań naukowych.

Robert Smoleński

__ Umowa o współpracy z IHP

22 lutego 2016 r. w sali Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego została podpisana umowa o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Zielonogórskim a Innovations for High Performance Microelectronics/Leibniz-Institut für innovative Mikroelektronik z siedzibą we Frankfurcie nad Odrą. Umowę podpisali: Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego - prof. Tadeusz Kuczyński oraz Profesor Bernd Tillack - dyrektor naukowy IHP.

FOT. Z WYDZIAŁU

IHP GmbH - Innovations for High Performance Microelectronics/Leibniz-Institut für innovative Mikroelektronik to instytut naukowo-badawczy prowadzący prace badawcze i rozwojowe w zakresie systemów elektronicznych opartych na technologii krzemowej, układach wysokiej częstotliwości oraz technologiach na potrzeby komunikacji bezprzewodowej i szerokopasmowej. Priorytetem Instytutu są badania, których wyniki znajdują swoje zastosowanie m.in. w telekomunikacji, w przemyśle półprzewodnikowym, motoryzacji, w przemyśle lotniczym, telemedycynie i automatyce. IHP pełni również rolę centrum doskonałości w zakresie technologii półprzewodnikowych opartych na krzemie i germanie. Instytut uczestniczy w realizacji wielu projektów badawczych – europejskich, międzynarodowych i krajowych. Współpracuje z uczelniami krajowymi i zagranicznymi. IHP pełni też ważną rolę łącznika między środowiskiem akademickim a przemysłem. Szczególnie ważne w tej współpracy są tzw. „Joint Labs” („wspólne laboratoria”) tworzone zarówno z uniwersytetami i wyższymi szkołami technicznym regionu Berlin-Brandenburg jak też z uczelniami zagranicznymi, np. z Politechniką Poznańską. Wstępne ustalenia dotyczące współpracy pomiędzy IHP i UZ dotyczą:

- prowadzenia wspólnych prac badawczych w zakresie bezprzewodowych sieci sensorowych,
  - współpracy w zakresie dydaktyki, w tym m.in. prowadzenia wykładów i ćwiczeń laboratoryjnych przez pracowników naukowych IHP na Wydziale Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki UZ z wykorzystaniem bazy sprzętowej IHP,
  - możliwości praktyk w IHP dla studentów UZ,
  - możliwości realizacji prac inżynierskich i magisterskich przez studentów UZ pod wspólną opieką pracowników naukowych UZ i IHP.
- Jednostką odpowiedzialną za koordynację współpracę ze strony UZ jest Instytut Metrologii, Elektroniki i Informatyki.

Ryszard Rybski

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

JUBILEUSZ PROFESORA ROMANA ZMYŚŁONEGO

W sobotę, 12 marca w auli rektoratu Uniwersytetu Zielonogórskiego dziekan Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii dr hab. Longin Rybiński, prof. UZ uroczysto otworzył obchody jubileuszu 70-lecia Profesora Romana Zmyślonego. Przywitał Jubilata, żonę Barbarę, córkę Beatę i syna Wojtkę, zaproszonych gości i wszystkich, którzy przybyli na uroczystość. Jako pierwszy głos zabrał prorektor ds. rozwoju dr hab. inż. Andrzej Pieczyński, prof. UZ, składając Jubilatowi serdeczne życzenia oraz podziękowania za wkład w rozwój matematyki na naszym Uniwersytecie. Kolejne życzenia złożyli prof. dr hab. Michał Kisielewicz oraz prof. dr hab. Mieczysław Borowiecki, wspominając moment zatrudnienia Jubilata w Wyższej Szkole Inżynierskiej oraz jego nieprzecenioną rolę w „ściągnięciu” naukowców z innych ośrodków naukowych w Polsce. *Pamiętam tamten okres, gdy na konferencjach matema-*

INSTYTUT STEROWANIA I SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

Seminaria Naukowe semestr letni 2015/2016

W semestrze letnim 2015/2016, w miesiącach luty, marzec oraz kwiecień zostały przewidziane do realizacji następujące wystąpienia naukowe w ramach seminarium naukowego Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych:

25.02.2016 Paweł Drag, mgr inż., Wydział Elektroniki, Katedra Automatyki, Mechatroniki i Systemów Sterowania, Politechnika Wrocławska, *Nowe aspekty zadania sterowania wielostadialnymi procesami deskryptorowymi*

03.03.2016 Małgorzata Kotopieńczyk, dr inż., e-mail. M.Kolopienczyk@issi.uz.zgora.pl, ISSI, WIEiA, UZ, *Wprowadzenie do analizy obrazów biomedycznych*

10.03.2016 Spotkanie metodyczne - dyskusja dot. kierunku automatyka i robotyka; moderator: dr hab. inż. Wojciech Paszke

17.03.2016 Piotr Mironowicz, mgr inż., Wydział Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki, Katedra Inżynierii Mikrofalowej i Antenowej, Politechnika Gdańska, *Zastosowania optymalizacji w zagadnieniach dodatnio półokreślonych w protokołach kwantowo informatycznych*

31.03.2016 Wojciech Zając, dr inż., e-mail. W.Zajac@issi.uz.zgora.pl, ISSI, WIEiA, UZ, *Analiza obrazów biomedycznych - reprezentacja danych w diagnostyce raka piersi*

07.04.2016 Anna Pławiak-Mowna, dr inż., e-mail. A.Mowna@issi.uz.zgora.pl, ISSI, WIEiA, UZ, *Analiza obrazów biomedycznych - wprowadzenie do analizy morfometrycznej obiektów*

Seminaria odbywają się w sali konferencyjnej Instytutu Sterowania i Systemów Informatycznych (bud. A-2, sala 412, ul. prof. Z. Szafrana 2) w czwartki o godzinie 10.45. Seminaria prowadzi prof. dr hab. Roman Gielerak.

Marek Sawerwain

FOT. JACEK BOJARSKI

FOT. KAZIMIERZ ADAMCZEWSKI

tycznych, w kularach, Zieloną Górę określono mianem czarnej dziury wchłaniającej naukowców z Polski, przyp. autora.

Chociaż papier przyjmie wszystko, to ze względu na objętość, trudno byłoby przytoczyć wszystko co zostało powiedziane o i do Profesora Zmyślonego. W życzenia wplatały były zwroty takie jak uznanie za dorobek naukowy oraz wdzięczność za wkład w rozwój statystyki matematycznej w Polsce i na świecie. Podkreślano jego pracowitość, poświęcenie i życzliwość - przymioty, dzięki którym wybija się ponad przeciętność. Pozwolę sobie zatem wymienić tylko z imienia znakomitych gości, którzy głośno wypowiedzieli życzenia i laudacje dla Jubilata:

- Prof. dr hab. Łukasz Stettner, zastępca dyrektora Instytutu Matematycznego Polskiej Akademii Nauk,
- Prof. dr hab. Teresa Ledwina, kierownik Zakładu Statystyki Matematycznej, Instytutu Matematycznego Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu,

– Prof. Simo Puntanen, School of Information Sciences, University of Tampere, Finlandia,

– Prof. João Mexia, Mathematics Department, Faculty of Sciences and Technology NOVA University of Lisbon, Portugalia,

– Prof. dr hab. Tadeusz Nadzieja, kierownik Katedry Analizy Matematycznej w Instytucie Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Opolskiego,

– Prof. dr hab. Wojciech Niemirow, Zakład Statystyki Matematycznej na Wydziale Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego,

– Prof. dr hab. inż. Jacek Koronacki, dyrektor Instytutu Podstaw Informatyki Polskiej Akademii Nauk w Warszawie,

– Prof. dr hab. Jan Mielniczuk, kierownik Zespołu Analizy i Modelowania Statystycznego w Instytucie Podstaw Informatyki Polskiej Akademii Nauk,

– Miquel Fonseca (doktorant Jubilata), Center of Mathematics and Applications, Faculty of Sciences and Technology NOVA University of Lisbon, Portugalia,

– Dr hab. Katarzyna Filipiak, Instytut Matematyki na Politechnice Poznańskiej,

– Mgr Krystyna Motyl, zastępca dyrektora Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze i prezes Zielonogórskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Statystycznego,

– Dr hab. Andrzej Michalski, pracownik Katedry Matematyki na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu,

– Prof. dr hab. Augustyn Markiewicz, kierownik Zakładu Zastosowań Matematyki Katedry Metod Matematycznych i Statystycznych na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu.

Odczytano listy gratulacyjne, które napłynęły z ośrodków naukowych w Polsce, a jako ostatni, głos zabrał sam Jubilat. Nie kryjąc wzruszenia, podziękował wszystkim za życzenia i wyrazy sympatii. Na sam koniec, w części już mniej oficjalnej, życzenia popłynęły od pozostałych przybyłych gości.

W niedzielę, w murach Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii, prodziekan ds. naukowych prof. dr hab. Marian Nowak poprowadził drugą część uroczystości, sesję naukowo-wspomnieniową, poświęconą osiągnięciom i współpracy naukowej Jubilata. Pierwszy referat wygłosił profesor Czesław Stępniański z Katedry Równań Różniczkowych i Statystyki na Uniwersytecie Rzeszowskim, wspominając czasy wspólnych studiów doktoranckich w Instytucie Matematycznym PAN. Następny wykład, pełen humoru i mało znanych faktów z życia naukowego Jubilata, poprowadził profesor Simo Puntanen. Profesorowie João Mexia i Augustyn Markiewicz przedstawili zagadnienia, którymi wspólnie z Profesorem Zmyślonym zajmują się od wielu lat. Sesję zakończył profesor Andrzej Michalski, prezentując wyniki wieloletniej współpracy z Jubilatą. Tych, co znają Profesora Romana Zmyślonego nie zdziwi fakt, że zaraz po zakończeniu jubileuszowej sesji naukowej z częścią gości pojechał na konferencję Multivariate and Mixed Linear Models w Będlewie.

Krótki życiorys

Roman Józef Zmyślony urodził się 24 lutego 1946 r. we wsi Pieniążkowo na Kociewiu, obecnie pow. tczewski w województwie pomorskim (ówcześnie pow. Świecie), jako najmłodszy z czwórki rodzeństwa. Rodzice, Władysław

FOT. JACEK BOJARSKI

i Gertruda, tuż po wojnie byli właścicielami sklepu, który w okresie stalinowskim został upaństwowiony jako sklep GS. Dorastał we wsi Koteże (pow. starogardzki) i tam też uczęszczał do szkoły podstawowej. Po jej ukończeniu był uczniem Liceum Pedagogicznego w Tczewie, gdzie w 1964 r. zdał maturę (3 lata później mury tej szkoły opuszczał Grzegorz Kołodko). Otrzymał pozwolenie na studia jako jeden z dwójga absolwentów szkoły tego rocznika (inni mieli nakazy pracy). W październiku 1964 r. rozpoczął studia na Uniwersytecie Wrocławskim, na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii, na kierunku matematyka. Jego wykładawcami były takie legendy jak: Edward Marczewski, Stanisław Hartman, Bolesław Gleichgewicht, Witold Roter, Czesław Ryll-Nardzewski, Andrzej Krzywicki, Józef Łukaszewicz, Andrzej Hulaniczy, Kazimierz Urbanik, Stefan Zubrzycki i Witold Klonecki. W okresie studiów należał do chóru akademickiego, w którym śpiewał również Jan Miodek, dzisiaj znany językoznawca. W roku 1969, 26 czerwca, przedstawił pracę magisterską *Statystyczna dyskusja nad wynikami badań krzyżówek linii wosbnych kukurydzy*, ocenioną jako bardzo dobra i złożył egzamin magisterski z wynikiem bardzo dobrym. Zaraz potem rozpoczął studia doktoranckie w Instytucie Matematycznym Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu, które ukończył w 1972 r. W tym samym roku podjął pracę na stanowisku starszego asystenta w IM PAN. Po dwóch latach, uchwałą rady naukowej IM PAN z 26 stycznia 1974 r., na podstawie pracy doktorskiej *Kwadratowe nieobciążone estymatory komponentów w modelach losowych*, otrzymał tytuł doktora nauk matematycznych. Pracę kontynuował już na stanowisku adiunkta. Równolegle, w latach 1976-1989 pracował w Instytucie Chemii Nieorganicznej i Nawozów Mineralnych Politechniki Wrocławskiej, gdzie uzyskał 2 patenty z zakresu katalizy. Uchwałą rady

naukowej Instytutu Matematycznego Polskiej Akademii Nauk, na podstawie oceny ogólnego dorobku naukowego i przedstawionej rozprawy habilitacyjnej *Nieobciążona estymacja w modelach liniowych*, 24 czerwca 1987 r. otrzymał tytuł doktora habilitowanego. W latach 1990-1993 pracował na stanowisku docenta. Od roku 1990 przez osiem lat był kierownikiem Oddziału Wrocławskiego IM PAN. W 1993 r. rozpoczął pracę w Instytucie Matematyki Wyższej Szkoły Inżynierskiej na stanowisku profesora nadzwyczajnego, przyjmując jednocześnie funkcję zastępcy dyrektora Instytutu. Funkcję tę pełnił przez dwie kadencje na WSI, a także po przekształceniu WSI w Politechnikę Zielonogórską i po powstaniu Uniwersytetu Zielonogórskiego. 30 listopada 2001 r., postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, został mu nadany tytuł naukowy profesora. W latach 2002-2004 pracował jako dyrektor Instytutu Matematyki UZ. W roku 2004 otrzymuje stanowisko profesora zwyczajnego i zostaje kierownikiem Studium Doktoranckiego i Zakładu Statystyki i Ekonometrii na WMiE. Od roku 1995 jest zastępcą, a od 2000 - redaktorem czasopisma o zasięgu międzynarodowym *Discussions Mathematicae Probability and Statistics*. Pracuje w Komisji Statystyki Matematycznej i Komisji Zastosowań Matematyki przy Komitecie Matematyki PAN. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Statystycznego i prezesem Zielonogórskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Matematycznego.

Tematyka badań naukowych Profesora obejmuje wiele zagadnień, do których należą: estymacja i testowania hipotez statystycznych dla parametrów w modelach liniowych, teoria planowania doświadczeń, estymacja parametrów dla procesów stochastycznych, odporna estymacja w modelach liniowych, zastosowania metod statystycznych w technologii chemicznej i naukach rolniczych. Jest autorem ponad 70 prac naukowych, większość w renomowanych czasopismach, a także dwóch patentów. Uczestniczył w 6 grantach, w tym jednym zagranicznym. Zorganizował 13 naukowych konferencji statystycznych, w tym 5 o zasięgu zagranicznym.

Brał udział w konferencjach, wielokrotnie wygłaszając prośzone referaty. Prowadził wykłady na uczelniach zagranicznych, a z wieloma naukowcami z tych ośrodków nadal współpracuje. Ostatnie lata, to intensywna praca z naukowcami z Portugalii, USA i Finlandii. Profesor Zmyślony wypromował dwóch doktorów w Polsce i dwóch w Portugalii, ponadto prowadził ponad 80 prac magisterskich. Jest laureatem wielu nagród naukowych.

Nie sposób napisać wyczerpująco o Jubilationie, a biorąc pod uwagę jego potencjał jeszcze długo będziemy świadkami jego kolejnych osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych. Kończąc zatem, jeszcze raz gratulujemy Profesorowi Romanowi Zmyślonemu pięknego Jubileuszu, życzymy szczęścia i zdrowia na kolejne długie lata.

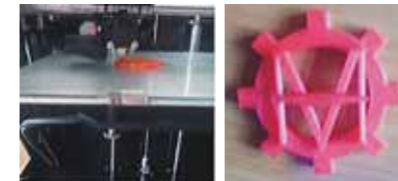
Jacek Bojarski, doktorant Jubilata

Życiorys Prof. R. Zmyślonego opracowany na podstawie archiwów Wojciecha Zmyślonego.

WYDZIAŁ MECHANICZNY

Koło Naukowe Ost-West Management

Semestr zimowym w roku akademickim 2015/2016, okazał się bardzo intensywny dla studentów z Koła Naukowego Ost-West Management, działającego w Instytucie Informatyki i Zarządzania Produkcją na Wydziale Mechanicznym. Swoją tegoroczną przygodę członkowie Koła rozpoczęli od spotkania i indywidualnych konsultacji z Klaudią Dołą - członkiem zarządu firmy AUDIT Doradztwo Personalne Sp. z o.o., która opowiedziała o obowiązujących trendach w branży produkcyjnej oraz doradziła na co zwrócić uwagę przy szukaniu pracy jako przyszły inżynier. Podczas listopadowych spotkań studenci obserwowali proces drukowania 3D, na nowej, jednogłowicowej drukarce firmy DEXER, należącej do Wydziału Mechanicznego. Przewodniczący Michał Domka zamodelował w programie Inventor logo koła naukowego. Jego wydruk odbywał się poprzez nakładanie na siebie cienkich warstw podgrzane do temperatury 220° C filamentu typu PLA.

WYDRUK 3D LOGO KOŁA NAUKOWEGO OWM (FOT. Z WYDZIAŁU)

W pierwszej połowie grudnia 2015 r. studenci odbyli wizytę studyjną w przedsiębiorstwach produkcyjnych z województwa lubuskiego. Wraz z opiekunem Koła Naukowego mgr Małgorzatą Śliwą zwiedzili Zakład Produkcji Odlewów Lumel. Po wstępnej prelekcji nt. historii firmy, wyrobów odlewniczych i aparatury kontrolno-pomiarowej, studenci zobaczyli wszystkie procesy produkcyjne. Inż. Andrzej Ciastoń omówił wszystkie etapy realizacji zamówienia: od przyjęcia rysunków konstrukcyjnych, poprzez zamodelowanie form odlewniczych, po wykonanie form odlewniczych, obróbkę korpusów i finalizację zamówienia. Dział HR przedstawił studentom możliwości rozwoju jakie proponuje firma Lumel od praktyk studenckich poprzez staże do ofert pracy.

Niecały tydzień później studenci odbyli wizytę studyjną w hali MPS firmy IKEA Industry, w której pracuje 650 osób.

WYJAZD DO FIRMY PRODUKCYJNEJ LUMEL (FOT. Z WYDZIAŁU)

WYJAZD DO FIRMY PRODUKCYJNEJ LUMEL (FOT. Z WYDZIAŁU)

Domeną fabryki MPS jest cięcie płyt HDS oraz przygotowywanie wyrobów z płyt komórkowych. Członków Koła Naukowego oprowadzał jeden z kierowników hali, omawiając poszczególne procesy produkcji zwracając uwagę na wysoką automatyzację linii z piłami, szlifierkami, prasami, foliarkami oraz na specyficzne warunki panujące w hali, jak choćby wilgotność powietrza. Wszyscy zostali zachęceni do składania podań o praktyki i staże.

Małgorzata Śliwa

Wizyta gości z Brandenburg University of Technology

16 lutego 2016 r. Akademicki Związek Motorowy (AZM) gościł na Wydziale Mechanicznym grupę studentów z BTU Brandenburg University of Technology Cottbus-Senftenberg wraz z dziekanem ds. studenckich prof. dr. hab. inż. Sylwio Simonem. Celem wizyty była wymiana wspólnych doświadczeń związanych z konstrukcją pojazdów oraz uczestnictwem w międzynarodowych zawodach młodych konstruktorów (współpraca z BTU Cottbus trwa już 3 lata). Podczas spotkania została przedstawiona końcowa prezentacja multimedialna uczestnictwa w ambitnym, międzynarodowym projekcie pt. *Shell Eco-maraton Londyn 2017*. *Shell Eco-marathon* to wyścig, który co roku gromadzi na starcie około 300 energooszczędnych, ekologicznych pojazdów zaprojektowanych i wykonanych przez studentów z całego świata. Gościom oraz władzom

FOT. ZAWYDZIAŁU

Wydziału Mechanicznego: dr. hab. inż. S. Kłosowi, prof. UZ i dr. hab. inż. J. Patalas-Maliszewskiej, prof. UZ przedstawiona została pełna dokumentacja wraz z kosztorysem w/w projektu, opracowana przez studentów AZM. Opracowany projekt wywołał uznanie i ogromny zachwyt. Wszyscy studenci biorący udział w projekcie otrzymali pamiątkowe dyplomy i upominki przekazane przez Biuro Promocji UZ. Podczas spotkania odbyła się również prezentacja projektów opracowanych przez studentów Brandenburskiego Uniwersytetu Technicznego.

Omówione zostały podstawowe kierunki dalszej współpracy. Goście otrzymali również zaproszenie do uczestnictwa w prestiżowej imprezie studenckiej *Zjazd na byle czym*, organizowanej podczas Bachanaliów 2016 przez studentów AZM. Po zakończeniu oficjalnej części udaliśmy się na zwiedzanie miasta „szlakiem Bachusików”, a ponieważ jeden z nich - UZetikus - siedzi na schodach Rektoratu, przy okazji pokazaliśmy gościom siedzibę władz naszej Uczelni.

Zdzisław Wałęga

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, PSYCHOLOGII I SOCJOLOGII

Kropla Krwi = Morze Życia

O piątej (i nie tylko) jubileuszowej akcji krwiodawczej Koła Naukowego Pedagogów Wolontariuszy

19 stycznia 2016 r. w palmiarni budynku A-16 przy al. Wojska Polskiego odbyła się jubileuszowa - V edycja akcji krwiodawczej pt.

Kropla Krwi = Morze Życia. Była to akcja (jak poprzednie) zorganizowana przez studentki Koła Naukowego Pedagogów Wolontariuszy i opiekuna koła dr. hab. Ewę Bochno z Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii UZ oraz pracowników Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Zielonej Górze.

Dlaczego i jak to się zaczęło

Pierwsza nasza akcja krwiodawcza odbyła dnia 27 li-

stopada 2013 r. i pojawiła się z inicjatywy opiekuna Koła. Cieszyła się dużym zainteresowaniem studentów. To spowodowało, że zdecydowaliśmy się kontynuować kolejne działania krwiodawcze. W tej chwili akcje krwiodawcze *Kropla Krwi = Morze Życia* na stałe wpisały się w nasz harmonogram i w każdym semestrze organizujemy je na terenie uczelni. Kolejne nasze akcje odbyły się: 08.04.2014; 09.12.2014; 21.04.2015 roku. Każdorazowo uczestniczyło w nich ok. 30 studentów i zbieraliśmy ok. 13 litrów krwi. W sumie udało się nam zebrać prawie 65 litrów krwi.

Celem naszych akcji jest uwrażliwienie społeczne na potrzebę oddawania krwi oraz pobranie jak największej jej ilości od potencjalnych dawców. Szczególnie ważne jest pozyskiwanie jak największej liczby krwiodawców wśród studentów oraz zapewnienie im pożądanego warunków systematycznego oddawania krwi.

Przygotowanie każdej akcji krwiodawczej wymaga od nas starannego przygotowania się i przemyślenia działań. Termin akcji jest zawsze uzgadniany z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Zielonej Górze. Zgodę na termin i miejsce przeprowadzenia akcji krwiodawczej uzyskujemy od prorektora ds. studentów i kanclerza Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz dziekana Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii. Zawsze wspiera naszą

akcję również Parlament Studencki, bezpłatnie drukując nam, woluntarystycznie zaprojektowane przez Filipa Bochno, plakaty. Dużą pomoc każdorazowo otrzymujemy również od pracowników Biura Promocji UZ, którzy pomagają w informowaniu studentów i pracowników naszej uczelni poprzez promowanie wydarzenia na stronie internetowej Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz portalu społecznościowym Facebook.

Etapy pobierania krwi

Oddający krew - krwiodawca, to osoba wrażliwa, gotowa przekazać własną krew nieznanemu, potrzebującemu. Krwiodawca otrzymuje miano „Honorowego Dawcy Krwi” i zyskuje świadomość, że dzięki temu ktoś inny zyskuje szansę na zdrowie i często życie. Częstymi pytaniami które słyszymy od potencjalnych dawców, są pytania o to, jak się do tego przygotować.

Oddając krew należy zacząć przygotowania już dzień wcześniej. Warto w przeddzień wypić nieco więcej płynów (oczywiście niealkoholowych i najlepiej niegazowanych). Rano w dniu donacji (czyli dniu oddawania krwi) trzeba zjeść „lekko” śniadanie. Najlepiej ubrać się wygodnie. Niezwykle istotnym jest, aby ubranie nie uciskało ramienia.

Oddawanie krwi dzieli się na trzy etapy: rejestrację kandydata, badanie wstępne oraz zasadnicze oddawanie krwi.

1. Rejestracja kandydata

Rejestrując się trzeba mieć przy sobie dokument ze zdjęciem oraz numerem PESEL. Może być to na przykład dowód osobisty lub legitymacja studencka. Każdy dawca zostaje zapisany w komputerowym systemie wraz z niepowtarzalnym numerem donacji. Kandydat na krwiodawcę otrzymuje formularz, który zawiera szczegółowe pytania dotyczące stanu zdrowia, przyjmowanych leków, przebytych chorób. W kwestionariuszu znajdują się również pytania pozwalające na dyskwalifikację kandydata ze względu na jego bezpieczeństwo. Na sześć miesięcy dyskwalifikowane są osoby, które przebyły operację, endoskopię, poddały się wykonaniu tatuażu lub przekłuciu ciała. Krwi nie mogą oddawać kobiety w ciąży lub w trakcie trwania menstruacji. Zdarzają się niestety przypadki dożywotniego zakazu wykonywania donacji. Dotyczą one przebycia poważnych stanów chorobowych, takich jak zawał, udar mózgu. Do przeciwwskazań zalicza się także posiadanie wady serca lub cukrzycy.

2. Badanie wstępne

Kolejnym etapem oddawania krwi są wstępne badania. Kandydat oddaje próbkę krwi. Zostaje przeprowadzone jednorazowe badanie przy uwzględnieniu zasad bezpieczeństwa zarówno dawcy, jak i personelu. Następnie lekarz internista przeprowadza wywiad z kandydatem, dokonuje pomiaru ciśnienia tętniczego i oceny składu krwi i budowy żył. Lekarz po rozmowie z daną osobą podejmuje decyzję o tym, czy może być ona zakwalifikowana jako dawca krwi. Jeżeli pacjent nie przejdzie pomyślnie tego etapu, może zostać zapisany w systemie jako zdyskwalifikowany czasowo lub na stałe. O przyczynie jest on także poinformowany od lekarza dokonującego analizy. Do najczęstszych powodów konieczności rezygnacji z oddania krwi należy zbyt niski poziom hemoglobiny, zbyt niskie lub zbyt wysokie ciśnienie tętnicze albo drobna budowa żył. Dane osobiste jakie podaje kandydat podlegają tajemnicy lekarskiej.

3. Zasadnicze oddawanie krwi

Po zakwalifikowaniu przez lekarza, dawca przygotowuje się do oddania krwi. Otrzymuje do wypicia napój, który ma

uzupełnić ilość płynów w organizmie. Przed oddaniem krwi sprawdzana jest tożsamość dawcy oraz numer donacji, który jest mu przypisany. Należy podkreślić, że pobieranie krwi odbywa się w warunkach sterylnych. Brak jest więc możliwości dojdzenia do zakażenia. Zazwyczaj pobiera się od dawcy 450 ml krwi. Sam zabieg trwa nie dłużej niż 8 minut. Kobiety mogą poddawać się donacji 4 razy w roku, z kolei mężczyźni 6 razy w roku. Co ważne! **Oddawanie krwi nie jest zabiegiem bolesnym!!!**

Po zakończeniu czynności dawca musi uciskać gazikiem miejsce wkłucia przez parę minut w celu uniknięcia powstania siniaka. Istotne jest, aby dawca po oddaniu krwi posiedział w spokoju przez kilka do kilkunastu minut, oczywiście pod kontrolą personelu medycznego. Personel ten określa, czy pacjent może opuścić punkt poboru i udać się do domu. W tym dniu nie należy również wykonywać forsujących czynności. Zalecany jest także odpoczynek.

I na zakończenie...

Organizowanie akcji krwiodawczych, oddawanie krwi jest niezwykle ważne. Często nie zdajemy sprawy, jak wszyscy jesteśmy ważni dla innych, potrzebujących osób. Krew to bezcenny lek, to dar życia, wiary i nadziei który dajemy

FOT. ZAWYDZIAŁU

bliźniemu za darmo, bez większych kłopotów czy zabiegów. Choć akt oddawania krwi wymaga odwagi, świadczy o szlachetności człowieka i wysokiej jego wartości moralnej. Wynika to z tego, że dawcy doceniają nie tylko swoje ale i cudze życie. Przekonanie, że „chcę pomagać!” jest bardzo znaczące.

Miłośnikom oddawania krwi z całego serca dziękujemy i czekamy na nowych dawców, którzy dobrowolnie i bezinteresownie będą chcieli wspomóc nasze kolejne akcje krwiodawcze.

Magdalena Klepuszewska, Aleksandra Fichtel,
Natalia Nowak, Denisa Mrozik, Anna Dziura

Zdjęcia pochodzą z dokumentacji Kola Naukowego Pedagogów Wolontariuszy. Plakat jest zaprojektowany przez Filipa Bochno

Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Muzykoterapia jako technika arteterapeutyczna wykorzystywana w jednostkach penitencjarnych*

10 marca 2016r. w Filharmonii Zielonogórskiej im. Tadeusza Bairda odbyła się cykliczna Międzynarodowa Konferencja Naukowa zorganizowana przez Katedrę Seksuologii, Poradnictwa i Resocjalizacji Uniwersytetu Zielonogórskiego, Areszt Śledczy w Zielonej Górze oraz Filharmonię Zielonogórską.

Kierownikiem Naukowym konferencji była dr hab. Barbara Toroń-Fórmanek, prof. UZ, która wraz ze studentami oraz doktorantami z Kół Naukowych, które prowadzi: PRISON oraz INKLUZJA, stworzyła cykliczne spotkania teoretyków oraz praktyków z zakresu twórczości w oddziaływaniach penitencjarnych.

Konferencję uroczyście rozpoczęli: prof. dr hab. Zbigniew Izdebski oraz Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej w Poznaniu - płk Grzegorz Fedorowicz. Zaś wiodzącymi tego przedsięwzięcia byli: prof. Barbara Toroń-Fórmanek oraz Dyrektor AŚ Zielona Góra mgr Dariusz Rączkowski. Wśród zaproszonych gości znaleźli się przedstawiciele władz Uniwersytetu Zielonogórskiego, Służby Więziennej z całego kraju, innych formacji mundurowych, instytucji z terenu miasta Zielonej Góry i okolic, zaszczytliwi nas swoją obecnością również przedstawiciele z Niemiec oraz Czech, a byli to m.in.: przedstawiciele instytucji mundurowych oraz akademickich, jak i fundacje oraz stowarzyszenia działające na rzecz osób pokrzywdzonych przestępstwem, jak i popełniających te przestępstwa, tj.: płk Simon Michailidis, Dyrektor Zakładu Karnego w Straży pod Ralskiem, Lucyna Mitorska - Verein für Straffälligenhilfe Görlitz, K. Hladyk, pracownik Zakładu Karnego w Görlitz M. Landowski - Europäische Beratungsstelle für Straffälligen und Opferhilfe (EBS Görlitz) oraz inni. Po raz pierwszy w konferencji uczestniczył również wspierający Areszt Śledczy w Zielonej Górze - ksiądz kapelan Krzysztof Hojzer.

Część naukowa konferencji poświęcona była głównie roli terapii poprzez muzykę, która ma niewątpliwie bardzo znaczący wpływ na oddziaływania resocjalizacyjne osadzonych w jednostkach penitencjarnych. Informacji

FOT. ZWIYDZIAKU

FOT. ZWIYDZIAKU

z zakresu muzykoterapii dostarczali nam przedstawiciele tematyki muzykoterapii, byli to m.in.: dr hab. Lidia Katarzyńczuk-Mania, prof. UZ, dr Urszula Gembara, Uniwersytet Zielonogórski, prof. dr hab. Janina Fyk, a o specyfice prawnej osób odbywających karę pozbawienia wolności mówiła mecenas Katarzyna Dudek z Wrocławia. Zaś o pracy penitencjarnej w jednostkach penitencjarnych oraz wpływie tych oddziaływań na zmianę zachowań u osadzonych mówili: mgr Monika Kaczmarczyk oraz Milena Drag, które poprzedzała psycholog z AŚ Zielona Góra por. mgr Magdalena Różak.

Konferencji towarzyszyła, jak co roku, wystawa prac autorstwa osadzonych, które były obrazem emocji wywołanych przez muzykę. Natomiast artystycznym dopełnieniem spotkania stał się występ kwintetu dętego z Zielonogórskiej Filharmonii, dzięki któremu każdy słuchacz mógł poczuć walory muzyki na żywo oraz doświadczyć emocji z tym związanych. Natomiast międzynarodowy wymiar spotkania umożliwił wzajemną wymianę doświadczeń zawodowych.

Monika Kaczmarczyk
Kolo Naukowe Doktorantów INKLUZJA

Dr Izabeli Kaźmierczak-Kałużnej

*szczerze wyrazy współczucia z powodu odejścia Taty
składają*

Dyrekcja Instytutu Socjologii, pracownicy oraz studenci

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Tadeusz Biliński, Emilia Kucharczyk, *Prawo budowlane z omówieniem i komentarzem. Stan prawny na 1 stycznia 2016 roku, B5, oprawa miękka, s. 400, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2016, ISBN 978-83-7842-222-8*

Bardzo częste zmiany ustawy Prawo budowlane i jej rozporządzeń wykonawczych, a w szczególności zmiany wprowadzone w roku 2015, stwarzają wiele trudności w jego stosowaniu. Brak aktualnych opracowań stanu prawnego zainspirował autorów do napisania tej książki. Co prawda, prace nad Kodeksem Budowlanym są z początkiem kolejnej kadencji Sejmu kontynuowane, jednak mając na uwadze długi proces legislacyjny kodeksu, zasadnicze zmiany prawa budowlanego wejdą w życie nie wcześniej niż pod koniec 2017 roku.

Książka ma 400 stron, składa się z siedmiu rozdziałów i dwóch załączników. Zasadniczą część książki - rozdział 3, zawiera tekst ustawy Prawo budowlane (stan prawny na 1 stycznia 2016 r.) wraz z komentarzem do ważniejszych lub kontrowersyjnych regulacji prawnych.

Pierwsze dwa rozdziały poświęcono uwarunkowaniom prawnoinstytucjonalnym działalności inwestycyjno-budowlanej oraz pojęciu prawa budowlanego i jego celom w procesie inwestycyjno-budowlanym.

W rozdziale czwartym przedstawiono obowiązki i uprawnienia organów publicznych, tj. samorządu terytorialnego, administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego, a w rozdziale piątym przedstawiono i krótko scharakteryzowano treść rozporządzeń do ustawy Prawo budowlane i najważniejszych rozporządzeń do innych ustaw bezpośredniego otoczenia prawnego procesu inwestycyjno-budowlanego.

Rozdział szósty zawiera indeks terminów występujących w książce, który ma ułatwić Czytelnikowi odnalezienie

w książce odpowiedniego zagadnienia, a w rozdziale siódmym zestawiono i objaśniono najważniejsze terminy prawne najczęściej stosowane w postępowaniu administracyjnym.

W aneksie 1 przedstawiono wzory formularzy wniosków, decyzji i postanowień oraz wzory dokumentów, a w aneksie - przykłady wybranych podkładek decyzji administracyjnych.

Jednostki pomocnicze w polskich gminach. Pozycja, funkcje i wyzwania, red. Adam Jarosz, Beata Springer, „Samorząd terytorialny w Polsce. Stan obecny i szanse modernizacji”, red. Adam Jarosz, t. 1, B5, oprawa miękka, s. 274, Zielona Góra 2014, Oficyna Wydawnicza UZ, ISBN 978-83-7842-172-6

W ostatnich latach coraz większe znaczenie zyskuje aktywizacja i partycypacja społeczeństwa na szczeblu lokalnym. Dotyczy to zarówno obszarów wiejskich, jak i miast. W Polsce w okresie transformacji ustrojowej nie przywiązywano do tego zbyt dużej wagi, ponieważ znacznie ważniejszą była modernizacja po poprzednim systemie. Wraz z rosnącą świadomością, wiedzą i zainteresowaniem społeczności lokalnych, jeśli chodzi o rozwój zamieszkiwanych przez nie miejscowości, zaczęły rosnąć także oczekiwania wobec władz samorządowych. Mieszkańcom nie wystarczy już uczestnictwo jedynie w postaci oddania głosu. Coraz częściej chcieliby oni móc aktywnie włączyć się, wyrażać zdanie na temat działań władzy, a także realizować zadania. Szczególnie ważne jest to w momencie nasilenia aktywności inwestycyjnej samorządów po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

Niniejsza praca zbiorowa *Jednostki pomocnicze w polskich gminach. Pozycja, funkcje i wyzwania*, o interdyscyplinarnym charakterze, ma na celu ukazanie zarówno problematyki prawnej, uwarunkowań historycznych, jak i kontekstu społecznego funkcjonowania jednostek pomocniczych. Dopiero holistyczne ujęcie problematyki pozwoli na dogłębną, zróżnicowaną i ciekawą analizę. Różnorodność płaszczyzn dotyczących jednostek pomocniczych gminy pozwala na stworzenie spójnego obrazu, w którym różnego typu badacze (zarówno teoretycy jak też praktycy) odnajdą „skrawek” dla siebie.

Pieśni bożonarodzeniowe, aranżacje Jerzy Szymaniuk, A4, oprawa miękka, s. 196, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2015, ISBN 978-83-7842-224-2

Początki pracy autora aranżacji nad kolędami sięgają 1990 roku. Pierwsze opracowania zostały nagrane w roku 1993 na płycie kompaktowej pt. *Wigilia Jazzowa Jerzy Szymaniuk* (Polonia Records CD 033). Zarejestrowane aranżacje polskich kolęd stanowiły pierwszą dokumentację prac kompozytorsko-aranżacyjnych nad tym materiałem. Kolejne projekty artystyczne wpłynęły na rozbudowę re-

pertuaru, który został wzbogacony o pastorałki oraz kolędy i pieśni bożonarodzeniowe innych narodów. Współpraca z różnymi wykonawcami, rozmaite propozycje koncertowe inspirowały do stopniowego powiększania aparatu wykonawczego.

Ostatnią wersją aranżacji pieśni bożonarodzeniowych jest właśnie ta przedstawiona w niniejszym wydaniu. Wśród nich są polskie kolędy i pastorałki oraz pieśni bożonarodzeniowe innych narodów. Opracowania charakteryzują się różnorodnością stylistyczną. Wpływ na nastrojowość pieśni mają takie elementy jak swing, blues, soul czy funky.

Program został nagrany w 2005 roku na albumie płytowym CD pt. *Pieśni Bożonarodzeniowe. Oto Syn Mój* (Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Chrześcijańskiej Gospel, Osiek 2005) oraz na płycie *Kolędy Świata* (Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Chrześcijańskiej Gospel, Osiek 2007).

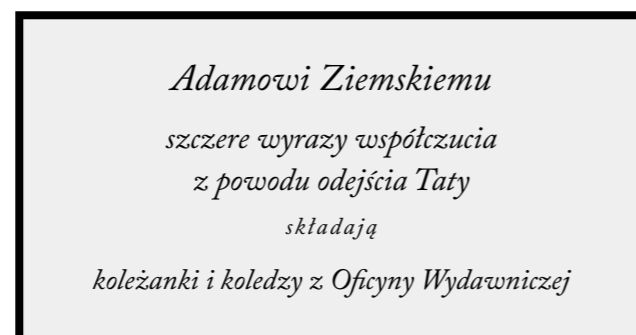
W niniejszym wydaniu odnajdziemy również ważniejsze prezentacje aranżacji oraz przykłady innych twórczych koncepcji w pracy nad kolędami, które były wykorzystywane w pracy artystycznej autora.

Artur Kinal, Dziewiętnasto- i dwudziestowieczne wizje miast przyszłości wobec społecznych wyzwań współczesnej urbanizacji, B5, oprawa miękka, s. 168, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2015, ISBN 978-83-7842-211-2

Gdzieś na styku wszystkich dziedzin aktywności ludzkiej zainteresowanych omawianą kwestią powstały wizje miast przyszłości. Wizje te zwykle dawały odpowiedź na obserwowane w rzeczywistości rozwijających się miast kwestie problemowe. Stanowią tym samym wgląd w tło społeczne, odśladając problemy i dążenia charakterystyczne dla określonego momentu historycznego w dziejach urbanizacji.

Praca niniejsza stawia sobie za zadanie dokonanie analizy komparatystycznej, zestawiającej treść dotychczas powstałych wizji miast przyszłości z uwarunkowaniami współczesnymi. Celem jest ustalenie adekwatności owych wizji do potrzeb naszych czasów, zdiagnozowanie ciągłości lub zmiany w poruszanych kwestiach problemowych, wskazanie potencjalnych możliwości zastosowań proponowanych w nich rozwiązań. Aby taka analiza była możliwa, konieczne jest wyłonienie i uporządkowanie kryteriów, względem których dokonane zostaną porównania. Należy także doprecyzować ramy historyczne, aby jednoznaczne

Adamowi Ziemiemu

szczerze wyrazy współczucia

z powodu odejścia Taty

składają

koleżanki i koledzy z Oficyny Wydawniczej

stało się zarówno rozumienie współczesności, jak i okresu porównawczego, z którego zaczerpnięte będą wizje miast do analiz. Należy wreszcie wskazać dane źródłowe zawierające informację o obiektach porównań.

Marta Ruszczyńska, Pogranicze. Studia i szkice literackie, „Historia Literatury Pogranicza”, cz. 5, B5, oprawa miękka, s. 196, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2015, ISBN 978-83-7842-219-8

Książka stanowi przegląd twórczości literatów z terytorium głównie dawnych XIX-wiecznych Kresów Wschodnich. Pogranicze jawi się tutaj jako obszar historyczny dający możliwość dialogu z kulturowo Innym. Ważne wydają się również idea lokalizmu i topos miejsca oraz pamięć historyczna. Wszystkie te trzy elementy mają wpływ na wytworzenie się swoistego krajobrazu kulturowego istotnego dla opisywanych regionalnych światów. Natomiast dla twórców współczesnych (z XX w.) pogranicze byłoby obszarem transgresji i wspólnie przechowywanej pamięci o przeszłości oraz źródłem trwałych wartości aksjologicznych. W perspektywie niniejszej książki kategoria pogranicza jawi się także jako sposób przekraczania norm gatunkowych i estetycznych, a także formuła ustanawianych wciąż na nowo wzorców i konwencji, również tych o charakterze biograficznym.

Arletta Szmorhun, Häusliche Gewalt in der deutschsprachigen Literatur des 21. Jahrhunderts, B5, oprawa miękka, s. 270, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2016, ISBN 978-83-7842-223-5

Die Studie *Häusliche Gewalt in der deutschsprachigen Literatur des 21. Jahrhunderts* bietet mit ihrer interdisziplinären Ausprägung eine Analysekonzeption, die in der (literatur)wissenschaftlichen Forschung bisher fehlt. Als Untersuchungsgegenstand gelten 25 Texte deutscher und österreichischer Autorinnen, die das Problem häuslicher Gewalt aus unterschiedlichen Perspektiven und mit unterschiedlicher Intensität beleuchten. Es handelt sich hierbei um solche Autorinnen wie Inka Bach, Katharina Born, Alina Bronsky, Heike Engel, Julia Franck, Anja Frisch, Elke Heidenreich, Erika Kronabitter, Joanna la Bright (eig. Anemarie Albrecht), Elke Laznia, Anna Maria Leitgeb, Selma Mahlknecht, Inge Merckentrop, Marlene Streeruwitz, Sarah Stricker, Judith Taschler, Anke Velmeke, Bastienne Voss, Judith Zander und Juli Zeh. Die Auswahl des Textkorpus orientiert sich an solchen Kategorien wie Vielgestaltigkeit, Violdimensionalität, Perspektivität, Intensivität und (In) Direktheit der literarischen Gewaltdarstellung. Untersucht werden mithin Texte, in denen familiäre Gewalt in allen möglichen Erscheinungsformen und figuralen Konstellationen zur Geltung kommt und aus unterschiedlichen Perspektiven - sowohl explizit als auch implizit - dargestellt wird. In den analytischen Mittelpunkt geraten folgende Gewaltausrichtungen: Partnergewalt, Eltern-Kind-Gewalt, Geschwistergewalt und Kind-Eltern-Gewalt. Damit werden alle Beziehungskonstellationen abgedeckt, in denen sich häusliche Gewalt in ihren physischen, psychischen und sexuellen Facetten spiegelt und solche Begleitumstände wie Schwere, Dauer, Ausmaß der Bedrohung, Geschlecht, Alter, Motivationslagen, Unsicherheitsabsorption etc. erkennen lässt.

zebrała Ewa Popitka
Oficyna Wydawnicza

BIG BAND UNIwersytetu Zielonogórskiego I PRZYJACIELE

W kwietniu br. wracamy do bardzo pięknej tradycji - cyklu koncertów *Big Band UZ i Przyjaciele*. Pierwszymi przyjaciółmi, którzy wystąpią 28 kwietnia o godz. 19.00 z BB UZ w Auli przy ul. Podgórznej 50 w koncercie pt. *Swingujące pokolenia*, będą soliści: Krzysztof Kiljański, Paulina Gołębiowska i Andrzej Dąbrowski. Gdyby ktoś nie mógł wziąć udziału w tym koncercie - może pojechać do Wrocławia, gdzie Big Band i soliści wystąpią z tym samym programem w koncercie big bandów podczas Światowego Dnia Jazzu w trakcie festiwalu Jazz nad Odrą. Nasi muzycy wezmą też udział w paradzie jazzowej.

**BIG
BAND**

UNIwersytetu
ZIELONOGÓRSKIEGO

promocja płyty „Big Band UZ 15 Years in Full Swing”

Z CYKLU

KONCERT

zaprasza na

UNIwersytet
ZIELONOGÓRSKI

Big Band UZ i Przyjaciele

„Swingujące pokolenia”

wykonawcy **BIG BAND UZ**

pod dyrekcją
Jerzego Szymaniuka

soliści:
Andrzej Dąbrowski
Paulina Gołębiowska
Krzysztof Kiljański

patronat:
Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego
prof. dr hab. inż. Tadeusz Kuczyński

organizacja:
 UNIwersytet
ZIELONOGÓRSKI

28 kwietnia 2016

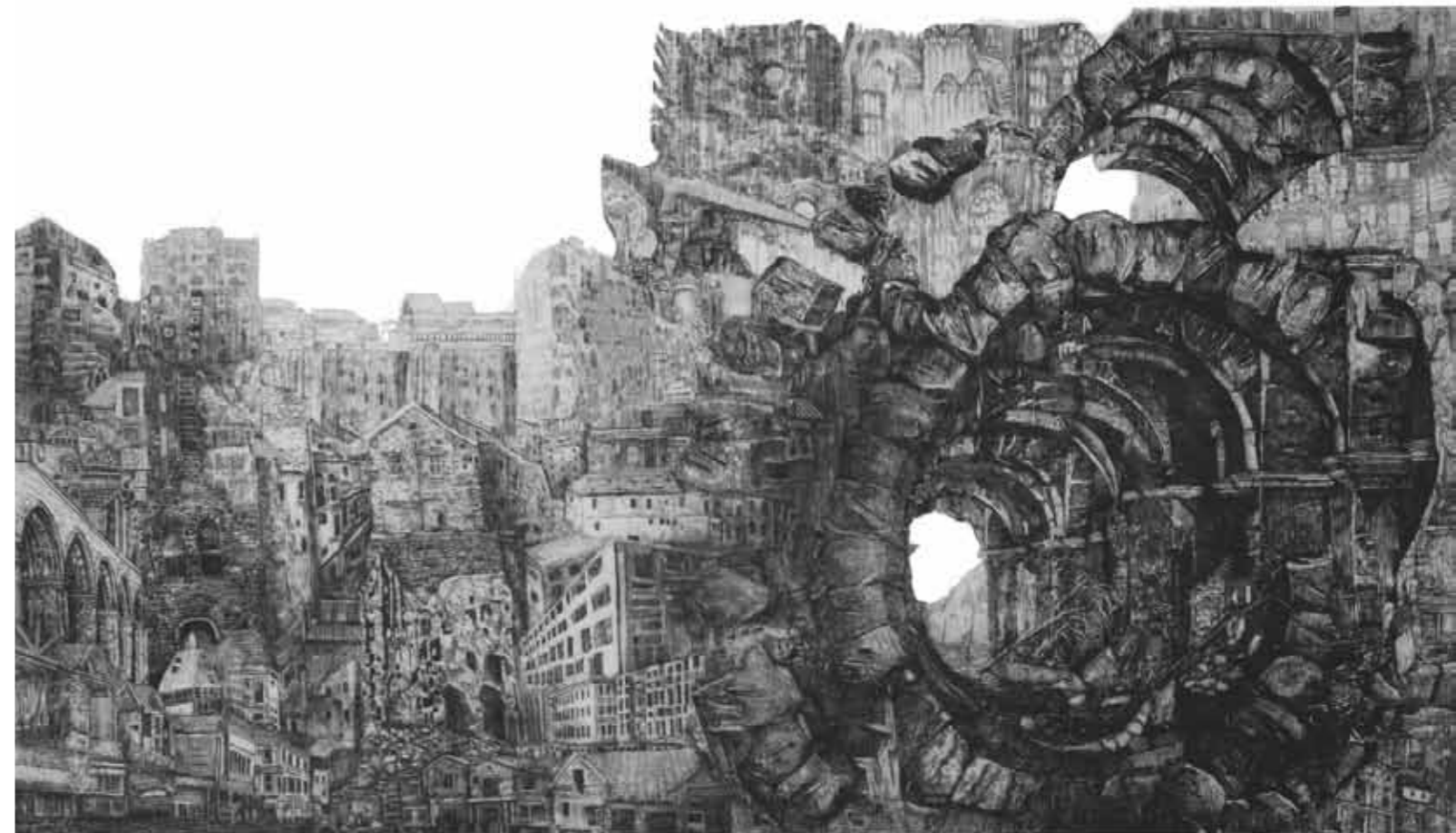
Aula Uniwersytecka

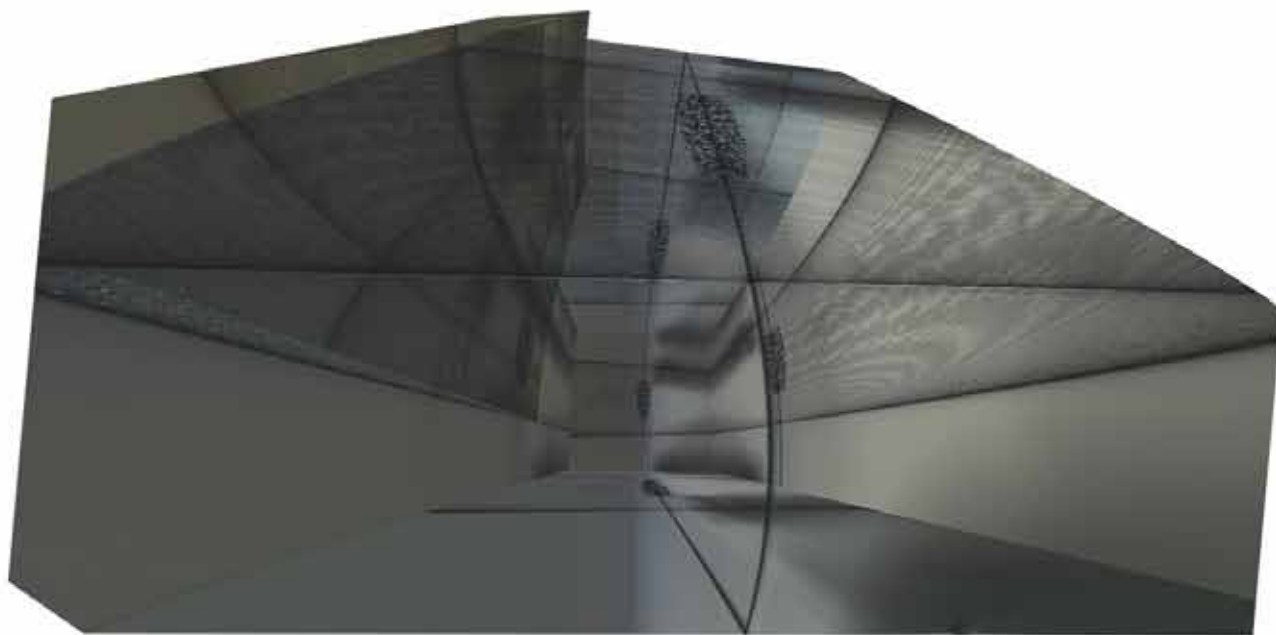

godz. 19⁰⁰

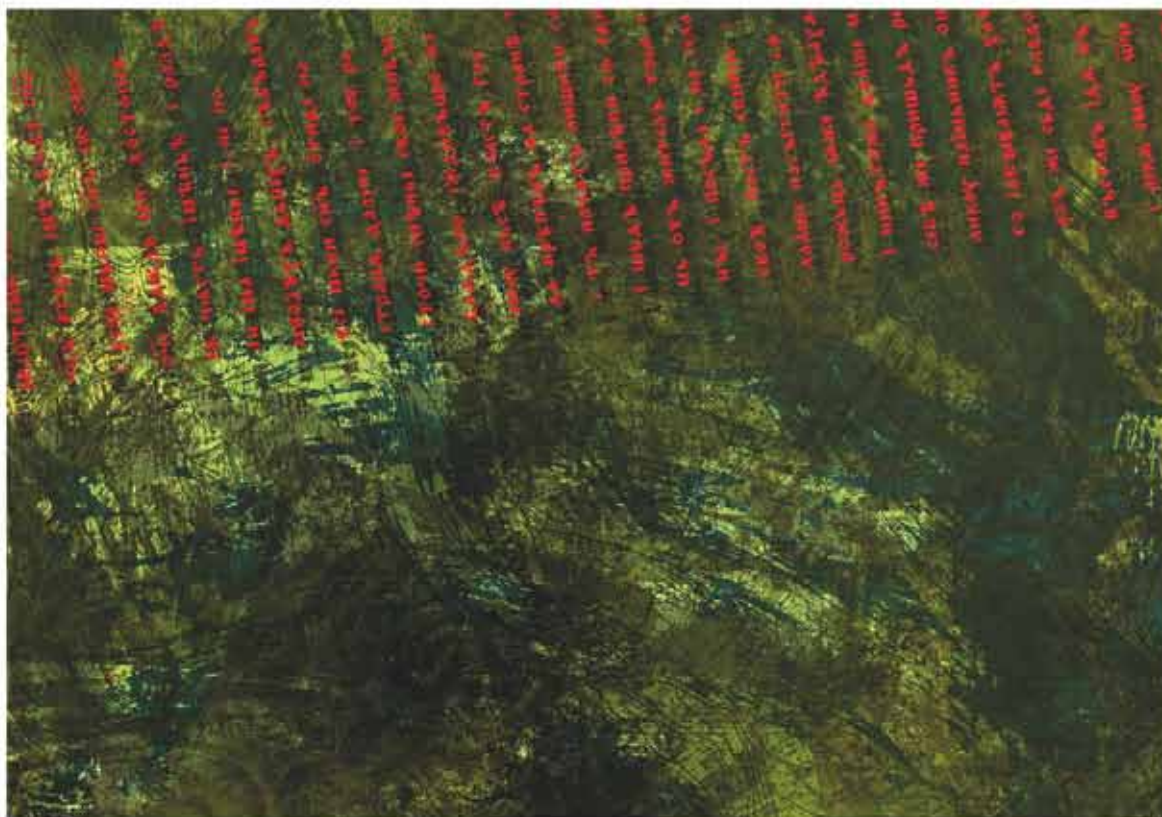

ul. Podgórna 50

PAWEŁ ANDRZEJEWSKI
z cyklu **Wrażenie nieskończoności**, 2014
druk pigmentowy

MIROSLAW GUGALA
W stronę wschodu III Syn marnotrawny
serigrafia